

PLÁN DÍLČÍHO POVODÍ HORNÍ ODRY 2016–2021

VI. OPATŘENÍ K DOSAŽENÍ CÍLŮ

Textová část

Pořizovatel:

Povodí Odry, státní podnik
Varenská 49, Ostrava 701 26

Ve spolupráci s:

Krajským úřadem Moravskoslezského kraje,
28.října 117, 702 18 Ostrava

Krajským úřadem Olomouckého kraje,
Jeremenkova 40a, 779 11 Olomouc

a dotčenými ústředními správními úřady

Ministerstvem zemědělství
Ministerstvem životního prostředí
Ministerstvem zdravotnictví
Ministerstvem dopravy
Ministerstvem obrany
Ministerstvem pro místní rozvoj

Hlavní zpracovatel návrhu Plánu dílčího povodí Horní Odry:

AQUATIS a.s.,
Botanická 834/56, 602 00 Brno

Obsah

VI. OPATŘENÍ K DOSAŽENÍ CÍLŮ	5
VI.1. Základní opatření.....	9
VI.1.1. Opatření potřebná k provádění právních předpisů ES v oblasti ochrany vod	9
VI.1.1.1. Směrnice Rady 96/61/ES, o integrované prevenci a omezování znečištění.....	11
VI.1.1.2. Směrnice Rady 91/271/EHS, o čištění městských odpadních vod.....	11
VI.1.1.3. Směrnice Rady 91/676/EHS, o ochraně vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů.....	12
VI.1.1.4. Směrnice Rady 76/160/EHS, o jakosti vody ke koupání	13
VI.1.1.5. Směrnice Rady 79/409/EHS, o ochraně volně žijících ptáků.....	14
VI.1.1.6. Směrnice Rady 80/778/EHS ve znění směrnice 98/83/ES, o jakosti vody určené k lidské spotřebě.....	15
VI.1.1.7. Směrnice Rady 96/82/ES, o kontrole nebezpečí závažných havárií s přítomností nebezpečných látek (Seveso II).....	16
VI.1.1.8. Směrnice Rady 85/37/EHS, o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí	17
VI.1.1.9. Směrnice Rady 86/278/EHS, o splaškových kalech.....	17
VI.1.1.10. Směrnice Rady 91/414/EHS, o prostředcích na ochranu rostlin	18
VI.1.1.11. Směrnice Rady 92/43/EHS, o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin	19
VI.1.2. Opatření k aplikaci principu „znečišťovatel platí“	20
VI.1.3. Opatření pro vody užívané nebo uvažované pro odběr vody pro lidskou spotřebu.....	20
VI.1.4. Opatření ke zlepšení jakosti vod využívaných ke koupání.....	23
VI.1.5. Opatření pro omezování odběrů a vzdouvání vod, včetně odůvodnění případných výjimek.....	24
VI.1.6. Opatření k regulaci umělých infiltrací nebo doplňování podzemních vod	26
VI.1.7. Opatření k zabránění a regulaci znečištění z bodových zdrojů, včetně opatření směřujících ke snižování rozsahu mísicích zón	28
VI.1.8. Opatření k zabránění nebo regulaci znečištění z plošných zdrojů.....	33
VI.1.9. Opatření k zamezení přímého vypouštění do podzemních vod s uvedením případů povoleného vypouštění	35
VI.1.10. Opatření k omezování, případně zastavení vnosu nebezpečných a zvláště nebezpečných látek do vod	36
VI.1.11. Opatření k prevenci a snížení dopadů případů havarijního znečištění.....	39
VI.1.12. Opatření k zajištění odpovídajících hydromorfologických podmínek vodních útvarů, umožňujících dosažení dobrého ekologického stavu nebo dobrého ekologického potenciálu	40
VI.1.12.1. Souhrnné informace o opatřeních typu revitalizace vodních toků.....	41
VI.1.12.2. Souhrnné informace o opatřeních typu rybích přechodů.....	42
VI.1.12.3. Nově navrhovaná opatření typu revitalizace vodních toků	43
VI.1.12.4. Nově navrhovaná opatření typu rybích přechodů	44

VI.1.13.	Opatření přijatá k zabránění vzrůstu znečištění mořských vod.....	45
VI.1.14.	Opatření prováděná v souvislosti s přeshraničním znečištěním.....	46
VI.1.15.	Opatření pro zlepšování vodních poměrů a pro ochranu ekologické stability krajiny.....	46
VI.1.16.	Opatření pro hospodaření s vodami a udržitelné užívání vody a pro zajištění vodohospodářských služeb.....	48
VI.1.17.	Opatření ke snížení nepříznivých účinků povodní	51
VI.1.17.1.	Souhrnné informace.....	51
VI.1.17.2.	Nově navrhovaná opatření ke snížení nepříznivých účinků povodní.....	56
VI.1.17.3.	Navrhovaná opatření v oblastech s významným povodňovým rizikem (OsVPR)	57
VI.1.17.4.	Navrhovaná opatření mimo oblasti s významným povodňovým rizikem (OsVPR)	58
VI.1.17.5.	Navrhovaná opatření ostatní	59
VI.1.18.	Opatření ke snížení nepříznivých účinků povodní mimo OsVPR	62
VI.1.19.	Opatření ke snížení nepříznivých účinků sucha.....	62
VI.2.	Doplňková opatření	65
VI.3.	Dodatečná opatření.....	66
VI.4.	Souhrnné náklady na opatření.....	66

VI. OPATŘENÍ K DOSAŽENÍ CÍLŮ

Hlavním nástrojem k dosažení cílů uvedených v plánech dílčích povodí jsou programy opatření a slouží tak k zajištění ochrany a udržitelného užívání vod v rámci dílčího povodí. Prostřednictvím stanovení a zavedení navržených programů opatření se usiluje o dosažení dobrého stavu vod. Tam, kde dobrý stav nebo velmi dobrý stav již existuje, má být udržován. Pokud, i přes navržená opatření, vodní útvar nedosáhne k roku 2021 dobrého stavu, lze uplatňovat na vodní útvar výjimky.

Tyto programy opatření stanoví časový plán jejich uskutečnění a strategii jejich financování. Opatření navržená za účelem dosažení cílů mají hlavní oporu ve směrnici ES (viz následující část). Opatření přijatá v programu opatření je nutno uskutečnit do 3 let od schválení plánů dílčích povodí (§ 26 odst. 1 vodního zákona). Programy opatření definují buď konkrétní opatření, jež jsou technicky a finančně uskutečnitelná, nebo odkazují na obecná opatření, která řeší vytipovanou část vymezené lokality, kde je identifikován problém. Tato obecná opatření vyplývají z legislativy přijaté na národní úrovni a pokrývají celé území státu. V případech kdy je to účelné, jsou přijata opatření uplatněná pro všechna dílčí povodí.

Výsledkem plánování obecně je přijetí vždy určitých *opatření*, jimiž by mělo být dosaženo potřebných cílů. Během vyvíjecího se procesu vznikla poměrně komplikovaná hierarchie druhů těchto opatření, jejichž názvosloví, než bude dále blíže objasněno, je pro další pochopení následujících subkapitol třeba pro orientaci seřadit:

1. Zákon 254/2001 Sb., o vodách, v plánování v oblasti vod operuje s tzv. opatřeními *základními, doplňkovými a dodatečnými*,
2. Pro potřeby komunikace na úrovni Národních plánů, resp. pro potřeby reportingu do Mezinárodních plánů povodí, vzniklo pragmatické členění opatření na *konkrétní* (typu A) a *obecná* (typů B a C – jejich vysvětlení viz dále), které je uváděno převážně i v dalším textu,
3. Plán hlavních povodí, zpracovaný pro celou Českou republiku před vyhotovením plánů oblastí povodí a nově nahrazený Národním plánem povodí, hovoří o tzv. opatřeních *rámcových*.

Program opatření obsahuje opatření, která reagují zejména

- na výsledky hodnocení stavu vodních útvarů,
- na identifikaci významných vlivů,
- na schválené významné problémy nakládání s vodami.

Jsou-li konkrétní opatření ve vztahu k rámcovým opatřením z Plánu hlavních povodí (PHP), pak je tato návaznost uvedena.

Zároveň PHP u těchto rámcových opatření vymezuje možnosti jejich financování, tzn. vytváří podmínky využití zdroje finančních podpor na splnění konkrétních opatření.

Opatření základní, doplňková a dodatečná

Základní opatření vycházejí ze závazných rámcových opatření Plánu hlavních povodí České republiky, národních právních předpisů, resp. směrnic EU a přístupových dohod s Evropským společenstvím. Tato opatření mají současně stanoven konkrétní termín splnění, který je bližší než období tohoto cyklu plánování.

Základní opatření pro ochranu vod podle § 23a vodního zákona navrhovaná v plánech dílčích povodí jsou:

- a) opatření vyžadovaná k provádění předpisů Evropské unie pro oblast ochrany vod,
- b) opatření k úpravě cenové politiky, která uplatní zásadu návratnosti nákladů s ohledem na ekonomickou analýzu podle § 11 Vyhlášky č.24 o plánech povodí a plánech pro zvládání povodňových rizik a v souladu s principem znečišťovatel platí, a která vytvoří dostatečné podněty k efektivnímu užívání vodních zdrojů a tím k dosažení cílů ochrany vod jako složky životního prostředí, k zajištění přiměřených výnosů za vodohospodářské služby z průmyslu, zemědělství a domácností s přihlédnutím k zavedené

- praxi, sociálním, environmentálním a ekonomickým důsledkům úhrady vodohospodářských služeb a ke geografickým a klimatickým podmínkám dotčeného území,
- c) opatření pro podporu efektivního a udržitelného užívání vody s ohledem na dosažení cílů ochrany vod jako složky životního prostředí podle § 23a vodního zákona,
 - d) opatření k ochraně vod a vodních zdrojů využívaných k výrobě pitné vody,
 - e) opatření k ochraně vod využívaných ke koupání,
 - f) regulace odběrů povrchových a podzemních vod a vzdouvání povrchových vod, která mají významný vliv na stav vod,
 - g) regulace umělých infiltrací nebo doplňování podzemních vod,
 - h) opatření k zabránění a regulaci znečištění z bodových zdrojů, včetně opatření směřujících ke snižování rozsahu mísicích zón,
 - i) opatření k zabránění nebo regulaci znečištění z plošných zdrojů,
 - j) opatření k zamezení vstupu jakýchkoliv látek schopných způsobit znečištění přímo do podzemních vod, zohledňující osvědčené postupy, včetně nejlepších dostupných technik stanovených v jiných právních předpisech,
 - k) opatření k zamezení vstupu jakýchkoliv látek uvedených v příloze č. 1 zákona do podzemních vod,
 - l) opatření na snížení znečištění povrchových a podzemních vod nebezpečnými závadnými látkami a zvláště nebezpečnými závadnými látkami,
 - m) opatření potřebná k prevenci významných úniků znečišťujících látek z technických zařízení a k prevenci nebo zmírnění následků událostí způsobujících havarijní znečištění,
 - n) opatření pro jakékoliv jiné významné nepříznivé ovlivnění stavu vod identifikované v přípravných pracích, zejména opatření k zajištění odpovídajících hydromorfologických podmínek vodního útvaru, umožňujících dosažení požadovaného ekologického stavu nebo dobrého ekologického potenciálu pro vodní útvary klasifikované jako umělé nebo silně ovlivněné,
 - o) opatření k ochraně vodních ekosystémů, suchozemských ekosystémů a k ochraně podzemních vod využívaných lidmi tam, kde byla překročena hodnota normy jakosti pro podzemní vody nebo prahová hodnota,
 - p) opatření potřebná pro zvrát významných a trvalých vzestupných trendů identifikovaných v útvarech podzemních vod za účelem postupného snižování znečištění podzemních vod a předcházení zhoršování jejich stavu.

Doplňková opatření

Tato opatření jsou navržena a provedena k doplnění základních opatření, a to pouze je-li to nutné za účelem dosažení cílů stanovených podle článku 4 Rámcové směrnice tam, kde se očekává, že základní opatření nebudou zcela dostatečná. Členské státy mohou doplňková opatření vybrat ze seznamu, uvedeného v příloze VI část B. Vycházejí zejména z existujících oblastí podpory Operačního programu životní prostředí, a jiných dotačních titulů, které sice nemusí být primárně cíleny na zlepšení stavu vodních útvarů, ale jejich aplikace ke zlepšení stavu vodních útvarů, mimo jiné rovněž vede.

Mezi takováto opatření patří oblast podpory 2.2. Operačního programu životní prostředí. Doplňková opatření tak dále rozvíjejí opatření spojená s omezováním emisí, s cílem snížit účinek atmosférické depozice, s cílem znovuzřízení a obnovy mokřadů v rámci programu péče o krajinu (PPK). Velmi vhodná doplňková opatření jsou také listy podporující správné ekonomické a fiskální nástroje, díky kterým se usnadní realizace základních navržených opatření. Mezi doplňková opatření se řadí také návrh průzkumného monitoringu ve vodních útvarech, které nedosáhnou cílů ochrany vod. Mezi doplňková opatření je možno zařadit také obecná opatření.

Doplňkovými opatřeními jsou zejména:

- a) právní nástroje,
- b) správní nástroje,
- c) ekonomické a fiskální nástroje,
- d) sjednané environmentální dohody,
- e) omezování emisí,
- f) kodexy správné praxe,
- g) znovuzřízení a obnova mokřadů,
- h) omezování odběrů vody,
- i) opatření na ovlivňování požadavků, mimo jiné podpora adaptované zemědělské výroby, jako je pěstování plodin s malou vláhovou potřebou v oblastech postižených suchem,
- j) opatření zaměřená na účinnost a opakované využití, mimo jiné podpora úsporných technologií v průmyslu a postupů zavlažování šetřících vodu,
- k) stavební projekty,
- l) revitalizační projekty,
- m) umělé doplňování zvodněných vrstev,
- n) vzdělávací projekty,
- o) výzkumné, vývojové a demonstrační projekty.

Dodatečná opatření

Ta zajišťuje Česká republika v případě, že monitoring nebo jiné údaje naznačují, že cíle stanovené pro příslušný vodní útvar nebudou dosaženy. Pro takový vodní útvar musí být nejprve vyšetřeny příčiny možného nesplnění cíle, dále proběhne ověření a přezkoumání odpovídajících povolení a oprávnění, přezkoumání a úprava monitorovacích programů. Na základě těchto šetření budou přijata dodatečná opatření, která pro příslušný vodní útvar zajistí splnění environmentálních cílů.

Návrh dodatečných opatření je prováděn spolu s návrhem méně přísných cílů tam, kde ani po realizaci všech opatření typu A a jejich odhadovaných přínosů nedojde u některých ukazatelů ke zlepšení. Výčet těchto ukazatelů bude v návrhu uveden.

K jednotlivým základním či doplňkovým opatřením jsou vytvořeny tzv. *listy opatření*, které jsou přílohou plánu dílčího povodí. Listy opatření obsahují podrobné informace o každém opatření v modifikaci podle druhu opatření. Listy opatření jsou zpracovány ve třech úrovních podrobnosti označené jako A, B a C.

List opatření typu A (konkrétní opatření) – Navržené opatření řeší konkrétní problematiku lokalitu konkrétním způsobem. Opatření je identifikováno svým názvem a umístěním včetně konkretizace vodního útvaru. Způsob řešení je kromě popisu navrhovaného stavu přesně vymezen parametry opatření a většinou vychází z již zpracovaných materiálů.

List opatření typu B (obecné opatření) – Navržené opatření řeší vytipovanou část vymezené lokality, kde je identifikován problém (vliv). Vzhledem k nedostatku informací o problému (vlivu) není možné opatření popsat do takového detailu, jako je tomu u listu opatření typu A, a jde tedy jen o jeho rámcový popis. Opatření typu B se váže ke konkrétnímu vodnímu útvaru či více útvarům.

List opatření typu C (obecné opatření) – Opatření reaguje na obecně chápaný problém (vliv), který vzhledem ke své povaze nelze řešit konkrétním fyzickým opatřením, ale pouze opatřením na úrovni nových návrhů právních předpisů. Většinou se jedná o administrativní či koncepční opatření.

Číslování listů opatření pro druhý cyklus plánování bylo zvoleno následujícím způsobem:

Listy opatření typu C, které jsou číslovány pro celou ČR na centrální úrovni, začínají kódem CZE, následuje číslice 2, která označuje druhý cyklus plánování, další dvojčíslí označuje příslušnou podkapitulu kapitoly VI, nakonec je uvedeno třímístné pořadové číslo listu opatření.

Listy opatření typu A a B jsou číslovány stejným systémem, začínají však kódem HOD, který označuje příslušnost k danému dílčímu povodí.

Pokud opatření přechází z prvního plánovacího cyklu i do druhého, je toto opatření očíslováno novým způsobem a staré číslo opatření je uvedeno v názvu opatření v závorce.

Předložený návrh opatření sestavený v rámci plánu dílčího povodí představuje celkový zásobník pro řešené území. Tento soubor vstupuje do národního plánu povodí, kde následně na národní úrovni proběhne ekonomická analýza a bude vytvořen program opatření a zásobník opatření na této úrovni.

Opatření jsou primárně členěna do kapitol dle směrnic, které jsou daným opatřením plněny. Některá opatření mohou plnit vícero směrnic.

Přílohy:

Tabulka VI.1a – Opatření typu A k dosažení cílů

Tabulka VI.1b – Opatření typu B k dosažení cílů

Tabulka VI.1c – Opatření typu C k dosažení cílů

VI.1. Základní opatření

VI.1.1. Opatření potřebná k provádění právních předpisů ES v oblasti ochrany vod

Základním dokumentem stanovujícím rámec pro oblast vodního hospodářství na úrovni evropské legislativy je Směrnice ES a Rady 2000/60/ES, tzv. Rámcová směrnice o vodě. Z článku 11, odst. 3 vyplývají tzv. základní opatření. Rozsah těchto opatření vychází z níže uvedených směrnic, které jsou následně transponovány do českých právních předpisů.

Právní předpisy ES v oblasti ochrany vod:

- Směrnice Rady 96/61/ES, o integrované prevenci a omezování znečištění;
- Směrnice Rady 91/271/EHS, o čištění městských odpadních vod a o zrušení směrnice 76/160/EHS;
- Směrnice Rady 91/676/EHS, o ochraně vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů;
- Směrnice Rady 76/160/EHS, o jakosti vod ke koupání;
- Směrnice Rady 79/409/EHS, o ochraně volně žijících ptáků;
- Směrnice Rady 80/778/EHS, o jakosti vody určené k lidské spotřebě, ve znění směrnice 98/83/ES;
- Směrnice Rady 2012/18/EU, o kontrole nebezpečí závažných havárií s přítomností nebezpečných látek a o změně a následném zrušení směrnice Rady 96/82/ES;
- Směrnice Rady 85/337/EHS, o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí, ve znění směrnice 2011/92/EU;
- Směrnice Rady 86/278/EHS, o ochraně životního prostředí a zejména půdy při používání kalů z čistíren odpadních vod v zemědělství (o splaškových kalech);
- Směrnice Rady 91/414/EHS, o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh,
- Směrnice Rady 92/43/EHS, o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin.

Opatření vyvolaná těmito směrnici jsou popsána v kapitolách VI.1.1.1. – VI.1.1.11. Výjimku představuje Směrnice 85/337/EHS, o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí, která je naplňována pouze jedním opatřením, a to tím, že vybrané strategické vodohospodářské dokumenty jsou předmětem posouzení vlivů na životní prostředí. Konkrétně plány oblastí povodí zpracované v I. plánovacím období a Plán hlavních povodí podléhaly posuzování SEA. Ve II. plánovacím období je procesem SEA posouzen pouze Národní plán povodí, kdežto plány dílčích povodí jsou považovány za podklad těchto národních plánů a dokumentací SEA nejsou samostatně posuzovány.

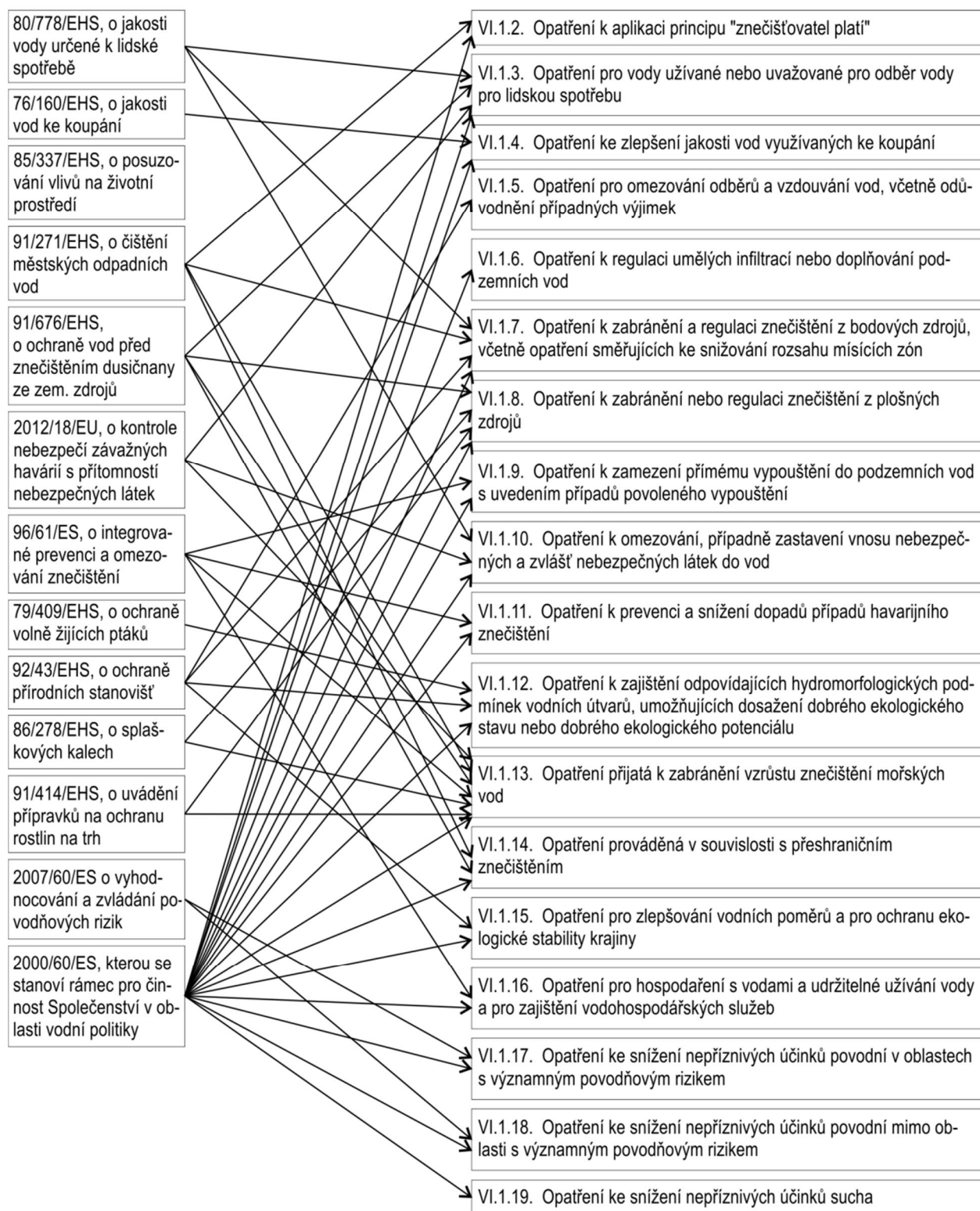
Jelikož jsou některá opatření požadovaná směrnicemi ES implementována na centrální úrovni, zatímco další opatření patřící do základních jsou zaváděna až s Rámcovou směrnicí o vodě, dochází ke zdvojení některých opatření ve více kapitolách.

Z výše uvedeného důvodu tato kapitola obsahuje pouze popis jednotlivých směrnic, jejich účel, dopad, transpozici do českého právního řádu a odkaz na Plán hlavních povodí.

V níže uvedeném schématu jsou naznačeny souvislosti mezi směrnicemi a následujícími kapitolami.

VI.1.1. Směrnice Rady

VI.1. Základní opatření

Obr. VI.1 - Provázanost směrnic ES a základních opatření

VI.1.1.1. Směrnice Rady 96/61/ES, o integrované prevenci a omezování znečištění

Integrovaný přístup k ochraně životního prostředí byl zakotven v legislativě EU směrnicí 2008/1/ES, dříve 96/61/ES. V současné době je uvedena směrnice nahrazena směrnicí 2010/75/EU, o průmyslových emisích.

Hlavním cílem integrované prevence je ochrana životního prostředí jako celku před průmyslovým a zemědělským znečištěním regulací provozu vybraných zařízení uvedených v příloze č. 1 zákona o integrované prevenci. V příloze č. 2 zákona o integrované prevenci je uveden seznam hlavních znečišťujících látek pro stanovování emisních limitů mj. pro oblast vod.

Integrovaná prevence je soubor opatření zaměřených na prevenci znečišťování, na snižování emisí do ovzduší, vody a půdy, na omezování vzniku odpadů a na zhodnocování zneškodňování odpadu s cílem dosáhnout vysokou celkovou úroveň ochrany životního prostředí. Technická úroveň zařízení, zejména z pohledu dosahované výše emisí a množství odpadů, materiálové a energetické náročnosti, způsobu a nástrojích environmentálního řízení, se porovnává s nejlepšími dostupnými technikami, tzv. BAT (Best Available Techniques). Ty jsou začleněny do evropských referenčních dokumentů o nejlepších dostupných technikách (BREF), které jsou pro jednotlivé obory zpracovávány a vydávány odbornými institucemi Evropské komise se zastoupením všech členských států.

Vydáním integrovaného povolení dochází k náhradě správních aktů podle příslušných právních předpisů. V integrovaných povoleních jsou ve vztahu k vodám v závazných podmínkách provozu úřadem stanoveny například emisní limity, technická a preventivní opatření zajišťující ochranu podzemních a povrchových vod, monitoring odpadních vod.

Evropské předpisy jsou do českého právního řádu transponovány zákonem č. 76/2002 Sb., který vstoupil v účinnost 1. 1. 2003. Poslední novelizace zákona proběhla předpisem č. 69/2013 Sb., kdy byla provedena transpozice směrnice 2010/75/EU. Některá ustanovení zákona jsou uvedena v prováděcí vyhlášce č. 288/2013 Sb.

Jelikož opatření vyvolaná touto směrnicí představují zejména obecné postupy k omezení znečištění, jsou opatření a bližší popisy uvedeny v kapitolách VI.1.8. Opatření k zabránění nebo regulaci znečištění z plošných zdrojů, VI.1.10., Opatření k omezování, případně zastavení vnosu nebezpečných a zvláště nebezpečných látek do vod a VI.1.11. Opatření k prevenci a snížení dopadů případů havarijního znečištění.

VI.1.1.2. Směrnice Rady 91/271/EHS, o čištění městských odpadních vod

Směrnice 91/271/EHS se vztahuje k problematice odvádění, čištění a vypouštění městských odpadních vod a čištění a vypouštění odpadních vod z určitých průmyslových odvětví. Jejím cílem je ochrana životního prostředí před nepříznivými účinky vypouštění výše uvedených odpadních vod.

Členské státy mají povinnost vymezit tzv. citlivé oblasti podle kritérií uvedených v příloze II. této směrnice. Dále členské státy jsou povinny zajistit, aby městské odpadní vody odváděné stokovými soustavami byly před vypuštěním do citlivých oblastí čištěny podle přísnějších požadavků.

Tato směrnice byla již plně implementována do národní legislativy a to novelou č. 20/2004 Sb., kterou se mění zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Důležitým předpisem je nařízení vlády č. 61/2003 Sb., o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových vod a odpadních vod, náležitostech povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových a do kanalizací a o citlivých oblastech, ve znění nařízení vlády č. 229/2007 Sb., a č. 23/2011 Sb., které stanovilo emisní limity jakosti odpadních vod minimálně na úrovni požadované Směrnicí 91/271/EHS a v některých ukazatelích i přísněji. Tímto byla dokončena implementace výše uvedeného evropského předpisu. V termínech stanovených Směrnicí jsou následně předávány povinné zprávy EK. Výše uvedená legislativa stanoví povinnost zajistit pro obce nad 2000 EO odkanalizování a čištění odpadních vod na požadovanou úroveň. Současně je zajištěna také zákonná povinnost předávat data o kvalitě a množství vypouštěných odpadních vod (§ 5 zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích). Prováděcím předpisem této povinnosti je vyhláška č. 428/2001 Sb.

Území celé ČR bylo vyhlášeno citlivou oblastí.

Související rámcová opatření ve vazbě na Plán hlavních povodí ČR :

V okruhu komunálních bodových zdrojů znečištění jsou uvedena tato opatření:

Tab. VI.1.1.2. - Rámcová opatření ve vazbě na Plán hlavních povodí ČR

Číslo	Název opatření
A.1	Výstavba a rekonstrukce ČOV a kanalizací v aglomeracích nad 2000 EO
A.2	Výstavba a rekonstrukce ČOV a kanalizací v aglomeracích pod 2000 EO v územích vyžadujících zvláštní ochranu
A.3	Výstavba a rekonstrukce ČOV a kanalizací v obcích pod 2000 EO
A.14	Technická a biologická opatření na snížení eutrofizace povrchových vod
A.16	Komplexní sledování, zjišťování a hodnocení stavu jakosti a množství vod (komplexní monitoring vod)

Opatření vyvolaná touto směrnicí jsou zaměřena na eliminaci znečištění z komunálních odpadních vod, kterými se zabývá kapitola VI.1.7.

VI.1.1.3. Směrnice Rady 91/676/EHS, o ochraně vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů

Nitrátová směrnice je předpis Evropské unie (Směrnice Rady 91/676/EHS o ochraně vod před znečištěním způsobeném dusičnany ze zemědělských zdrojů). Účelem této směrnice je:

- snížit znečištění vod způsobované dusičnany ze zemědělských zdrojů,
- předcházet dalšímu takovému znečištění.

Plnění nitrátové směrnice je povinné v tzv. zranitelných oblastech, které jsou vymezeny v hranicích katastrálních území. Zranitelné oblasti jsou oblasti, kde se vyskytují vody znečištěné dusičnany ze zemědělských zdrojů. Zemědělské hospodaření ve zranitelných oblastech dále upravuje akční program nitrátové směrnice. Vymezení zranitelných oblastí podléhá přezkoumání a případným úpravám nejdéle ve čtyřletých intervalech.

Směrnice Rady 91/676/EHS byla transponována do ustanovení §33 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách, ve znění pozdějších předpisů (vodní zákon), kde je uloženo vládě nařízením stanovit zranitelné oblasti a v těchto oblastech upravit používání a skladování průmyslových a statkových hnojiv, střídání plodin a provádění protierozních opatření (tzv. Akční program). Seznam zranitelných oblastí a první akční program byl vyhlášen nařízením vlády č. 103/2003 Sb. V roce 2011 byla dle požadavků nitrátové směrnice provedena již druhá revize vymezených zranitelných oblastí.

Od 1. srpna 2012 je účinné nové nařízení vlády č. 262/2012 Sb., o stanovení zranitelných oblastí a akčním programem. Toto nařízení částečně mění vymezení zranitelných oblastí v ČR a uplatňuje 3. akční program nitrátové směrnice. V návaznosti na to byly upraveny požadavky kontroly podmíněnosti i minimální požadavky na používání hnojiv, vyžadované u žadatelů o dotace na agroenvironmentální opatření v rámci Programu rozvoje venkova.

Harmonogram nitrátové směrnice týkající se stanovení zranitelných oblastí a Akčního programu je následující:

Vymezení a revize zranitelných oblastí

- základní vymezení zranitelných oblastí: od 11.04.2003 (NV č. 103/2003 Sb.),
- první revize vymezení zranitelných oblastí: od 01.09.2007 (novela - NV č. 219/2007 Sb.),
- druhá revize vymezení zranitelných oblastí: od 01.08.2012 (nové NV č. 262/2012 Sb.).

Akční program (požadavky na zemědělské hospodaření)

- první akční program: 01.01.2004–03.04.2008 (NV č. 103/2003 Sb.),
- druhý akční program: 04.04.2008–31.07.2012 (novela - NV č. 108/2008 Sb.),
- třetí akční program: od 01.08.2012 (nové NV č. 262/2012 Sb.).

Dodržování podmínek této směrnice se od 1. ledna 2009 promítá také do Kontrol podmíněnosti (Cross Compliance). Kontroly podmíněnosti se týkají standardů udržování půdy v *dobrém zemědělském a environmentálním stavu* (GAEC) a dodržování *povinných požadavků na hospodaření* (SMR), konkrétně do SMR 4 - „Ochrana vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů“. Nedodržení uvedených podmínek může mít za následek krácení nebo dokonce zamítnutí některých podpor.

Dne 1. ledna 2013 vstoupila v platnost novela NV 479/2009 Sb., o stanovení důsledků porušení podmíněnosti poskytování některých podpor. Touto novelou byl zejména rozšířen GAEC 2 a byly zavedeny některé další požadavky na hospodaření (SMR).

Zranitelné oblasti jsou zařazeny do Registru chráněných území v rozsahu vyjmenovaných katastrálních území.

Související rámcová opatření ve vazbě na Plán hlavních povodí ČR :

V okruhu ochrany vod před znečištěním dusičnany jsou uvedena opatření z následující tabulky:

Tab. VI. 1.1.3.1 – Související rámcová opatření ve vazbě na Plán hlavních povodí

Číslo	Název opatření
A.8	Realizace opatření pozemkových úprav a komplexních pozemkových úprav
A.10	Zatravnění orné půdy, zvláště podél vodních toků
A.11	Zlepšování druhové a prostorové skladby lesů ve zvlášť chráněných územích
A.12	Zalesňování zemědělské půdy
A.13	Zlepšování druhové skladby lesních porostů
A.15	Ošetřování travních porostů
A.19	Snižování znečištění povrchových a podzemních vod ze zemědělských zdrojů

Tab. VI.1.1.3.2 - Souhrnné informace o opatřeních

Opatření probíhající k 31.12.2015					
ID opatření	Název opatření	Náklady (mil. Kč)	Typ opatření	Návrh	Program opatření
OD130003	Ochrana vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů	-	B	1. plán	ano

VI.1.1.4. Směrnice Rady 76/160/EHS, o jakosti vody ke koupání

Směrnice Rady 76/160/EHS je od 31. prosince 2014 plně nahrazena směrnicí 2006/7/ES, o řízení jakosti vod ke koupání a o zrušení směrnice 76/160/EHS. Účelem této platné směrnice je zachovat a chránit životní prostředí, zlepšit jeho kvalitu a chránit lidské zdraví, a to doplněním Rámcové směrnice o vodě. Směrnice definuje způsoby monitorování a klasifikaci jakosti vod ke koupání, řízení jakosti vod ke koupání a způsoby informování veřejnosti.

Požadavky směrnice 2006/7/ES byly transponovány do národní legislativy v roce 2011, kdy byl významně novelizován zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, a to zákonem č. 151/2011 Sb., který zároveň přinesl i související novelu zákona o vodách v části, která se týká vod ke koupání (§34). Na změnu v zákonech navazují nové prováděcí předpisy (vyhlášky). Vyhlášku č. 135/2004 Sb. nahradila vyhláška č. 238/2011 Sb.,

o stanovení hygienických požadavků na koupaliště, sauny a hygienické limity písku v pískovištích venkovních hracích ploch. Konkrétní ukazatele a hodnoty přípustného znečištění povrchových vod, které jsou využívány ke koupání jsou definovány v nařízení vlády 61/2003 Sb., v platném znění. Na novelu §34 vodního zákona navazuje vyhláška č. 155/2011 Sb., o profilech povrchových vod využívaných ke koupání. Profily povrchových vod využívaných ke koupání jsou dokumenty, které musí být zpracovány pro všechny "významné" přírodní koupací vody.

Seznam vod určených ke koupání sestavuje každoročně MZ a je zveřejňován na úředních deskách a internetových stránkách krajských hygienických stanic (KHS). Úkolem ČR je každoroční reporting Evropské komisi o výsledcích monitorování a posouzení jakosti vod ke koupání za uplynulou koupací sezónu.

Vody ke koupání jsou zařazeny do „Registru chráněných území“ dle Rámcové směrnice o vodách. Od roku 2004 Česká republika podává zprávu o kvalitě vody ke koupání a jejich nejvýznamnějších charakteristikách Komisi Evropských společenství. Souhrnnou zprávu za předchozí koupací sezónu za celou EU a zároveň i zprávy z ostatních zemí EU najdete na adrese <http://www.eea.europa.eu/themes/water/status-and-monitoring/state-of-bathing-water-1/>. Kvalitu vody členských států EU v jednotlivých koupacích oblastech (za jednotlivé roky) lze zjistit na <http://www.eea.europa.eu/themes/water/status-and-monitoring/state-of-bathing-water-1/bathing-water-data-viewer>.

V dílčím povodí Horní Odry bylo v roce 2012 stanoveno celkem 26 vod určených ke koupání, z toho 25 koupacích oblastí a jedno koupaliště ve volné přírodě.

Související rámcová opatření ve vazbě na Plán hlavních povodí ČR :

V okruhu vod ke koupání jsou uvedena opatření z následující tabulky:

Tab. VI.1.1.4. – Související rámcová opatření ve vazbě na Plán hlavních povodí ČR:

Číslo	Název opatření
A.14	Technická a biologická opatření na snížení eutrofizace povrchových vod

Jelikož jakost vod ke koupání je závislá zejména na eliminaci bodových zdrojů znečištění (zvláště komunální odpadní vody), jsou opatření, vyvolaná touto směrnicí, řešena v kapitole VI.1.7. - Opatření k zabránění a regulaci znečištění z bodových zdrojů.

VI.1.1.5. Směrnice Rady 79/409/EHS, o ochraně volně žijících ptáků

Účelem směrnice 79/409/EHS o ochraně volně žijících ptáků je chránit všechny volně žijící ptáky na území členských států, a to jak jedince, hnízda a vejce, tak i jejich stanoviště. Pomocí tzv. ptačích oblastí (SPA – Special Protection Areas) navíc zajišťuje územní ochranu vybraných druhů ptáků pro jejich další přežití a zachování současného areálu rozšíření. Ptačí oblasti jsou zřizovány pro druhy ptáků uvedené v příloze I, směrnice Rady č. 2009/147/ES (kodifikovaná verze 79/409/EHS v úplném znění, článek 4.1 směrnice) a stěhovavé druhy, které se pravidelně vyskytují na území členských států EU (článek 4.2 směrnice).

Ptačí oblasti společně s evropsky významnými lokalitami tvoří soustavu NATURA 2000.

Příkladem ptačích oblastí mohou být rybníky nebo rybníční soustavy, lesní komplexy i zemědělská kulturní krajina. Výběr oblastí probíhá většinou na základě kritérií pro určení tzv. významných ptačích území (IBA - Important Bird Areas), používaných mezinárodní organizací na ochranu ptáků Bird Life International. Ptačí oblasti, navržené výhradně podle odborných kritérií, vyhláší přímo vláda daného členského státu a současně s tím přebírá odpovědnost za udržení příznivého stavu ptačích populací druhu, pro který bylo příslušné území vyhlášeno.

V České republice bylo na základě odborných kritérií, založených na kritériích pro výběr významných ptačích území (IBA) v EU, navrženo a následně vymezeno 41 ptačích oblastí pro 41 druhů z přílohy I směrnice a pro 6 stěhovavých druhů.

Česká republika implementovala tuto směrnici do zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (§5a a §5b) v platném znění a jednotlivá ptačí území jsou v ČR vyhlášována samostatně, formou nařízení vlády. Dle tohoto zákona se na ptačí oblasti vztahuje režim obecné ochrany, tzn. ptačí oblasti nejsou kategorií zvláště chráněného území a nejsou pro ně v zákoně stanoveny žádné základní ochranné podmínky. Ptačí oblasti se zřizují nařízením vlády, přičemž v nařízení vlády je možno pro účely zajištění jejich ochrany (tj. udržení populací druhů, pro které je ptačí oblast zřízena ve stavu příznivém z hlediska ochrany) stanovit činnosti vázané na souhlas orgánu ochrany přírody. Tyto činnosti umožňují orgánu ochrany přírody stanovit v rámci správního řízení upřesňující podmínky, které je nezbytné při výkonu těchto činností dodržet, aby nedošlo k negativnímu ovlivnění populací druhů, které jsou předmětem ochrany ptačích oblastí. Ochranné podmínky definované v tzv. souhrnech doporučených opatření mají přímou vazbu na zabezpečení ochrany biotopů významných pro druhy, které jsou předmětem ochrany ptačích oblastí, a dále na zajištění klidu jedinců dotčených druhů v průběhu hnízdního období (popř. v období letního a podzimního shromažďování či zimování).

Souhrn doporučených opatření obsahuje základní identifikační a popisné údaje o ptačí oblasti, odborné a věcné zdůvodnění cílů a způsobů péče o předmět ochrany ptačí oblasti a rozpis jednotlivých opatření dle místa a času realizace.

Opatření vyvolaná touto směrnicí jsou zejména:

- zřizování chráněných území,
- udržování a péče v souladu s ekologickými potřebami stanovišť uvnitř chráněných území i mimo ně,
- obnova zničených biotopů a
- vytváření biotopů.

Na území ČR se nachází celkem 18 ptačích oblastí s jednoznačnou vazbou na vodní prostředí. V dílčím povodí Horní Odry se nachází dvě ptačí oblasti s jednoznačnou vazbou na vodní prostředí. Ptačí oblasti jsou zařazené do „Registru chráněných území“.

Opatření na obnovu biotopů jsou jednak z okruhu bodových zdrojů znečištění, plošných zdrojů znečištění a z okruhu problematiky morfologie vodních toků. Výčet konkrétních opatření je uveden v následujících kapitolách:

- komunální bodové zdroje znečištění – kapitola VI.1.7. - Opatření k zabránění a regulaci znečištění z bodových zdrojů,
- průmyslové bodové zdroje znečištění a SEZ – kapitola VI.1.10. - Opatření k omezování, případně zastavení vnosu nebezpečných a zvláště nebezpečných látek do vod,
- plošné zdroje znečištění – kapitola VI.1.8. - Opatření k zabránění nebo regulující znečištění z plošných zdrojů,
- hydromorfologie – kapitola VI.1.12. - Opatření k zajištění odpovídajících hydromorfologických podmínek vodních útvarů, umožňujících dosažení dobrého ekologického stavu nebo dobrého ekologického potenciálu.

VI.1.1.6. Směrnice Rady 80/778/EHS ve znění směrnice 98/83/ES, o jakosti vody určené k lidské spotřebě

Účelem směrnice je chránit lidské zdraví před nepříznivými účinky jakéhokoliv znečištění vody určené k lidské spotřebě a zajistit, že voda bude zdravotně nezávadná a čistá.

Směrnice se nevztahuje na přírodní minerální vody a léčivé vody.

Směrnice uložila členským státům Evropského společenství povinnost zajistit pravidelné monitorování jakosti vody určené pro lidskou spotřebu. Systém monitorování pitné vody je jednou z priorit Akčního plánu zdraví a životního prostředí České republiky, který byl schválen Usnesením vlády č. 810/1998 Sb. Informace získané v rámci tohoto systému jsou důležitým podkladem pro plnění dlouhodobého programu zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva České republiky „Zdraví pro všechny v 21. století“, schválené Usnesením vlády ČR č. 1046/2002 Sb.

Požadavky této směrnice byly do českého právního řádu transponovány zákonem č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích, dále zákonem č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů a prováděcím předpisem k tomuto zákonu, vyhláškou č. 252/2004 Sb., kterou se stanoví hygienické požadavky na pitnou a teplou vodu a četnost a rozsah kontroly pitné vody, ve znění pozdějších předpisů.

Aby mohly být řádně plněny zákonné povinnosti, jsou veškerá data o jakosti pitné vody vodovodů pro veřejnou potřebu a ve veřejných studních v ČR shromažďována v jednotném informačním systému. Celostátní monitoring jakosti vod zřídilo MZ a sběrem dat pověřilo hygienickou službu (Krajské hygienické stanice ČR). Do roku 1993 to byl informační systém s názvem Vydra a od roku 2004 je v provozu informační systém PiVo. Informační systém je neveřejná webová aplikace. Většinou zdrojem dat jsou rozbory zajišťované provozovateli, jejichž provedení v předepsané četnosti a rozsahu je uloženo platnou legislativou, menšina dat je pořízena v rámci hygienického dozoru. Do systému mohou být vkládány pouze výsledky analýz provedených v laboratořích s platným osvědčením o akreditaci, autorizaci nebo o správné činnosti laboratoře.

V některých požadavcích je česká legislativa přísnější, což citovaná směrnice umožňuje. Z hlediska zdravotního rizika zůstávají i nadále nejproblematictějšími kontaminanty pitné vody dusičnany a chloroform. Obecně však lze konstatovat, že četnost nedodržení limitních hodnot ukazatelů jakosti pitné vody má od roku 2005 sestupný trend.

Primárně odpovídá za jakost pitné vody provozovatel vodovodu pro veřejnou potřebu. Kontrolním orgánem je příslušná Krajská hygienická stanice a nadřízeným orgánem MZ.

Území vyhrazená pro odběr vody pro lidskou spotřebu jsou zařazena do Registru chráněných území.

Opatření, vyvolaná touto směrnicí jsou uvedena v kapitole VI.1.3. - Opatření pro vody užívané nebo uvažované pro odběr vody pro lidskou spotřebu.

VI.1.1.7. Směrnice Rady 96/82/ES, o kontrole nebezpečí závažných havárií s přítomností nebezpečných látek (Seveso II)

Jedná se o základní předpis členských států Evropské unie. Účelem této směrnice je prevence závažných průmyslových havárií, při kterých jsou přítomny nebezpečné látky, a omezení jejich následků pro člověka a životní prostředí a připravenost na rychlé a efektivní zvládnutí případné závažné havárie. Týká se především chemických provozů a udává hodnoty nebezpečných látek pro uplatnění této směrnice, které se pokládají za kritické.

Členské státy jsou povinny zajistit, aby byly dlouhodobě udržovány přiměřené vzdálenosti mezi podniky, na které se tato směrnice vztahuje, a obytnými oblastmi a oblastmi veřejně využívanými a chráněnými. V případě stávajících podniků se musí učinit dodatečná technická opatření.

Podle této směrnice musí provozovatel vypracovat bezpečnostní zprávu pro účely prokázání, že bylo zjištěno nebezpečí závažné havárie a byla provedena nezbytná opatření k zabránění těchto havárií a omezení jejich důsledků pro člověka a životní prostředí a zároveň musí provozovatel prokázat, že byly vypracovány vnitřní havarijní plány a poskytnuty informace umožňující vypracování vnějšího havarijního plánu, aby bylo možno provést nezbytná opatření v případě závažné havárie. Rozsah a obsah této zprávy je směrnicí přesně definován a musí obsahovat podrobný popis možných scénářů závažné havárie, vyhodnocení rozsahu a závažnosti důsledků zjištěných závažných havárií a další nezbytné informace vedoucí k maximálnímu snížení pravděpodobnosti těchto havárií.

V současné době je schválena směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/18/EU, která vstoupila v platnost dne 1. června 2015 a ruší tak platnost směrnice 96/82/ES.

Tento evropský právní předpis byl do české legislativy transformován zákonem č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií.

Opatření plynoucí z výše zmíněných právních předpisů jsou uvedena v kapitole VI.1.11.

VI.1.1.8. Směrnice Rady 85/37/EHS, o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí

Směrnice Rady 85/337/EHS o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí byla dne 17. 2. 2012 nahrazena jejím kodifikovaným zněním - Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU ze dne 28. 1. 2012, o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí.

Na základě této směrnice musí členské státy učinit všechna potřebná opatření, aby připravované záměry, veřejné i soukromé, byly zkoumány z hlediska jejich vlivu na životní prostředí. Ty záměry, které mimo jiné v důsledku své povahy, rozsahu nebo umístění mohou mít významný vliv na životní prostředí, musejí být ještě před vydáním povolení posouzeny z hlediska jejich vlivu na životní prostředí.

Tato směrnice byla transponována do českého právního řádu zákonem č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů (zákon EIA). V příloze č. 1 zmíněného zákona jsou uvedeny stavby, činnosti a technologie, které jsou v rámci procesu EIA posuzovány. Dle uvedené přílohy byly Plány oblastí povodí v I. plánovacím cyklu rovněž činnosti, která podléhá posuzování vlivu na životní prostředí. Ve II. plánovacím období nejsou plány dílčích povodí posuzovány procesem EIA ani SEA, neboť jsou považovány pouze za podkladový materiál Národního plánu povodí. Národní plán povodí podléhá procesu SEA.

Opatření mají formu povinností vyplývajících z českých právních předpisů.

V Plánu hlavních povodí nejsou uvedena žádná opatření ve vztahu k této směrnici.

VI.1.1.9. Směrnice Rady 86/278/EHS, o splaškových kalech

Účelem směrnice 86/278/EHS je stanovení pravidel pro používání kalů z čistíren odpadních vod v zemědělství tak, aby se zabránilo škodlivým účinkům na půdu, rostliny, zvířata a člověka a zároveň, aby se podpořilo správné používání kalů z čistíren odpadních vod.

Aplikace kalů z ČOV na zemědělské půdy je v ČR upravena Vyhláškou č. 382/2001 Sb., o podmínkách použití upravených kalů na zemědělské půdě. Tato vyhláška vešla v platnost ke dni 1. 1. 2002. Byla zpracována MŽP ve spolupráci s MZe a MZ a transponuje v plné šíři opatření stanovená Směrnicí Rady 86/278/ES o ochraně životního prostředí a zejména půdy při používání kalů z čistíren odpadních vod v zemědělství.

V souladu s §73 zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů, koordinuje provádění kontrol dodržování povinností při používání upravených kalů na zemědělské půdě MZe. Kontrolu dodržování povinností při používání upravených kalů na zemědělské půdě vykonává a sankce za porušení těchto povinností ukládá (podle zákona č. 156/1998 Sb., o hnojivech, pomocných půdních látkách, pomocných rostlinných přípravcích a substrátech a o agrochemickém zkoušení zemědělských půd) Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (dále jen „ÚKZÚZ“).

Ze zákona č. 156/1998 Sb., o hnojivech, má zemědělec povinnost nahlásit měsíc před použitím kalů tento záměr na ÚKZÚZ - a ten má pak možnost zkontrolovat způsob a kvalitu aplikace/množství aplikovaného kalu, obsah rizikových látek apod.

Související rámcová opatření ve vazbě na Plán hlavních povodí ČR :

V okruhu plošného znečištění jsou uvedena opatření z následující tabulky:

Tab. VI.1.1.9. – Související rámcová opatření ve vazbě na Plán hlavních povodí

Číslo	Název opatření
A.19	Snižování znečištění povrchových a podzemních vod ze zemědělských zdrojů

Jelikož mohou kaly využívané v zemědělství způsobovat kontaminaci vodního prostředí, jsou opatření vyvolaná touto směrnicí uvedená v kapitole v kapitole VI.1.8 Opatření k zabránění nebo regulaci znečištění z plošných zdrojů.

VI.1.1.10. Směrnice Rady 91/414/EHS, o prostředcích na ochranu rostlin

Směrnice 91/414/EHS byla zrušena vydáním Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1107/2009 ze dne 21.10.2009 o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh s platností od 14. 6. 2011.

Jelikož je používání pesticidů považováno za vážnou hrozbu pro lidské zdraví a životní prostředí, a jejich vliv musí být dále snižován, přijala Evropská komise strategii zaměřenou na snižování rizik pro lidské zdraví a životní prostředí plynoucích z používání pesticidů, a to ve sdělení ze dne 12. července 2006 nazvaném „Tematická strategie udržitelného používání pesticidů“. Kromě toho Evropský parlament a Rada přijaly směrnici 2009/128/ES ze dne 21. října 2009, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství za účelem dosažení udržitelného používání pesticidů.

Tato směrnice stanoví rámec pro dosažení udržitelného používání pesticidů, snižováním rizik a omezováním vlivu používání pesticidů na lidské zdraví, životní prostředí a podporováním používání integrované ochrany rostlin a alternativních přístupů nebo postupů, jako jsou nechemické alternativy pesticidů.

Implementace výše uvedeného evropského předpisu (Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1107/2009) současně s implementací směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/128/ ES ze dne 21.10.2009, byla plně dokončena novelou rostlinolékařského zákona č. 199/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Následně nabyly účinnosti nejdůležitější prováděcí předpisy k tomuto zákonu. V souladu s požadavkem směrnice byl v gesci MZe připraven český Národní akční plán (NAP) k zajištění udržitelného používání pesticidů. Tento dokument byl dne 12. září 2012 schválen vládou ČR usnesením č. 660. NAP je realizován od roku 2013. Český NAP stanovuje dva hlavní cíle:

- omezení rizik vycházejících z používání přípravků na ochranu rostlin, a to v oblastech ochrany zdraví lidí, ochrany vod a ochrany životního prostředí, a
- optimalizace využívání přípravků na ochranu rostlin bez omezení rozsahu zemědělské produkce a kvality rostlinných produktů.

Související rámcová opatření ve vazbě na Plán hlavních povodí ČR :

V okruhu plošného znečištění jsou uvedena opatření z následující tabulky:

Tab. VI. 1.1.10. – Související rámcová opatření ve vazbě na Plán hlavních povodí

Číslo	Název opatření
A.15	Ošetřování travních porostů
A.18	Zdokonalování lidského potenciálu v oblasti zemědělství (údržba krajiny a ochrana ŽP, eroze půdy, znečišťování vod, zvyšování biodiverzity apod.)
A.19	Snižování znečištění povrchových a podzemních vod ze zemědělských zdrojů

Problematika používání přípravků na ochranu rostlin se vztahuje k oblasti plošného znečištění. Z tohoto důvodu jsou opatření, vyvolaná touto směrnicí, uvedená v kapitole VI.1.8. - Opatření k zabránění nebo regulaci znečištění z plošných zdrojů.

Budoucí výhledy

Vzhledem k vydání nového legislativního balíčku právních předpisů, který zavádí zpřísněná kritéria pro registraci přípravků na ochranu rostlin a upravuje jejich používání, je očekáváno snížení spotřeby přípravků na ochranu rostlin.

VI.1.1.11. Směrnice Rady 92/43/EHS, o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin

Směrnici Rady 92/43/EHS o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin je definována ochrana typů přírodních stanovišť a druhů rostlin a živočichů kromě ptáků. Hlavním cílem této směrnice je přispět k zajištění biologické rozmanitosti ochranou přírodních stanovišť a volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin na území členských států. Současně je cílem opatření, přijímaných na základě této směrnice, zachovat nebo obnovit příznivý stav přírodních stanovišť, druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin. Směrnice současně definuje soustavu Natura 2000, jejímž cílem je vytvořit spojitou evropskou ekologickou síť zvláštních oblastí ochrany. Součástí soustavy Natura 2000, definované směrnicí, jsou i dříve zmíněné ptačí oblasti (SPA).

Každá lokalita soustavy Natura 2000 musí mít právně podloženou ochranu legislativou členského státu (čl. 4, 92/43/EHS). Požadavky směrnice 92/43/EHS, o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin („o stanovištích“), a směrnice 2009/147/ES (nahradila směrnici 79/409/EHS), o ochraně volně žijících ptáků („o ptácích“), jsou implementovány do národní legislativy zejména prostřednictvím zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (ZOPK).

V zákoně je definována soustava Natura 2000, kterou tvoří evropsky významné lokality a ptačí oblasti. Příloha I, směrnice 92/43/EHS uvádí „Typy přírodních stanovišť v zájmu společenství, jejichž ochrana vyžaduje vyhlášení zvláštních oblastí ochrany“ – zkráceně „evropská stanoviště“, příloha II této směrnice uvádí „Druhy živočichů a rostlin v zájmu společenství, jejichž ochrana vyžaduje vyznačení zvláštní územní ochrany“ – zkráceně „evropsky významné druhy“.

Evropsky významné lokality mohou mít status zvláště chráněného území (národní park, chráněná krajinná oblast, národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památka, přírodní památka), mohou být chráněny smluvně (§39 ZOPK) nebo mohou být chráněny tzv. základní ochranou (§45c, odst. 2 ZOPK).

Za celkovou přípravu soustavy Natura 2000 zodpovídá MŽP, které pověřilo přípravou odborných podkladů Agenturu ochrany přírody a krajiny. Ptačí oblasti a evropsky významné lokality vyhláší vláda ČR (platná nařízení vlády).

Na území celé ČR se nachází celkem 593 lokalit s jednoznačnou vazbou na vodní prostředí, kde udržení nebo zlepšení stavu vody je důležitým faktorem pro vyskytující se druhy nebo stanoviště. V dílčím povodí Horní Odry je takovýchto oblastí celkem 45.

Evropsky významné lokality jsou zařazené do „Registru chráněných území“.

Opatření na ochranu přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin jsou jednak z okruhu bodových a plošných zdrojů znečištění, a jednak z okruhu týkajícího se problematiky morfologie vodních toků. Výčet konkrétních opatření je uveden v následujících kapitolách:

- komunální bodové zdroje znečištění – kapitola VI.1.7. - Opatření k zabránění a regulaci znečištění z bodových zdrojů,
- průmyslové bodové zdroje znečištění a SEZ – kapitola VI.1.10. - Opatření k omezování, případně zastavení vnosu nebezpečných a zvláště nebezpečných látek do vod,
- plošné zdroje znečištění – kapitola VI.1.8. - Opatření k zabránění nebo regulující znečištění z plošných zdrojů,
- hydromorfologie – kapitola VI.1.12. - Opatření k zajištění odpovídajících hydromorfologických podmínek vodních útvarů, umožňujících dosažení dobrého ekologického stavu nebo dobrého ekologického potenciálu.

VI.1.2. Opatření k aplikaci principu „znečišťovatel platí“

Popis opatření

Jedná se o opatření, která zajišťují finanční účast znečišťovatele za využívání vodních zdrojů a na realizaci opatření pro eliminaci jím produkovaného znečištění (pokud ještě není zajištěna). Implementace opatření je řešena formou legislativně - technických předpisů, jejichž tvorba je zajišťována v rámci administrativní činnosti odpovědných orgánů. Přitom se vychází ze současných ekonomických nástrojů uplatňovaných v ČR, jak vyplývají z národních právních předpisů.

S ohledem na současný stav v přípravě oceňování přírodních zdrojů se nepředpokládá, že bude v této fázi plánování uplatňována v oblasti vodohospodářských služeb úhrada jiných environmentálních nákladů, než jsou poplatky za odebrané množství podzemní vody, vypouštění odpadních vod do vod povrchových a platby za odběry povrchové vody. Přitom je sledováno na jedné straně dosažení návratnosti nákladů za vodohospodářské služby a na druhé straně sociální únosnost navržených opatření.

Podle vodního zákona č. 254/2001 Sb. se platí:

- podle ustanovení §88 poplatky za množství odebrané podzemní vody podle účelu tohoto odběru;
- podle ustanovení §89 poplatky za znečištění vypouštěných odpadních vod a z objemu vypouštěných vod do vod povrchových (podle sazeb v příloze č. 2 zákona);
- podle ustanovení §100 poplatky za povolené vypouštění odpadních vod do vod podzemních;
- podle ustanovení §101 poplatky za odběr povrchové vody.

Výše platby je závislá na užití odebrané vody a na jejím množství.

Opatření k vyhodnocení účinnosti současného systému poplatků byla provedena v rámci novelizace vodního zákona v roce 2010. Byla shledána nutnost aktualizace poplatků za odběry podzemní vody a za vypouštění odpadních vod do vod povrchových, ale při projednávání návrhu novely zákona s uživateli a s ohledem na dopady na podnikatele i veřejnost v době hospodářské krize bylo od valorizace přechodně upuštěno.

Souvisejícími právními předpisy v ČR jsou:

- Zákon č. 254/2001 Sb. v platném znění, o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon).

Vazba na významné problémy nakládání s vodami

V dílčím povodí nebyly identifikovány žádné významné problémy nakládání s vodami s uplatněním principu „znečišťovatel platí“.

Tab. VI.1.2 - Souhrnné informace o opatřeních

Opatření probíhající k 31.12.2015					
ID opatření	Název opatření	Náklady (mil. Kč)	Typ opatření	Návrh	Program opatření
OD100112	Opatření k aplikaci principu „znečišťovatel platí“	-	C	1. plán	ano

VI.1.3. Opatření pro vody užívané nebo uvažované pro odběr vody pro lidskou spotřebu

Účelem těchto opatření je zejména zlepšení jakosti vodních zdrojů a jejich ochrana proti jakémukoliv znečištění. Znečištění vodních zdrojů je způsobováno zejména zhoršenými odtokovými poměry, způsobenými odnošy půdy erozivní činností vody, zhoršením retenčních schopností krajiny a dále bodovými a difúzními zdroji znečištění.

Mezi opatření čelící těmto účinkům lze zařadit stanovování ochranných pásem a způsob hospodaření v nich, sledování jakosti surové vody odebírané za účelem úpravy na vodu pitnou. Další opatření představují vyhlášení citlivých oblastí (podle §32, vodního zákona), u nichž jsou uplatňovány přísnější požadavky na čištění odpadních vod, a dále vyhlášení zranitelných oblastí (podle §33, vodního zákona), ve kterých jsou území znečištěná nebo ohrožená dusičnany ze zemědělských zdrojů. Dalšími opatřeními je dodržování zásad směrnice 2009/128/ES ze dne 21. října 2009, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství za účelem dosažení udržitelného používání pesticidů.

Ochranná pásma vodních zdrojů slouží dle §30, odst.1, zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), k ochraně vydatnosti, jakosti a zdravotní nezávadnosti zdrojů podzemních nebo povrchových vod využívaných nebo využitelných pro zásobování pitnou vodou s průměrným odběrem více než 10 000 m³ za rok a stanoví je vodoprávní úřad ve správním řízení. Vyžadují-li to závažné okolnosti, může vodoprávní úřad stanovit ochranná pásma i pro vodní zdroje s nižší kapacitou. Vodoprávní úřad může ze závažných důvodů své rozhodnutí o stanovení ochranného pásma též změnit, popřípadě zrušit. Stanovení ochranných pásem je vždy veřejným zájmem.

Ochranná pásma se dělí dle zákona o vodách na ochranná pásma:

- I. stupně, která slouží k ochraně vodního zdroje v bezprostředním okolí jímacího nebo odběrného zařízení,
- II. stupně, která slouží k ochraně vodního zdroje v územích stanovených vodoprávním úřadem tak, aby nedocházelo k ohrožení jeho vydatnosti, jakosti nebo zdravotní nezávadnosti.

Uplatněním všech těchto opatření se zajišťuje komplexní ochrana vodních zdrojů povrchových a podzemních vod užívaných pro odběr vody pro lidskou spotřebu.

Související právní předpisy ČR:

- Zákon 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích, v platném znění;
- Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách, v platném znění;
- Vyhláška č. 137/1999 Sb., kterou se stanoví seznam vodárenských nádrží a zásady pro stanovení a změny ochrany pásem vodních zdrojů;
- Vyhláška č. 428/2001 Sb., k provedení zákona o vodovodech a kanalizacích;
- Vyhláška č. 252/2004 Sb., kterou se stanoví hygienické požadavky na pitnou a teplou vodu a četnost a rozsah kontroly pitné vody, ve znění pozdějších předpisů;
- Vyhláška č. 619/2004 Sb., kterou se mění vyhláška MZe č.7/2003 Sb., o vodoprávní evidenci;
- Vyhláška č. 391/2004 Sb., o rozsahu údajů v evidencích stavu povrchových a podzemních vod a o způsobu zpracování, ukládání a předávání těchto údajů do informačních systémů veřejné správy.

Vazba na významné problémy nakládání s vodami

V dílčím povodí Horní Odry byl identifikován tento následující významný problém nakládání s vodami:

- udržení zabezpečení kvalitních zdrojů pitné vody.

Související rámcová opatření ve vazbě na Plán hlavních povodí ČR :

V okruhu plošného znečištění jsou uvedena opatření z následující tabulky:

Tab. VI.1.3.1 – Související rámcová opatření ve vazbě na Plán hlavních povodí

Číslo	Název opatření
A.1	Výstavba a rekonstrukce ČOV a kanalizací v aglomeracích nad 2000 EO
A.2	Výstavba a rekonstrukce ČOV a kanalizací v aglomeracích pod 2000 EO v územích vyžadujících zvláštní ochranu
A.3	Výstavba a rekonstrukce ČOV a kanalizací v obcích pod 2000 EO
A.4	Technická opatření u průmyslových znečišťovatelů (odstraňování zvláště nebezpečných látek)
A.6	Staré ekologické zátěže
A.8	Realizace opatření pozemkových úprav a komplexních pozemkových úprav
A.10	Zatrávňování orné půdy, zvláště podél VT
A.11	Zlepšování druhové a prostorové skladby lesů ve zvláště chráněných územích
A.12	Zalesňování zemědělské půdy
A.13	Zlepšování druhové skladby lesních porostů
A.16	Komplexní sledování, zjišťování a hodnocení stavu jakosti a množství vod (komplexní monitoring vod)
A.19	Snížování znečištění povrchových a podzemních vod ze zemědělských zdrojů

Způsob financování

Vymezení možnosti financování rámcových opatření z veřejných podpůrných zdrojů, které budou uplatňovány v době platnosti Plánu dílčího povodí Horní Odry, je patrné z následující tabulky.

Tab. VI.1.3.2 - Oblast podpory opatření pro vody užívané nebo uvažované pro odběr vody pro lidskou spotřebu

Název opatření (oblast podpory)	Zdroje finančních podpor
Technická opatření u průmyslových znečišťovatelů (odstraňování zvláště nebezpečných látek)	OPŽP – oblast podpory 1.1 Snížení znečištění vod
Staré ekologické zátěže	OPŽP – oblast podpory 4.2 Odstraňování starých ekologických zátěží
Výstavba a rekonstrukce ČOV a kanalizací v aglomeracích nad 2000 ekvivalentních obyvatel	OPŽP – oblast podpory 1.1 Snížení znečištění vod Program Výstavba a obnova infrastruktury vodovodů a kanalizací (podprogram 229 313)
Výstavba a rekonstrukce ČOV a kanalizací v aglomeracích do 2000 ekvivalentních obyvatel v územích vyžadujících zvláštní ochranu	OPŽP – oblast podpory 1.1 Snížení znečištění vod
Výstavba a rekonstrukce ČOV a kanalizací v obcích do 2000 ekvivalentních obyvatel	PRV – opatření III.2.1.1. Obnova a rozvoj vesnic Program Výstavba a obnova infrastruktury vodovodů a kanalizací (podprogram 229 313)
Realizace opatření pozemkových úprav a komplexních pozemkových úprav (snížení eroze, zvýšení ekologické stability krajiny)	OPŽP – prioritní osa 6, oblast podpory 6.3 Obnova krajinných struktur PRV – opatření I.1.4. Pozemkové úpravy
Zatrávňování orné půdy, zvláště podél vodních toků	PRV – opatření II.1.3.3. podopatření péče o krajinu
Zlepšování druhové a prostorové skladby lesů ve zvláště chráněných územích	OPŽP – oblast podpory 6.3 Obnova krajinných struktur
Zalesňování zemědělské půdy	PRV – opatření II.2.1 Zalesňování zemědělské půdy
Technická a biologická opatření na snížení eutrofizace povrchových vod	OPŽP – oblast podpory 1.1 Snížení znečištění vod
Komplexní sledování, zjišťování a hodnocení stavu jakosti	OPŽP – oblast podpory 1.1 Snížení znečištění vod

Název opatření (oblast podpory)	Zdroje finančních podpor
a množství vod (komplexní monitoring vod)	
Snižování znečištění povrchových a podzemních vod ze zemědělských zdrojů	PRV – opatření II.1 3.1. podopatření postupy šetrné k životnímu prostředí PRV – opatření II.1.2.2. Rámcová směrnice pro vodní politiku ES

(OPŽP – Operační program životní prostředí, PRV – Program rozvoje venkova)

Tab. VI.1.3.3 – Souhrnné informace o opatřeních

Opatření probíhající k 31.12.2015					
ID opatření	Název opatření	Náklady (mil. Kč)	Typ opatření	Návrh	Program opatření
OD100102	Opatření v ochranných pásmech vodních zdrojů	-	B	1. plán	ano

VI.1.4. Opatření ke zlepšení jakosti vod využívaných ke koupání

Popis opatření

Vodami ke koupání se rozumí povrchové vody, u kterých je předpoklad, že se v nich bude koupat velký počet lidí. Koupacími vodami nejsou vody užívané pro terapeutické účely a vody užívané v umělých bazénech. Vody ke koupání lze rozdělit podle zákonného statutu té které lokality na přírodní koupaliště, která mají svého provozovatele, jenž sleduje jakost vody a zabezpečuje další služby na břehu, a tzv. koupací oblasti (bez provozovatele), kde kontrolu jakosti vody provádí příslušná krajská hygienická stanice.

Opatření ke zlepšení jakosti vod využívaných ke koupání vycházejí z požadavků evropské směrnice 2006/7/ES, o řízení jakosti vod ke koupání, která nahradila směrnicí 76/160/EHS. Směrnice je do české legislativy transponována novelizací zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, která zároveň přinesla i související novelizaci vodního zákona (č. 254/2001 Sb.), v části, která se týká vod ke koupání (§34). Zákon 258/2000 Sb. stanovuje hygienické požadavky na koupaliště ve volné přírodě, umělá koupaliště, bazény, sauny a povinnosti jejich provozovatelů. Požadavky jsou konkretizovány v prováděcí vyhlášce č. 238/2011 Sb.

Každoročně do 31. března sestavuje MZ ve spolupráci s MŽP a MZe seznam, ve kterém uvede přírodní koupaliště provozovaná na povrchových vodách využívaných ke koupání a další povrchové vody, kde lze očekávat, že se v nich bude koupat velký počet osob, dále ostatní přírodní koupaliště místního významu a koupací sezónu. Koupací sezónou se rozumí zpravidla období od 30. května do 1. září nebo období, během něhož lze očekávat velký počet koupajících se osob. Tento seznam předkládá MZ k připomínkám veřejnosti a následně zveřejňuje na úřední desce ve svém sídle, na úředních deskách v sídle krajských hygienických stanic a na Portálu veřejné správy. MŽP předkládá seznam vod ke koupání každoročně před zahájením koupací sezóny Evropské komisi s uvedením důvodů jeho změn, pokud k nim došlo oproti předchozímu roku.

Krajská hygienická stanice (KHS) vydává do 1. května kalendářního roku monitorovací kalendář kde určí četnost odběrů vzorků vody, jejich rozložení na dobu koupací sezóny a místa odběru vzorků vody z povrchových vod ke koupání. Pokud dojde k neočekávané situaci, nebo je-li voda ke koupání znečištěna vydá KHS opatření obecné povahy, kterým stanoví dočasný nebo trvalý zákaz používání vody ke koupání nebo dočasně nebo trvale varování před koupáním. Na základě výsledků monitorování jakosti povrchových vod ke koupání sestavuje KHS soubor údajů o jakosti těchto vod, provádí jejich posuzování a klasifikaci a informuje na svých internetových stránkách a na Portálu veřejné správy o jakosti povrchové vody veřejnost.

Zprávu o výsledcích monitorování a posouzení jakosti povrchových vod za uplynulou koupací sezónu předkládá MŽP ve spolupráci s MZ Evropské komisi do 31. prosince kalendářního roku.

Pro každou lokalitu byl navíc zpracován správcem povodí tzv. profil povrchové vody ke koupání, což je podrobný dokument, ve kterém je jakost vody hodnocena z dlouhodobého hlediska a v němž jsou shrnuty možné zdroje znečištění. Jednotlivé profily jsou ke stažení na stránkách MZe (<http://eagri.cz/public/web/mze/voda/povrchove-vody-vyuzivane-ke-koupani/>). Obsah a způsob sestavení profilu povrchových vod využívaných ke koupání, podmínky jeho přezkumu a aktualizace a rozsah a způsob předávání podkladů správcům povodí stanovuje vyhláška č. 155/2011 Sb.

Souvisejícími právními předpisy ČR

- Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, v platném znění;
- Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách, v platném znění;
- Vyhláška č. 238/2011 Sb., o stanovení hygienických požadavků na koupaliště, sauny a hygienické limity písku v pískovištích venkovních hracích ploch, v platném znění;
- Vyhláška č. 155/2011 Sb., o profilech povrchových vod využívaných ke koupání, v platném znění;
- Nařízení vlády 61/2003 Sb., o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových vod a odpadních vod, náležitostech povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových a do kanalizací a o citlivých oblastech, v platném znění.

Vazba na významné problémy nakládání s vodami

V rámci Předběžného přehledu významných vodohospodářských problémů v dílčím povodí Horní Odry nebyla jakost vod využívaných ke koupání identifikována jako významný problém.

V dílčím povodí Horní Odry bylo v roce 2012 stanoveno celkem 26 vod určených ke koupání, z toho 25 koupacích oblastí a jedno koupaliště ve volné přírodě.

V ČR je největším problémem kvality vody v koupacích vodách nadměrný výskyt mikrobiálního znečištění, a to především nadměrný výskyt sinic a vodního květu, jako následek vypouštění znečištění především z komunálních zdrojů a případně plošných zdrojů znečištění. Proto konkrétní opatření směřující ke zlepšení jakosti vod využívaných ke koupání jsou opatření vedoucí k eliminaci bodových zdrojů znečištění (zvláště městských odpadních vod) a jsou uvedeny v kap. VI.1.7, případně opatření k zabránění nebo regulaci znečištění z plošných zdrojů (kap. VI.1.8).

Stejný princip uplatňování opatření na bodových a plošných zdrojích znečištění pro zlepšení jakosti koupacích vod byl uplatňován i v prvním plánovacím cyklu.

Související rámcová opatření v okruhu vod ke koupání ve vazbě na Plán hlavních povodí ČR

Tab. VI.1.4.1 - Rámcová opatření ve vazbě na PHP

Číslo	Název opatření
A.14	Technická a biologická opatření na snížení eutrofizace povrchových vod

VI.1.5. Opatření pro omezování odběrů a vzdouvání vod, včetně odůvodnění případných výjimek

Popis opatření

Opatření pro regulaci odběrů a vzdouvání vod jsou v ČR aplikovány na legislativní úrovni. Každý, kdo chce s vodami nakládat, musí mít povolení od příslušného kompetentního orgánu, který je podle rozsahu činnosti buď na úrovni místní či krajské. V rámci žádosti k vydání povolení se vyjadřují správci povodí a další orgány, jejichž kompetence mohou mít s danou žádostí souvislost (například pokud se žádost týká činnosti v chráněné krajinné oblasti, vyjadřuje se orgán ochrany přírody a krajiny). Některé činnosti týkající se nakládání s vodami jsou zpoplatněny. Mezi ně patří i odběry povrchových nebo podzemních vod.

Účelem těchto opatření je eliminovat nežádoucí vlivy zajišťování vodohospodářských služeb na množství povrchové a podzemní vody. Odběry povrchových a podzemních vod mohou v některých případech způsobit nedosažení environmentálních cílů. Jedná se zejména o napjatou vodní bilanci povrchových a podzemních vod, způsobenou například nepříznivým poměrem mezi odběry a základním odtokem.

Jedná se o správní opatření, kterými dochází k regulaci odběrů povrchových a podzemních vod a jejich akumulaci. Podle zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů je potřeba povolení k nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami, pokud dochází k jejich odběru, akumulaci, jejich čerpání za účelem snížení jejich hladiny, k umělému obohacování podzemních zdrojů povrchovou vodou, vypouštění odpadních vod do nich, k čerpání podzemních vod a jejich následnému vypouštění do těchto vod za účelem získání tepelné energie, čerpání znečištěných podzemních vod za účelem snížení jejich znečištění a k jejich následnému vypouštění do těchto vod, popřípadě do vod povrchových a k jinému nakládání s nimi u povrchových vod také pokud dochází k jejich odběru, akumulaci a vzdouvání, využívání jejich energetického potenciálu, užívání těchto vod pro chov ryb nebo vodní drůbeže, popřípadě jiných vodních živočichů za účelem podnikání, k vypouštění odpadních vod do nich, k čerpání povrchových vod a jejich následnému vypouštění do těchto vod za účelem získání tepelné energie a k jinému nakládání s nimi (§8). Povolení je časově ohraničené, předmětem povolení je rozsah povoleného ročního odběru nebo jiného nakládání s vodami (§9). Pokud je odebíráno více než 6 000 m³/rok nebo 500 m³/měsíc, má provozovatel povinnost měřit množství a jakost odebrané vody a výsledky předávat správcům povodí (§10). Stejně tak při objemu vody vzduté vodním dílem nad 1 000 000 m³ je povinnost měřit objem vzduté vody a výsledky předávat správcům povodí (§10).

Vodoprávní úřad může zároveň platné povolení k nakládání s vodami zrušit či změnit, pokud dojde ke změně minimálního zůstatkového průtoku nebo minimální zůstatkové hladiny podzemních vod, případně je-li to nezbytné ke splnění plánu oblasti povodí. Minimální zůstatkový průtok je podle vodního zákona takový průtok povrchových vod, který ještě umožňuje obecné nakládání s povrchovými vodami a ekologické funkce vodního toku. Minimální hladina podzemních vod je hladina, která ještě umožňuje trvale udržitelné užívání vodních zdrojů a při které nedojde k narušení ekologické stability ekosystému vodních útvarů s nimi souvisejících.

Dalším opatřením je možnost úpravy manipulačních řádů. Správa významných vodních toků může podávat podněty ke zpracování, úpravám a ke koordinaci manipulačních řádů vodních děl jiných vlastníků.

Uplatňování výše uvedených opatření minimalizuje nebezpečí nevratných změn hydrogeologického režimu. Při citlivých úpravách odběrů povrchových a podzemních vod, doprovázených nutnými změnami manipulačních řádů, bude zajištěn jak dobrý ekologický stav útvarů povrchových vod, tak nejdůležitější požadavky na užívání vod.

Souvisejícími právními předpisy v ČR jsou:

- Zákon č. 254/2001 Sb. v platném znění, o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon);
- Vyhláška MZe č. 431/2001 Sb. v platném znění, o obsahu vodní bilance, způsobu jejího sestavení a o údajích pro vodní bilanci;
- Vyhláška č. 7/2003 Sb., o vodoprávní evidenci, ve znění pozdějších předpisů.

Vazba na významné problémy nakládání s vodami

V dílčím povodí Horní Odry jsou mezi významnými problémy nakládání s vodami, které mají vztah k problematice odběrů a vzdouvání vod, registrovány:

- respektování minimálních zůstatkových průtoků ve vodních tocích.

Související rámcová opatření ve vazbě na Plán hlavních povodí ČR:

V okruhu opatření pro omezování odběrů a vzdouvání vod jsou uvedena opatření z následující tabulky:

Tab. VI.1.5.1 – Související rámcová opatření ve vazbě na Plán hlavních povodí

Číslo	Název opatření
A.16	Komplexní sledování, zjišťování a hodnocení stavu jakosti a množství vod (komplexní monitoring vod)
C.7	Vyhledávání, průzkum a posouzení možností řízení dotace podzemních vod povrchovými vodami (umělé infiltrace) z vodních toků nebo nádrží

V dílčím povodí je stav ekologicky udržitelného nakládání s vodami zásluhou postupných úprav a revizí manipulačních řádů u klíčových uživatelů vody ošetřen jednotlivými vodoprávními rozhodnutími a pro žádný z bilančních profilů není třeba v plánovacím období do r. 2021 přijímat v tom smyslu nějaká významná opatření. Hlavním cílem do budoucna je tedy tento stav v uvedeném období udržet.

V dílčím povodí Horní Odry je navrženo celkem jedno opatření typu B a jedno opatření typu C.

Tab. VI.1.5.2 - Souhrnné informace o opatřeních

Opatření probíhající k 31.12.2015					
ID opatření	Název opatření	Náklady (mil. Kč)	Typ opatření	Návrh	Program opatření
OD130002	Opatření pro regulaci odběrů a vzdouvání	–	B	1. plán	ano
OD100109	Opatření k zamezení rizikového kvantitativního stavu útvarů podzemních vod	–	B	1. plán	ano

Opatření navržená v II. plánovacím cyklu					
ID opatření	Název opatření	Náklady (mil. Kč)	Typ opatření	Návrh	Program opatření
HOD205001	Opatření pro regulaci odběrů a vzdouvání (OD130002)	–	B	2. plán	ano
CZE205001	Stanovení přírodních zdrojů podzemních vod pro útvary podzemních vod	–	C	2. plán	ano

Detailní informace v členění po jednotlivých navržených opatřeních obsahují Listy opatření.

VI.1.6. Opatření k regulaci umělých infiltrací nebo doplňování podzemních vod

Změna klimatu představuje jedno z klíčových témat současné světové environmentální politiky. Vědecké poznatky naznačují, že příspěvek člověka ke zvyšování koncentrací skleníkových plynů přispívá k ovlivňování klimatického systému Země. To následně vede k řadě negativních dopadů na fungování ekosystémů v celosvětovém, regionálním i národním měřítku, které se na národní úrovni projevují zejména ve změněném vodním režimu a jeho kvalitě.

Popis opatření

Jedním z adaptačních opatření, které umožňuje, i přes nepříznivé předpovědi klimatických scénářů, zvýšení stability vodárenských zdrojů a zachování systému zásobování obyvatel vodou je umělá infiltrace. Jedná se o umělé převádění povrchové vody do vod podzemních. Hlavním účelem infiltrace je zlepšení jakosti povrchové vody přirozenými filtračními pochody v půdě a poté její využití pro vodárenské účely.

Podmínky pro navrhování a realizaci umělé infiltrace jsou:

- identifikace vhodného hydrogeologického prostředí: preferovaná hydrogeologická uzavřenost, vhodné hydraulické a hydrofyzikální parametry kolektorů, nesaturované zóny a akumulací potenciál kolektorů,

- dostupnost vhodného zdroje pro infiltraci s přijatelnou kvalitou,
- kontrola a hodnocení kolmatace (zanášení) kolektoru a zasakovacího objektu.

Uměle vyvolaná břehová infiltrace je přímou metodou získávání vodárenského zdroje. Z technologického hlediska je většinou tvořena studnovým řádem, který je umístěn nedaleko zdroje povrchové vody. Jímáním podzemní vody v blízkosti vodního toku dochází k podpoření přirozené břehové infiltrace ze zdroje povrchové vody. Je tak získávána směs podzemní a povrchové vody.

Snížení nátoku infiltrované podzemní vody ze srážek k jímacím řadům kompenzuje zvýšení infiltrace z toku. Přímá infiltrace z říčního toku poskytuje projektovanému infiltračnímu území značnou nezávislost na vývoji srážek v řešeném území.

Adaptační opatření, tzn. i umělá infiltrace zvodní, by neměla zhoršit stav vodních útvarů, resp. by měla sloužit k dosažení stanovených cílů. Pokud neexistuje možnost, která je z hlediska životního prostředí vhodnější, je nutné podniknout všechny proveditelné kroky ke zmírnění dopadů zvoleného adaptačního opatření. Článek 4.7 Rámcové směrnice o vodní politice umožňuje výjimky, kdy není třeba dosáhnout dobrého stavu kvůli fyzickým změnám vodního útvaru tam, kde jsou například výhody opatření zvyšující veřejnou bezpečnost považovány za důležitější, než přínosy pro životní prostředí. Může se také stát, že určitá opatření zmírňující dopady klimatu budou mít nepříznivý dopad na vodní prostředí - zde se uplatní stejný princip.

Souvisejícími právními předpisy v ČR jsou:

- Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách v platném znění;
- Zákon č. 305/2000 Sb., o povodích;
- Vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území;
- Vyhláška č. 24/2011 Sb. v platném znění, o plánech povodí a plánech pro zvládání povodňových rizik;
- Vyhláška MZe č. 431/2001 Sb. v platném znění, o obsahu vodní bilance, způsobu jejího sestavení a o údajích pro vodní bilanci.

Vazba na významné problémy nakládání s vodami

V dílčím povodí Horní Odry nejsou identifikovány žádné významné problémy nakládání s vodami, které mají vztah k problematice umělé infiltrace nebo doplňování podzemních vod.

Související rámcová opatření ve vazbě na Plán hlavních povodí ČR:

V okruhu opatření pro regulaci umělých infiltrací nebo doplňování podzemních vod jsou uvedena opatření z následující tabulky:

Tab. VI.1.6.1 – Související rámcová opatření ve vazbě na Plán hlavních povodí

Číslo	Název opatření
C.7	Vyhledávání, průzkum a posouzení možností řízené dotace podzemních vod povrchovými vodami (umělé infiltrace) z vodních toků nebo nádrží

V dílčím povodí Horní Odry nejsou navrhována žádná konkrétní opatření.

VI.1.7. Opatření k zabránění a regulaci znečištění z bodových zdrojů, včetně opatření směřujících ke snižování rozsahu mísicích zón

Popis opatření

Bodové zdroje znečištění představují znečištění povrchových a podzemních vod látkami z komunálních odpadních vod. U komunálních odpadních vod se jedná o nedostatečnou vodohospodářskou infrastrukturu ve městech a obcích, a průmyslových podnicích.

V této kapitole jsou uvedena veškerá opatření, která jsou zaměřena na eliminaci komunálních bodových zdrojů znečištění a která lze rozdělit do dvou kategorií:

- a) výstavba, intenzifikace nebo modernizace ČOV,
- b) výstavba nebo rekonstrukce kanalizace.

Výstavbou nebo intenzifikací ČOV se kromě snížení vnosu znečištění do povrchových vod projevuje kladný vliv i na zlepšení kyslíkového režimu v recipientu a při kombinaci eliminace organického znečištění a nutrientů se výrazně snižuje riziko eutrofizace povrchových vod.

Výstavbou nebo rekonstrukcí kanalizace dojde k podchycení vzniklých odpadních vod a jejich bezpečnému odvedení na čistírnu odpadních vod, čímž dochází k zamezení znečišťování půdního prostředí, povrchových a podzemních vod. V případě výstavby kanalizace s navazujícím čištěním odpadních vod jsou vytvořeny podmínky pro likvidaci žump a septiků, které jsou dalším rizikem pro vnos znečištění do prostředí.

Od 1. 1. 2010 je ve smyslu nařízení vlády č. 61/2003 Sb. zaveden kombinovaný přístup ke stanovení emisních limitů pro vypouštění odpadních vod.

Souvisejícími právními předpisy v ČR jsou:

- Zákon č. 254/2001 Sb. v platném znění, o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon);
- Nařízení vlády č. 61/2003 Sb. v platném znění, o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových vod a odpadních vod, náležitostech povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových a do kanalizací a o citlivých oblastech;
- Zákon č. 114/1992 Sb. v platném znění, o ochraně přírody a krajiny;
- Zákon 151/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 274/2001 Sb. o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích);
- Vyhláška č. 159/2003 Sb., kterou se stanoví povrchové vody využívané ke koupání osob, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 156/1998 Sb., o hnojivech, pomocných půdních látkách, pomocných rostlinných přípravcích a substrátech a o agrochemickém zkoušení zemědělských půd (zákon o hnojivech), ve znění pozdějších předpisů.

Vazba na významné problémy nakládání s vodami

V dílčím povodí Horní Odry byly identifikovány následující významné problémy nakládání s vodami, které mají vztah ke komunálním bodovým zdrojům znečištění:

- dosažení požadovaných imisních standardů organického znečištění ve vodních tocích a vodních nádržích,
- dostavba kanalizací a ČOV v aglomeracích s počtem nad 2 000 ekvivalentních obyvatel,
- zajištění přiměřeného vyčištění splaškových vod v aglomeracích do 2 000 EO,

- omezování příznivých podmínek pro masový rozvoj fytoplanktonu v povodí,
- zmírnění zhoršování čistoty vodních toků vypouštěním vysoce koncentrovaných slaných důlních vod.

Související rámcová opatření ve vazbě na Plán hlavních povodí ČR :

V okruhu opatření k zabránění a regulaci znečištění z bodových zdrojů jsou uvedena opatření z následující tabulky:

Tab. VI.1.7.1 – Související rámcová opatření ve vazbě na Plán hlavních povodí

Číslo	Název opatření
A.1	Výstavba a rekonstrukce ČOV a kanalizací v aglomeracích nad 2000 EO
A.2	Výstavba a rekonstrukce ČOV a kanalizací v aglomeracích pod 2000 EO v územích vyžadujících zvláštní ochranu
A.3	Výstavba a rekonstrukce ČOV a kanalizací v obcích pod 2000 EO
A.14	Technická a biologická opatření na snížení eutrofizace povrchových vod
A.16	Komplexní sledování, zjišťování a hodnocení stavu jakosti a množství vod (komplexní monitoring vod)

Způsob financování

Vymezení možnosti financování rámcových opatření z veřejných podpůrných zdrojů, které budou uplatňovány v době platnosti Plánu dílčího povodí Horní Odry jsou uvedeny v následující tabulce:

Tab. VI.1.7.2 - Oblast podpory opatření k zabránění a regulaci znečištění z bodových zdrojů

Název opatření (oblast podpory)	Zdroje finančních podpor
Výstavba a rekonstrukce ČOV a kanalizací OPŽP – oblast podpory 1.1 Snížení znečištění vod	V aglomeracích nad 2000 ekvivalentních obyvatel Program Výstavba a obnova infrastruktury vodovodů a kanalizací (podprogram 229 313)
Výstavba a rekonstrukce ČOV a kanalizací OPŽP – oblast podpory 1.1 Snížení znečištění vod	V aglomeracích do 2000 ekvivalentních obyvatel v územích vyžadujících zvláštní ochranu
Výstavba a rekonstrukce ČOV a kanalizací v obcích PRV – opatření III.2.1.1. Obnova a rozvoj vesnic do 2000 ekvivalentních obyvatel Program V	Výstavba a obnova infrastruktury vodovodů a kanalizací (podprogram 229 313)

V dílčím povodí Horní Odry je navrženo celkem 117 opatření typu A. Opatření typu B a C nejsou navrhována. Souhrnné informace o opatřeních z prvního plánovacího období jsou uvedeny v tabulce VI.1.7.3, opatření typu A navrhovaná do 2. plánu jsou pak v přílohové tabulce VI.1.7.

Další opatření v dílčím povodí Horní Odry, která budou realizována nad rámec programu opatření, budou mít pozitivní vliv na snižování organického znečištění ve vodním prostředí.

Tab. VI.1.7.3 Souhrnné informace o opatřeních

Opatření zrealizovaná						
ID opatření	Název opatření	Náklady (mil. Kč)	Typ opatření	Návrh	Program opatření	Zrealizováno do 12/2012
OD100004	Bartošovice - výstavba kanalizace a ČOV	213.8	A	1. plán	ano	
OD100005	Baška - výstavba kanalizace (napojení na ČOV FM)	282.0	A	1. plán	ano	
OD100006	Bílovec - výstavba kanalizace a intenzifikace ČOV	75.8	A	1. plán	ano	X
OD100008	Bolatice - výstavba kanalizace a ČOV		A	1. plán	ano	X
OD100009	Brušperk - intenzifikace ČOV, rekonstrukce kanalizace	22.7	A	1. plán	ano	X
OD100010	Břidličná - rekonstrukce ČOV, dostavba kanalizace	65.6	A	1. plán	ano	X
OD100011	Budišov nad Budišovkou - odkanalizování objektů města	3.0	A	1. plán	ano	X
OD100012	Bystřice n/Olší - výstavba ČOV, rekonstrukce a	145.6	A	1. plán	ano	X

Opatření zrealizovaná						
ID opatření	Název opatření	Náklady (mil. Kč)	Typ opatření	Návrh	Program opatření	Zrealizováno do 12/2012
	výstavba kanalizace					
OD100013	Čeladná - výstavba kanalizace, rekonstrukce ČOV	34.5	A	1. plán	ano	X
OD100015	Dobrá - výstavba kanalizace	34.6	A	1. plán	ano	X
OD100019	Dolní Životice - dostavba kanalizace (4 etapy)	58.0	A	1. plán	ano	X
OD100023	Frydlant nad Ostravicí - výstavba kanalizace	107.7	A	1. plán	ano	X
OD100024	Fulnek - výstavba kanalizace	60.0	A	1. plán	ano	X
OD100025	Háj ve Slezsku - výstavba nadobecního kanalizačního systému	0.0	A	1. plán	ano	X
OD100027	Hlučín - rekonstrukce ČOV a dobudování kanalizace	98.1	A	1. plán	ano	X
OD100029	Horní Benešov - výstavba kanalizace	44.3	A	1. plán	ano	X
OD100031	Hradec nad Moravicí - výstavba ČOV a kanalizace	342.9	A	1. plán	ano	X
OD100033	Jablunkov - výstavba kanalizace	155.5	A	1. plán	ano	X
OD100035	Jeseník - výstavba kanalizace	0.0	A	1. plán	ano	X
OD100036	Jeseník nad Odrou - výstavba kanalizace a ČOV	98.8	A	1. plán	ano	X
OD100038	Karviná - výstavba kanalizace	1000.0	A	1. plán	ano	X
OD100039	Klimkovice - výstavba ČOV, rekonstrukce a výstavba kanalizace	163.0	A	1. plán	ano	X
OD100040	Kobeřice - výstavba kanalizace a ČOV	119.9	A	1. plán	ano	X
OD100042	Kopřivnice - výstavba kanalizace a intenzifikace ČOV	200.0	A	1. plán	ano	X
OD100043	Kozlovice - výstavba splaškové kanalizace	50.1	A	1. plán	ano	X
OD100044	Kravaře - výstavba ČOV a kanalizace	0.0	A	1. plán	ano	X
OD100045	Kunčice pod Ondřejníkem - výstavba kanalizace a ČOV	59.1	A	1. plán	ano	X
OD100046	Lipová-lázně- výstavba kanalizace	0.0	A	1. plán	ano	X
OD100053	Mikulovice - výstavba kanalizace	29.2	A	1. plán	ano	
OD100055	Mosty u Jablunkova - ČOV a kanalizace	72.0	A	1. plán	ano	X
OD100058	Nový Jičín - výstavba ČOV a kanalizace	382.6	A	1. plán	ano	X
OD100059	Nýdek - výstavba kanalizace	30.0	A	1. plán	ano	X
OD100061	Opava - výstavba kanalizace	591.5	A	1. plán	ano	X
OD100063	Ostravice - výstavba kanalizace a ČOV	231.1	A	1. plán	ano	X
OD100064	Palkovice - výstavba kanalizace	47.2	A	1. plán	ano	
OD100065	Paskov - intenzifikace ČOV a výstavba kanalizace	44.0	A	1. plán	ano	X
OD100069	Příbor - výstavba kanalizace	4.5	A	1. plán	ano	X
OD100074	Stará Ves nad Ondřejnicí - výstavba kanalizace	95.5	A	1. plán	ano	X
OD100076	Studénka - výstavba kanalizace, rekonstrukce ČOV	166.0	A	1. plán	ano	X
OD100077	Suchdol nad Odrou - výstavba II. etapy kanalizace a ČOV	99.4	A	1. plán	ano	X
OD100079	Štěpánkovice - výstavba ČOV a kanalizace	57.0	A	1. plán	ano	X
OD100080	Štramberk - výstavba kanalizace	18.5	A	1. plán	ano	X
OD100082	Třanovice - rekonstrukce ČOV a výstavba kanalizace	34.0	A	1. plán	ano	X
OD100083	Třinec - výstavba kanalizace	142.0	A	1. plán	ano	X
OD100084	Vendryně - výstavba kanalizace	42.0	A	1. plán	ano	X
OD100086	Vítkov - dostavba kanalizace	0.0	A	1. plán	ano	X
OD100089	Vřesina - výstavba kanalizace (napojení na ÚČOV Ostrava)	0.0	A	1. plán	ano	X
OD100091	Těrlicko - dostavba kanalizace	94.4	A	1. plán	ano	X
OD100092	Krnov - odkanalizování lokality Pod Cvilínem, rekonstrukce ČOV	202.1	A	1. plán	ano	X

Opatření zrealizovaná						
ID opatření	Název opatření	Náklady (mil. Kč)	Typ opatření	Návrh	Program opatření	Zrealizováno do 12/2012
OD100093	Český Těšín - rekonstrukce a výstavba kanalizace, výstavba ČOV Horní Žukov-Běrnová	99.2	A	1. plán	ano	X
OD100095	Havířov - výstavba kanalizace a lokální ČOV	156.8	A	1. plán	ano	X
OD100096	Orlová - výstavba kanalizace	191.3	A	1. plán	ano	X
OD100125	Bílov - výstavba kanalizace a ČOV	27.6	A	1. plán	ano	X
OD100129	Horní Lomná - rekonstrukce ČOV	2.0	A	1. plán	ano	X
OD100134	Oldřichov - kanalizace a ČOV	60.0	A	1. plán	ano	X
OD100135	Pustá Polom - výstavba kanalizace a ČOV	81.0	A	1. plán	ano	X
OD100138	Starý Jičín - výstavba kanalizace (na ČOV Nový Jičín)	15.4	A	1. plán	ano	X
OD100139	Velká Polom - výstavba kanalizace a ČOV	105.2	A	1. plán	ano	X

Opatření probíhající k 31.12.2015					
ID opatření	Název opatření	Náklady (mil. Kč)	Typ opatření	Návrh	Program opatření
OD100120	Drobní znečišťovatelé a menší obce do 500 obyvatel	-	C	1. plán	ano
OD130005	Odsolování vysoce koncentrovaných slaných důlních vod	-	B	1. plán	ano
OD100001	Albrechtice - výstavba kanalizace a lokální ČOV	38.7	A	1. plán	ano
OD100002	Albrechtický - výstavba kanalizace a ČOV	72.5	A	1. plán	ano
OD100003	Andělská Hora - odkanalizování obce na ČOV Bruntál	15.0	A	1. plán	ano
OD100007	Bohumín - výstavba kanalizace, Skřečoch	130.2	A	1. plán	ano
OD100014	Dětmarovice - decentralizované odkanalizování obce - 6xČOV	123.1	A	1. plán	ano
OD100016	Dolní Benešov - výstavba kanalizace	65.0	A	1. plán	ano
OD100017	Dolní Domaslavice - výstavba kanalizace	95.0	A	1. plán	ano
OD100018	Dolní Lutyně - výstavba kanalizace+ kanalizace a ČOV v lokalitě Věřňovice	69.6	A	1. plán	ano
OD100020	Doubrava - dostavba kanalizace a 3x ČOV	32.0	A	1. plán	ano
OD100021	Fryčovice - výstavba kanalizace	275.1	A	1. plán	ano
OD100022	Frydek-Místek - výstavba kanalizace	367.0	A	1. plán	ano
OD100026	Hať - výstavba kanalizace a ČS splaškových vod	153.7	A	1. plán	ano
OD100028	Hnojník - výstavba kanalizace a ČOV	50.0	A	1. plán	ano
OD100030	Horní Suchá - výstavba kanalizace a lokální ČOV	136.8	A	1. plán	ano
OD100032	Hukvaldy - výstavba kanalizace	70.0	A	1. plán	ano
OD100034	Javorník - rekonstrukce ČOV a výstavba kanalizace	51.2	A	1. plán	ano
OD100037	Jistebník - výstavba kanalizace a ČOV	140.0	A	1. plán	ano
OD100041	Komorní Lhotka - odkanalizování části obce za školou a u kostela	10.0	A	1. plán	ano
OD100047	Litultovice - odkanalizování obce	51.0	A	1. plán	ano
OD100048	Projekt: Ostrava - dostavba plošné kanalizace	600.0	A	1. plán	ano
OD100049	Lučina - výstavba kanalizace	35.0	A	1. plán	ano
OD100050	Ludgeřovice - výstavba kanalizace	498.2	A	1. plán	ano
OD100051	Markvartovice - výstavba kanalizace	280.0	A	1. plán	ano
OD100052	Město Albrechtice - výstavba kanalizace	34.7	A	1. plán	ano
OD100054	Mořkov - výstavba kanalizace	125.0	A	1. plán	ano
OD100056	Mošnov - výstavba kanalizace a ČOV	100.0	A	1. plán	ano

Opatření probíhající k 31.12.2015					
ID opatření	Název opatření	Náklady (mil. Kč)	Typ opatření	Návrh	Program opatření
OD100057	Nošovice, Vyšní Lhoty a Nižní Lhoty - výstavba kanalizace	110.9	A	1. plán	ano
OD100060	Odry - odkanalizování místní části Loučky	100.0	A	1. plán	ano
OD100066	Petrovice u Karviné - výstavba kanalizace	177.6	A	1. plán	ano
OD100067	Petřvald - výstavba kanalizace a ČOV	206.5	A	1. plán	ano
OD100068	Příšť - výstavba ČOV a kanalizace	130.0	A	1. plán	ano
OD100070	Raškovice - dostavba kanalizace	51.0	A	1. plán	ano
OD100071	Rychvald - výstavba kanalizace a ČOV v lok. Václav	118.8	A	1. plán	ano
OD100073	Skotnice - výstavba kanalizace (napojení na ČOV Mošnov)	71.0	A	1. plán	ano
OD100075	Staré Město u Bruntálu - výstavba kanalizace a ČOV	60.0	A	1. plán	ano
OD100078	Světlá Hora - tlaková kanalizace II.etapa	3.3	A	1. plán	ano
OD100081	Trojanovice - výstavba kanalizace	35.6	A	1. plán	ano
OD100085	Vidnava - rekonstrukce kanalizace a ČOV, výstavba kanalizace ve Velké Kraši	41.5	A	1. plán	ano
OD100087	Vratimov - dostavba kanalizace, výstavba ČOV	177.7	A	1. plán	ano
OD100088	Vrbno pod Pradědem - dostavba kanalizace	27.5	A	1. plán	ano
OD100090	Zlaté Hory - výstavba ČOV a kanalizace	41.3	A	1. plán	ano
OD100094	Oldřichovice - výstavba kanalizace	77.0	A	1. plán	ano
OD100097	Frenštát pod Radhoštěm - výstavba kanalizace	39.4	A	1. plán	ano
OD100114	Stará Rudná - odkanalizování obce na ČOV Bruntál	15.0	A	1. plán	ano
OD100115	Metylovice - výstavba kanalizace	71.6	A	1. plán	ano
OD100127	Děhylov - výstavba kanalizace a ČOV	23.9	A	1. plán	ano
OD100128	Dolní Lomná - výstavba kanalizace a rekonstrukce ČOV	62.6	A	1. plán	ano
OD100130	Jindřichov - výstavba kanalizace a ČOV	124.3	A	1. plán	ano
OD100132	Milíkov - výstavba kanalizace a ČOV	62.5	A	1. plán	ano
OD100136	Rybí - výstavba kanalizace (na ČOV Závišice)	50.2	A	1. plán	ano
OD100137	Sedlnice - výstavba tlakové kanalizace a ČOV	78.9	A	1. plán	ano
OD100140	Závišice - výstavba kanalizace a ČOV	75.1	A	1. plán	ano
OD100141	Šenov - výstavba kanalizace	229.6	A	1. plán	ano

Opatření nezahájená					
ID opatření	Název opatření	Náklady (mil. Kč)	Typ opatření	Návrh	Program opatření
OD100126	Bukovec - výstavba kanalizace a ČOV	44.300	A	1. plán	ano
OD100131	Leskovec nad Moravicí - výstavba kanalizace	10.000	A	1. plán	ano
OD100133	Mladecko - výstavba kanalizace a ČOV	12.650	A	1. plán	ano

Přílohy:

Tabulka VI.1.7 – Opatření typu A pro komunální zdroje znečištění navrhovaná v II. plánovacím cyklu

[Mapa VI.1.7 - Opatření k zabránění a regulaci znečištění z bodových zdrojů – čistírny odpadních vod nebo kanalizace](#)

Detailní informace v členění po jednotlivých navržených opatřeních obsahují Listy opatření.

VI.1.8. Opatření k zabránění nebo regulaci znečištění z plošných zdrojů

Plošné znečištění je způsobováno zejména zemědělskými zdroji z intenzivní živočišné a rostlinné výroby, kde se používají dusíkatá hnojiva, někdy v nadměrné míře. Dále se jedná o způsoby hospodaření se statkovými hnojivy, o erozi půdy a používání rostlinných ochranných prostředků.

Za významné plošné zdroje znečištění lze považovat hlavně znečištění dusičnany ze zemědělství, dále ale i znečištění z atmosférické depozice, znečištění fosforem z eroze a znečištění pesticidy ze zemědělství.

Popis opatření

K problematice plošných zdrojů znečištění dusičnany jsou v ČR vyhlášeny od roku 2003 zranitelné oblasti, ve kterých je povinné dodržování způsobů hospodaření, jež minimalizují úniky dusíku a snižují erozi. Patří sem i postupná regulace používání pesticidů na zemědělsky využívaných půdách, omezování plošného znečištění z atmosférické depozice. To vše má směřovat ke snižování emisí dodržováním platné legislativy, správným hospodařením se statkovými hnojivy, racionalizací výživy rostlin a organizačními protierozními opatřeními.

Hlavním pozitivním efektem, který se předpokládá po realizaci opatření, je snížení koncentrací dusíku a fosforu ve vodním prostředí.

Související právní předpisy ČR

- Zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu v platném znění;
- Zákon č. 156/1998 Sb., o hnojivech, pomocných půdních látkách, pomocných rostlinných přípravcích a substrátech a o agrochemickém zkoušení zemědělských půd;
- Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách v platném znění;
- Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech v platném znění;
- Zákon č. 120/2002 Sb., o podmínkách uvádění biocidních přípravků a účinných látek na trh v platném znění;
- Zákon č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech v platném znění;
- Zákon č. 199/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 350/2011 Sb., o chemických látkách a chemických směsích v platném znění;
- Vyhláška č. 474/2000 Sb., o stanovení požadavků na hnojiva v platném znění;
- Vyhláška č. 382/2001 Sb., o podmínkách použití upravených kalů na zemědělské půdě v platném znění;
- Vyhláška č. 257/2009 Sb., o používání sedimentů na zemědělské půdě;
- Vyhláška č. 353/2009 Sb., o skladování a způsobu používání hnojiv, v platném znění;
- Vyhláška č. 32/2012 Sb., o přípravcích a dalších prostředcích na ochranu rostlin;
- Vyhláška č. 377/2013 Sb., o skladování a způsobu používání hnojiv;
- Nařízení vlády č. 262/2012 Sb., o stanovení zranitelných oblastí a akčním programu.

Vazba na významné problémy nakládání s vodami

V dílčím povodí Horní Odry byly identifikovány následující významné problémy nakládání s vodami, které mají vztah k problematice plošných zdrojů znečištění:

- dosahování požadovaných fyzikálně-chemických podmínek ve vodních tocích,
- významné zatížení vodních útvarů vstupy plošného znečištění do půdy,
- omezování příznivých podmínek pro masový rozvoj fytoplanktonu v povodí,
- nadměrná vodní eroze v krajině.

Související rámcová opatření ve vazbě na Plán hlavních povodí ČR :

V okruhu plošného znečištění jsou uvedena opatření z následující tabulky:

Tab. VI. 1.8.1 – Související rámcová opatření ve vazbě na Plán hlavních povodí

Číslo	Název opatření
A.8	Realizace opatření pozemkových úprav a komplexních pozemkových úprav
A.10	Zatrávňování orné půdy, zvláště podél VT
A.11	Zlepšování druhové a prostorové skladby lesů ve zvláště chráněných územích
A.12	Zalesňování zemědělské půdy
A.13	Zlepšování druhové skladby lesních porostů
A.15	Ošetřování travních porostů
A.18	Zdokonalování lidského potenciálu v oblasti zemědělství (údržba krajiny a ochrana ŽP, eroze půdy, znečišťování vod, zvyšování biodiverzity apod.)
A.19	Snižování znečištění povrchových a podzemních vod ze zemědělských zdrojů

V druhém plánovacím období jsou navrženy 3 opatření typu C k zabránění nebo regulaci znečištění z plošných zdrojů a jsou uvedeny v následující tabulce.

Tab. VI.1.8.2 – Souhrnné informace o opatřeních

Opatření probíhající k 31.12.2015					
ID opatření	Název opatření	Náklady (mil. Kč)	Typ opatření	Návrh	Program opatření
OD100102	Hospodaření v ochranných pásmech vodních zdrojů	–	B	1. plán	ano
OD100104	Hospodaření k omezení, případně zastavení vnosu zvláště nebezpečných látek	–	B	1. plán	ano
OD100105	Omezení negativních vlivů pesticidů na povrchové a podzemní vody	–	B	1. plán	ano
OD100107	Opatření k eliminaci dusíku jako plošného zdroje znečištění vod	–	B	1. plán	ano
OD100108	Snižování znečištění z atmosférické depozice	–	B	1. plán	ano
OD100109	Opatření k zamezení rizikového kvant. stavu útvarů podz. vod	–	B	1. plán	ano
OD100110	Zmírnění zhoršování čistoty toků vypouštěním vysoce koncentrovaných důlních vod	–	B	1. plán	ano
OD100111	Opatření k prevenci a snížení dopadů havarijního znečištění	–	B	1. plán	ano
OD100116	Opatření k omezení eroze z pohledu transportu chemických látek	–	B	1. plán	ano
OD100202	Omezení obsahu síranů v podzemní vodě	–	B	1. plán	ano
OD100205	Omezení obsahu chloridů v podzemní vodě	–	B	1. plán	ano
OD130002	Opatření pro regulaci odběrů a vzdouvání	–	B	1. plán	ano
OD130005	Odsolování vysoce koncentrovaných slaných důlních vod	–	B	1. plán	ano
Opatření navržená v II. plánovacím cyklu					
ID opatření	Název opatření	Náklady (mil. Kč)	Typ opatření	Návrh	Program opatření
CZE208001	Snižování znečištění v atmosférické depozici	–	C	2. plán	ano
CZE208002	Snižování znečištění ze zemědělství a ochrana vodního prostředí	–	C	2. plán	ano
CZE208003	Omezení negativních vlivů pesticidů na povrchové a podzemní vody	–	C	2. plán	ano

Detailní informace o navržených opatřeních jsou uvedeny v konkrétních listech opatřeních.

VI.1.9. Opatření k zamezení přímého vypouštění do podzemních vod s uvedením případů povoleného vypouštění

Legislativa obecně zakazuje vypouštění odpadních vod do podzemních vod a stanoví podmínky/vyjímky, kdy je možné tuto činnost provádět. Veškeré financování jde k tíži provozovatele, který vypouští odpadní vody nepřímo do vod podzemních.

Popis opatření

Přímé vypouštění do podzemních vod je zakázáno ustanovením odst. 7 § 38 zákona č. 254/2001 Sb., ve znění 150/2010 Sb. Toto ustanovení přímo říká, že přímé vypouštění znečišťujících látek do podzemních vod, aniž by prošly půdními vrstvami, je zakázáno. Ve výjimečných případech je možné povolit nepřímé vypouštění předčištěných odpadních vod do vod podzemních přes půdní vrstvy, a to na základě vyjádření osoby s odbornou způsobilostí k jejich vlivu na jakost podzemních vod a za splnění následujících předpokladů:

- jedná se o vypouštění odpadních vod z jednotlivých staveb pro bydlení a individuální rekreaci nebo z jednotlivých staveb poskytujících služby, vznikajících převážně jako produkt lidského metabolismu a činností v domácnostech, pokud není technicky nebo s ohledem na zájmy chráněné jinými právními předpisy možné jejich vypouštění do vod povrchových nebo do kanalizace pro veřejnou potřebu,
- odpadní vody neobsahují nebezpečné závadné nebo zvláště nebezpečné závadné látky.

Souvisejícími právními předpisy v ČR jsou:

- Zákon č. 254/2001 Sb. v platném znění, o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon).

Vazba na významné problémy nakládání s vodami

V dílčím povodí Horní Odry nejsou identifikovány žádné významné problémy nakládání s vodami v okruhu přímého vypouštění do vod podzemních, protože žádné přímé vypouštění do podzemních vod zde ani neexistuje. Jak je již uvedeno výše ojedinele u některých staveb pro individuální rekreaci a u rodinných domů dochází k vypouštění nepřímému (přes půdní vrstvy dle § 39, odst. 3, vodního zákona), to však negativně jakost podzemních vod nijak neovlivňuje.

Tab. VI.1.9.1 – Souhrnné informace o opatřeních

Opatření probíhající k 31.12.2015					
ID opatření	Název opatření	Náklady (mil. Kč)	Typ opatření	Návrh	Program opatření
OD130004	Opatření k zamezení přímému vypouštění do podzemních vod	–	C	1. plán	ano

VI.1.10. Opatření k omezování, případně zastavení vnosu nebezpečných a zvláště nebezpečných látek do vod

Zvláště nebezpečné látky představují vybrané látky na základě jejich toxicity, perzistence a bioakumulace vůči vodnímu prostředí specifikované v příloze č. 1 vodního zákona. Cílem ochrany vod jako složky životního prostředí je snížení znečištění nebezpečnými látkami a zastavení nebo postupné odstraňování emisí, vypouštění a úniků zvláště nebezpečných látek.

Průmysl, zejména chemický, produkuje a užívá množství látek, které jsou závadné pro lidi i přírodní prostředí a přes poměrně striktní předpisy pro nakládání s nimi se mohou tyto látky dostat do podzemních a povrchových vod v důsledku úniků nebo vypouštěním odpadních vod, ve kterých jsou obsaženy.

Stará ekologická zátěž – SEZ (environmentální, ekologická závada, kontaminované místo) – je obvykle definovaná jako úroveň znečištění, u které nelze vyloučit negativní důsledky pro zdraví člověka nebo jednotlivé složky životního prostředí. SEZ vznikly dlouhodobou průmyslovou a zemědělskou činností (bodové zdroje) v dřívějších letech, zpravidla před privatizací. Zátěže se v naprosté většině případů koncentrují do podzemních vod a horninového prostředí, odkud mohou být vyplavovány i do povrchových vod.

Popis opatření

Jedná se o opatření, která vyplývají zejména z Programu na snížení znečištění povrchových vod nebezpečnými závadnými látkami a zvláště nebezpečnými závadnými látkami. Tato opatření jsou zaměřena jednak na eliminaci znečištění z průmyslových zdrojů, ve vazbě na povrchové vody a dále, ve vazbě na podzemní vody, na staré ekologické zátěže.

Nejefektivnější způsob odstranění těchto látek z odpadních vod je eliminovat jejich vznik opatřeními ve výrobě, které jsou často spojeny s přechodem na výrobní technologii vyšší úrovně. K tomu je nutno ve smyslu příslušných ustanovení právních předpisů využít nejlepší dostupné techniky z hlediska ochrany životního prostředí i technické a ekonomické dostupnosti.

Odpadní vody z průmyslových výroby se před jejich vypuštěním do vodního toku předčišťují, nebo čistí v průmyslových čistírnách odpadních vod a následně jsou společně čišťeny s městskými odpadními vodami. Základním problémem SEZ je jejich identifikace a určení jejich rizikovosti pro zdraví člověka a jednotlivé složky přírodního prostředí. Celý proces sanace, který má končit eliminací dopadů ze SEZ, je proto nutné provádět v etapách a dle jejich výsledků rozhodovat o dalším postupu.

Souvisejícími právními předpisy v ČR jsou:

- Zákon č. 254/2001 Sb. v platném znění, o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon);
- Zákon č. 274/2001 Sb. o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích);
- Zákon č. 356/2003 Sb., o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 378/2007 Sb., o léčivech a o změnách některých souvisejících zákonů (zákon o léčivech);

- Zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezení znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (zákon o integrované prevenci), ve znění pozdějších předpisů;
- Nařízení vlády č. 368/2003 Sb., o integrovaném registru znečišťování, ve znění pozdějších předpisů;
- Nařízení vlády č. 61/2003 Sb. v platném znění, o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových vod a odpadních vod, náležitostech povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových a do kanalizací a o citlivých oblastech;
- Vyhláška č. 572/2004 Sb., kterou se stanoví forma a způsob vedení evidence podkladů nezbytných pro ohlašování do integrovaného registru znečišťování.

Vazba na významné problémy nakládání s vodami

V dílčím povodí Horní Odry byly identifikovány následující významné problémy nakládání s vodami, které mají vztah k omezení vnosu zvláště nebezpečných látek do vod:

- riziko nakládání a vypouštění prioritních a nebezpečných látek,
- eliminace negativních vlivů starých ekologických zátěží a nevyhovujících skládek odpadů na jakost vod,
- rizikovost podzemních vod z hlediska chemického stavu.

Související rámcová opatření ve vazbě na Plán hlavních povodí

V okruhu opatření omezování, případně zastavení vnosu nebezpečných a zvláště nebezpečných látek do vod jsou uvedena opatření z následující tabulky:

Tab. VI.1.10.1 Související rámcová opatření ve vazbě na Plán hlavních povodí

Číslo	Název opatření
A.4	Technická opatření u průmyslových znečišťovatelů (odstraňování zvláště nebezpečných látek)
A.6	Staré ekologické zátěže
A.16	Komplexní sledování, zjišťování a hodnocení stavu jakosti a množství vod (komplexní monitoring vod)

Způsob financování

Vymezení možnosti financování rámcových opatření z veřejných podpůrných zdrojů, které budou uplatňovány v době platnosti Plánu dílčího povodí Horní Odry jsou platné z následující tabulky.

Tab. VI.1.10.2 - Oblast podpory opatření k omezení, případně zastavení vnosu nebezpečných a zvláště nebezpečných látek do vod

Název opatření (oblast podpory)	Zdroje finančních podpor
Technická opatření u průmyslových znečišťovatelů (odstraňování zvláště nebezpečných látek)	OPŽP – oblast podpory 1.1 Snížení znečištění vod
Staré ekologické zátěže	OPŽP – oblast podpory 4.2 Odstraňování starých ekologických zátěží

V dílčím povodí Horní Odry je navrženo celkem 43 opatření typu A na staré ekologické zátěže a 3 opatření typu A na konkrétní průmyslové podniky a dále 1 opatření typu C. Souhrnné informace o opatřeních z prvního plánovacího období a o navrhovaných opatřeních typu B a C jsou uvedena v tabulce VI.1.10.3. Opatření typu A navrhovaná do 2. plánu jsou pak v přílohové tabulce VI.1.10.

Tab. VI.1.10.3 Souhrnné informace o opatřeních

Opatření zrealizovaná					
ID opatření	Název opatření	Náklady (mil. Kč)	Typ opatření	Návrh	Program opatření
OD130010	MSA, a.s. - sanace (ekologická smlouva)	-	A	1. plán	ano
OD130017	Vítkovice a.s., středisko 340 (NS340 kovárna Kunčice - sanace)	-	A	1. plán	ano
OD130027	Visteon International Holdings (Autopal s.r.o. závod Rychvald - sanace)	-	A	1. plán	ano
OD130037	RWE GasNet, s.r.o. (SMP Jeseník - sanace)	-	A	1. plán	ano
OD130014	Kasárna SA, Bruntál - sanace	-	A	1. plán	ano
OD130024	MORA Dvorce 01 - sanace	-	A	1. plán	ano
OD130026	Velobel s.r.o. Zlaté Hory - sanace	-	A	1. plán	ano
OD130034	RWE GasNet, s.r.o. Bílovec (SMP a.s., areál Bílovec (ekologická smlouva))	-	A	1. plán	ano

Opatření probíhající k 31.12.2015					
ID opatření	Název opatření	Náklady (mil. Kč)	Typ opatření	Návrh	Program opatření
OD100104	Opatření k omezení, případně zastavení vnosu zvlášť nebezpečných látek	-	C	1. plán	ano
OD130016	BorsodChem MCHZ - sanace (ekologická smlouva)	-	A	1.plán	ano
OD130013	Benzina s.r.o. DSPHM Bartošovice (Benzina Bartošovice - sanace)	-	A	1.plán	ano
OD130019	Visteon International Holdings (Autopal Nový Jičín - sanace (ekologická smlouva))	-	A	1. plán	ano
OD130020	DIAMO, s.p. OZ laguny OSTRAMO (Ostramo - laguny - sanace (ekologická smlouva))	-	A	1.plán	ano
OD130023	OKD OKK, a.s. Koksovna Jan Šverma (OKD,a.s. Koksovna J. Šverma - sanace)	-	A	1.plán	ano
OD130031	KOMAS - sanace (ekologická smlouva)	-	A	1.plán	ano
OD130015	Vítkovice a.s. Dolní oblast - sanace (ekol. smlouva)	-	A	1.plán	ano
OD130028	Arcelor Mittal Steel Ostrava a.s. (ArcelorMittal a.s. - sanace (ekologická smlouva))	-	A	1.plán	ano
OD130018	Třinecké železárně a.s. - sanace (ekologická smlouva)	-	A	1.plán	ano
OD130035	Válcovny plechu Frýdek Místek (ekologická smlouva)	-	A	1.plán	ano
OD130030	Alfa plastik, Bruntál - sanace (ekologická smlouva)	-	A	1.plán	ano
OD130006	BorsodChemMCHZ s.r.o. - snížení znečištění v ukazateli N-NH ₄ ⁺		A	1. plán	ano
OD130007	ArcelorMittal a.s. - ČOV Lučina - snížení znečištění v ukazateli N-NH ₄ ⁺		A	1. plán	ano
OD130008	IVAX Pharmaceuticals, s.r.o - snížení koncentrace dichlormetanu v odpadních vodách		A	1. plán	ano
OD130009	Bochemie s.r.o. - Plnění limitů vodoprávního povolení		A	1. plán	ano

Opatření nezahájená					
ID opatření	Název opatření	Náklady (mil. Kč)	Typ opatření	Návrh	Program opatření
OD130011	Bernartice n.O. - jímací území - sanace	-	A	1. plán	ano
OD130039	DEZA a.s. (DEZA Ostrava - sanace)	-	A	1. plán	ano
OD130038	Vítkovice a.s., Horní oblast	-	A	1. plán	ano

Opatření nezahájená					
ID opatření	Název opatření	Náklady (mil. Kč)	Typ opatření	Návrh	Program opatření
OD130022	skládky Bochemie, Bohumín – sanace	-	A	1. plán	ano
OD130036	Jablunkov - bývalý závod ETA (ETA/TEWO - sanace)	-	A	1. plán	ano
OD130029	Saft Ferak a.s., Raškovice - sanace (ekologická smlouva)	-	A	1. plán	ano
OD130032	Tatra a.s. Kopřivnice - sanace (ekologická smlouva)	-	A	1. plán	ano
OD130012	Benzina s.r.o. DSPHM Česká Ves (Česká Ves - Benzina – sanace)	-	A	1. plán	ano
OD130025	Pod cihelnou, Hlučín- sanace	-	A	1. plán	ano

Opatření typu C navržená v II. plánovacím cyklu					
ID opatření	Název opatření	Náklady (mil. Kč)	Typ opatření	Návrh	Program opatření
CZE210001	Strategie k postupnému omezení nebo úplnému zastavení vnosu nebezpečných látek do povrchových vod	-	C	2. plán	ano

Přílohy:

Tabulka VI.1.10 – Opatření typu A navrhovaná v II. plánovacím cyklu k zastavení vnosu nebezpečných látek

Mapa VI.1.10 – Opatření k omezování, případně zastavení vnosu nebezpečných a zvláště nebezpečných látek do vod – staré ekologické zátěže, průmyslové zdroje

Detailní informace v členění po jednotlivých navržených opatřeních obsahují Listy opatření.

VI.1.11. Opatření k prevenci a snížení dopadů případů havarijního znečištění

Popis opatření

Tento druh opatření vychází z požadavků evropské Směrnice Rady 96/82/ES, která je transponována zákonem č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií, ve znění pozdějších předpisů.

Orgány integrované inspekce prevence závažných havárií (Česká inspekce životního prostředí, krajské úřady, Státní úřad inspekce práce, správní úřady na úseku požární ochrany, ochrany obyvatelstva a integrovaného záchranného systému, krajské hygienické stanice, Český báňský úřad) provádějí kontrolu podle tohoto zákona u provozovatelů v rámci své působnosti. Předmětem kontroly jsou opatření přijatá k prevenci vzniku závažné havárie v objektu nebo zařízení, vhodnost a dostatečnost prostředků zmírňujících možné dopady závažné havárie, dodržování preventivních bezpečnostních opatření a podklady poskytnuté krajskému úřadu pro zpracování vnějších havarijních plánů a pro stanovení zóny havarijního plánování.

Kontrola u provozovatele zařazeného ve skupině A se provádí nejméně jednou za tři roky. Kontrola u provozovatele ve skupině B se provádí nejméně jednou za rok. Provozovatelé jsou do těchto kategorií řazeni na základě přílohy č. 1 k zákonu č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií.

Veřejné projednání návrhů bezpečnostní dokumentace, vnějšího havarijního plánu a jejich aktualizaci zajišťují krajské úřady. Rovněž zajišťují zpřístupnění schválené bezpečnostní dokumentace a vnějšího havarijního plánu nebo jejich aktualizací veřejnosti. Krajský úřad zpracovává a poskytuje veřejnosti v zóně havarijního plánování informaci o nebezpečí závažné havárie, včetně možného domino efektu, o preventivních bezpečnostních opatřeních, opatřeních na zmírnění dopadů a o žádoucím chování obyvatel v případě vzniku závažné havárie.

Výše zmíněným zákonem je realizováno opatření k prevenci a snížení dopadů případů havarijního znečištění.

Souvisejícími právními předpisy v ČR jsou:

- Zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezování znečištění, v platném znění;
- Zákon č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami a chemickými přípravky, v platném znění;
- Zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích, v platném znění;
- Nařízení č. 368/2003 Sb., o integrovaném registru znečišťování, v platném znění;
- Nařízení č. 61/2003 Sb., o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových vod a odpadních vod, náležitostech povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových a do kanalizací a o citlivých oblastech ve znění nařízení vlády č. 229/2007 Sb.;
- Vyhláška č. 572/2004 Sb., kterou se stanoví forma a způsob vedení evidence podkladů nezbytných pro ohlašování do integrovaného registru znečišťování, v platném znění.

Vazba na významné problémy nakládání s vodami

V dílčím povodí Horní Odry nejsou identifikovány žádné významné problémy nakládání s vodami v okruhu havarijního znečištění vod.

Tab. VI.1.11 - Souhrnné informace o opatřeních

Opatření probíhající k 31.12.2015					
ID opatření	Název opatření	Náklady (mil. Kč)	Typ opatření	Návrh	Program opatření
OD100111	Opatření k prevenci a snížení dopadů případů havarijního znečištění	–	C	1. plán	ano

VI.1.12. Opatření k zajištění odpovídajících hydromorfologických podmínek vodních útvarů, umožňujících dosažení dobrého ekologického stavu nebo dobrého ekologického potenciálu

V minulosti provedené technické zásahy do přirozené trasy koryt vodních toků měly za následek ztrátu jejich přirozené členitosti. Technické zásahy zpravidla spočívaly ve změně trasy vodních toků tak, aby co nejméně překážela při zemědělském využívání, umožnila územní rozvoj osídlení, průmyslu, dopravní infrastruktury, atd. Celkově úpravy přinesly tyto hlavní problémy: zrychlení běžných i povodňových průtoků, omezení migrace vodních živočichů nevhodným průtokovým režimem a migračními překážkami, snížení samočisticí schopnosti vodního toku, apod.

Na základě výše uvedeného je zřejmé, že se jedná o opatření, která mají napravovat naznačené problémy, převážně v extravilánech a zemědělské krajině. Obecně lze hovořit o těchto opatřeních - o rybích přechodech, rybích úkrytech, odstranění zakrytých (zatrubněných) úseků toků, o obnově přirozené členitosti koryt toků, o aktivaci, obnově a zřizování postranních ramen, tůní a mokřadů, o hospodaření na rybnících, atd.

Použitím těchto opatření lze dosáhnout přiblížení se přirozenosti vodního toku obnovou jeho členitosti, vytvoření přirozených úkrytů a podmínek pro život ryb, pro obnovu migrační prostupnosti, retence vody v území a zvýšení krajinnotvorné a estetické funkce toku.

Stanovení podmínek pro dosažení cílů oblastí pro ochranu stanovišť a druhů je vymezeno plány péče, které určují opatření pro zachování nebo zlepšení stavu předmětu ochrany. Plány péče slouží jako podklad pro jiné druhy plánovacích dokumentů, tedy i jako podklad pro zpracování plánů dílčích povodí.

V dílčím povodí Horní Odry byly identifikovány následující významné problémy nakládání s vodami, které mají vztah k zajištění odpovídajících hydromorfologických podmínek vodních útvarů:

- nevhodný stav morfologie některých úseků vodních toků,
- neprůchodnost vodních toků pro ryby a pro další vodní živočichy.

K řešení těchto problémů a dosažení požadovaného ekologického stavu nebo dobrého ekologického potenciálu jsou navrhovaná Plánem příslušná opatření revitalizační povahy.

Pro II. plánovací cyklus byla navržena 2 opatření typu C (obecná), která jsou uvedena v následující tabulce.

Tab. VI.1.12 - Souhrnné informace o opatřeních

Opatření navržená v II. plánovacím cyklu					
ID opatření	Název opatření	Náklady (mil. Kč)	Typ opatření	Návrh	Program opatření
CZE212001	Obnova přirozených koryt vodních toků	-	C	2. plán	ano
CZE212002	Migrační propustnost vodních toků	-	C	2. plán	ano

Následující podkapitoly VI.1.12.1 a VI.1.12.2 obsahují souhrnné informace o stavu zavádění opatření z Plánu oblasti povodí Odry. Mnohé z opatření nezahájených v rámci prvního plánovacího cyklu či v současnosti probíhajících jsou zařazeny do návrhu programu opatření pro 2. plánovací období.

VI.1.12.1. Souhrnné informace o opatřeních typu revitalizace vodních toků

Jedním z hlavních opatření na úseku zlepšení ekologického stavu vodních útvarů povrchových vod, s nímž plán oblasti povodí počítal, byly revitalizace některých říčních úseků. Jednalo se o navrácení nevhodně upravených úseků, kde společenská poptávka na ochranu proti povodním a působení říční eroze pominula, do více či méně původního stavu, nebo alespoň o „zpřirodňení“ jejich vodních koryt, byť v současných trasách a sklonových poměrech, když úplný návrat do původního stavu by nebyl možný (tzv. „měkké revitalizace“). Celkem plán výhledově navrhoval 67 akcí na 51 tocích, z čehož jen v 1. plánovacím období jich bylo uvažováno 23, přitom 9 na tocích s.p. Povodí Odry, 7 u LČR a 7 u bývalé ZVHS.

Z revitalizačních akcí se během 1. plánovacího období podařilo realizovat jich 13 za 130 mil. Kč. Na tocích ve správě Povodí Odry nejvýznamnější z nich byla revitalizace Bílovky, která měla za účel vrátit její výustní trať - v šedesátých letech minulého stol. soustavně upravenou pro možnost odvodnění zemědělských pozemků - do přirozené podoby na místech, kde dnes spadá do území Chráněné krajinné oblasti Poodří. Značný význam měla i opatření na Morávce ve Vyšních Lhotách, umožňující zlepšení ekologického stavu Národní přírodní památky Skalická Morávka, významné byly i akce na tocích LČR na Střední Opavě a na Bystrém potoce.

Mimo uvedené zrealizované revitalizace byla i u ostatních, které se uvažovaly v 1. plánovacím období, zahájena jejich příprava, pro řadu důvodů se je však nepodařilo dovést do jejich finální podoby. Jedná se celkem o 6 akcí s nákladem 65 mil. Kč.

Z plánovaného počtu 4 revitalizace (s původně předpokládaným nákladem 44 mil. Kč) připadá mezi akce nezahájené. U dvou z těchto případů bude třeba od jejich provedení ustoupit, protože se ukázaly jako nerealizovatelné. Některé musely být pozastaveny a příprava ukončena, a to z důvodu technické neproveditelnosti nebo pro neúnosnou finanční náročnost, v jiných případech přestaly být po proběhlých povodních potřeba (příkl. u LČR), u části nebude akce možno realizovat pro územní střety a zásadní odpor pobřežníků, kteří odmítli při revitalizaci úseků připustit jakékoliv případné změny situativního uspořádání trasy toků, snížení jejich směrové stability v zájmových úsecích, resp. částečné snížení stupně povodňové ochrany pro jejich okolní pozemky a nemovitosti, které v bezprostřední blízkosti toků vlastní.

Tab. VI.1.12.1. Souhrnné informace o opatřeních typu revitalizace vodních toků

Opatření zrealizovaná						
ID opatření	Název opatření	Náklady (mil. Kč)	Typ opatření	Návrh	Program opatření	Pořizovatel
OD110001	Střední Opava, Bílý Potok, km 4.3 - 4.9	3	A	1.plán	ANO	LČR
OD110002	Bílovka, Studénka - Jistebník, ř km 0.0 - 2.5	31	A	1.plán	ANO	POd
OD110006	Bystrý p. (Ostr.), Janovice - Lubno, ř. km 7.1 - 7.3	2	A	1.plán	ANO	LČR
OD110009	Jelení potok, Nové Heřminovy, ř. km 0.5 - 4.5	16	A	1.plán	ANO	LČR
OD110013	Odra, Mankovice, Jeseník, ř. km 74.3- 75.6	14	A	1.plán	ANO	POd
OD110016	Sedlnice, Nová Horka, Bartošovice, ř. km 0.0 - 3.2	19	A	1.plán	ANO	POd
OD110017	Osoblaha, Osoblaha - Dolní Povelice, ř. km 0.0 - 11.3	34	A	1.plán	ANO	POd
OD110018	Pavlovický potok, Slezské Pavlovice ř. km 0.0 - 2.0	5	A	1.plán	ANO	POd
OD110019	Starobělský potok, Ostrava Výškovice, ř. km 0.0 - 2.4	6	A	1.plán	ANO	POd
OD110028	Hvozdnice, Opava - Otice, ř. km 0.0 - 2.3	28	A	1.plán	ANO	POd
OD110030	Olešná - Žabeň - Staříč -Sviadnov -Místek, ř.km 6.8 - 9.5	30	A	1.plán	ANO	POd
OD110031	Prudník. Studnice - Sl. Pavlovice, ř. km 0.0 - 4.6	35	A	1.plán	ANO	POd
OD110025	Morávka, N. Lhoty – V. Lhoty ř. km 11.3 - 11.8	7	A	1.plán	ANO	POd

Opatření probíhající k 31.12.2015						
ID opatření	Název opatření	Náklady (mil. Kč)	Typ opatření	Návrh	Program opatření	Pořizovatel
OD110004	Opusta, Bolatice, ř. km 5.7 - 8.8	10	A	1.plán	ANO	POd
OD110005	Kopytná, Bystřice n/Olší, ř. km 0.4 - 1.7	20	A	1.plán	ANO	LČR
OD110015	Ondřejnice, Stará Ves n/Ondřejnicí, ř. km 0.8 - 2.4	10	A	1.plán	ANO	POd
OD110021	Pustějovský p., Pustějov - Kujavy, ř. km 5.7 - 11.0	11	A	1.plán	ANO	POd
OD110022	Liščí p., Hladké Životice, Hukovice, ř.km. 0.0 - 3.0	5	A	1.plán	ANO	POd
OD110023	Rychtářský p., Budišov n.B., ř km 1.1 - 5.2	9	A	1.plán	ANO	POd

Opatření nezahájená						
ID opatření	Název opatření	Náklady (mil. Kč)	Typ opatření	Návrh	Program opatření	Pořizovatel
OD110007*	Velký Lipový, Morávka, ř. km 0.8 - 2.6	15	A	1.plán	ANO	LČR
OD110008	Kobylí p. (Karl.), Karlovice, ř. km 2.4 - 5.9	11	A	1. plán	ANO	LČR
OD110010	Lubina, Frenštát p.R Trojanovice, ř. km 32.4 - 34.4	16	A	1.plán	ANO	LČR
OD110020*	Trnávka, Petřvald, ř.km 2.7 - 3.4	2	A	1.plán	ANO	POd

Pozn.: *) ustoupeno od provedení opatření z důvodu neproveditelnosti

VI.1.12.2. Souhrnné informace o opatřeních typu rybích přechodů

Ze šesti opatření tohoto typu, s nimiž plán oblasti povodí Odry do r. 2015 počítal, se zatím nepodařilo dokončit žádné. Pomineme-li zřizování rybích přechodů v rámci obnovy, rekonstrukcí a větších oprav u nižších spádových a jezových objektů, a na spíše menších tocích, kde se rybí přechody nově běžně doplňují, tak opatření sledovaná plánem na tomto úseku se týkala klíčových objektů na hlavních tocích povodí (z toho 4 na Odře), kde příprava si vyžaduje delší časový prostor. Je tomu tak proto, že problémy s realizací jsou v těchto případech mnohem složitější, kdy například obtížnost přípravy je často spojována s kolidujícími vazbami na nakládání s vodou, ale

často i hledáním optima ichtyologických koncepcí a názorů, jak by typ rybochodů v jednotlivých konkrétních podmínkách měl vypadat.

Čtyři z uvažovaných zprůchodnění migračních překážek na tocích je možno řadit za opatření probíhající, protože u nich bylo nalezeno takové řešení do podoby přípravné a projektové dokumentace, že jejich zhotovení lze předpokládat v době někdy na začátku 2. plánovacího období. Nezahájenými případy jsou zřízení rybiho přechodu na jezu v Ostravě - Třebovicích na řece Opavě, vázané na přestavbu jezového objektu v souvislosti se zřízením malé vodní elektrárny (akce bude převedena do návrhové části opatření týkající se 2. plánovacího období) a dosud nezahájené zprůchodnění objektu dětmarovického jezu. I zde je zpoždění oprávněné, protože se očekává vývoj změny podélného profilu řeky Olše ve vztahu k poklesům zemského povrchu z důvodu hlubinné těžby černého uhlí v tomto prostoru.

Tab. VI.1.12.2. Souhrnné informace o opatřeních typu rybích přechodů

Opatření probíhající k 31.12.2015						
ID opatření	Název opatření	Náklady (mil. Kč)	Typ opatření	Návrh	Program opatření	Pořizovatel
OD110011	Odra, Ostrava Lhotka, ř. km 14.9	26	A	1.plán	ANO	POd
OD110012	Odra, Ostrava Přívoz, ř.km 11.9	26	A	1.plán	ANO	POd
OD110014	Olše,Věřňovice, spádový stupeň v ř. km 7,5	25	A	1.plán	ANO	POd
OD110026	Odra, Polanka n/Odrou, ř km 22.3, 22.7, 23.1	15	A	1.plán	ANO	POd
OD110027	Odra, Ostrava Zábřeh, ř.km 20.4	30	A	1.plán	ANO	POd

Opatření nezahájená						
ID opatření	Název opatření	Náklady (mil. Kč)	Typ opatření	Návrh	Program opatření	Pořizovatel
OD110014	Olše,Koukolná, Dětmarovický jez v ř. km 15,8	20	A	1.plán	ANO	POd
OD110029	Opava, Třebovice, ř. km 1.3	25	A	1.plán	ANO	POd

VI.1.12.3. Nově navrhovaná opatření typu revitalizace vodních toků

Tento okruh opatření vychází z původního návrhu sestaveného před 1. plánovacím obdobím, pro 2. období byl však po vyhodnocení realizačních možností a po konzultaci s Agenturou ochrany přírody a krajiny výrazně zrevidován. Celkem je navrženo 36 opatření o celkové délce 75 km, z nichž je jich 9, které přešly z předcházejícího do 2. plánovacího období. Nositeli opatření jsou především státní podniky Povodí Odry a Lesy ČR, výjimečně cizí subjekty. Mezi akcemi jsou otevřeným problémem 2 případné sanace dřívějších skládek s následnou revitalizací území, skládek ležících v příbřežní zóně toků na Morávce ve Starém Městě u Frýdku a na Odře v hraničních meandrech pod Bohumínem. Tyto lokality je třeba pravidelně sledovat a vyhodnocovat, zda koryta řek Morávky a Odry se nepřibližují k tělesům skládek, resp. je nenapadají. Dále sem patří i 2 lokality, které před eventuálními dalšími kroky bude třeba rovněž předem zevrubněji monitorovat. Jde o úsek Ostravice v Bašce a úsek řeky Opavy mezi Kunovem a Novými Heřminovými. Poslední z akcí je revitalizace ležící na toku delimitovaném od ZVHS (Křivý potok), kterou ta již nestihla realizovat.

V rámci studie realizace přírodně blízkých protipovodňových opatření na Lubině v Košatce n/O bylo stanoveno, že vzhledem k protipovodňové ochraně lokalit Petřvald n. M. a Košatka n/O a ochraně liniových inženýrských sítí, které jsou v kontaktu s korytem Lubiny, je možné provést revitalizaci této řeky v úseku km 2,65 až 3,25, i když zde nepřichází v úvahu nějaká zásadní změna podélného profilu dna toku, stejně tak jako jeho tvaru a rozměru příčného profilu. Další úsek Lubiny v km 0,0 -1,55 se již samovolně přibližuje přirozenému stavu a v souladu s normou Ekologizace úprav vodních toků se počítá s jeho přirozenou „renaturací“. Pouze se v tomto úseku doporučuje odstranit zbytky opevnění z vegetačních tvárníc.

Jde-li o řeku Morávku, je třeba nadále sledovat vývoj jejího toku, který je dlouhodobě (přibližně od konce 2. svět. války) překotný a podélný profil řeky a vývoj jejího koryta od výustní trati (od km 1,0) po rozdělovací objekt ve Vyšních Lhotách (km 11,3) není stabilizován. Zejména je nutno kontrolovat dolní balvanitý skluz v Dobré (km 3,2) ve vztahu k probíhající zpětné erozi od Starého Města u Frýdku-Místku směrem proti proudu, kdy čelo retrográdní eroze se nachází nad trubním mostem OOV. Dále je nutno sledovat i stav tzv. „hrušky“ pod jezem ve Vyšních Lhotách a erozi směrem od ní po proudu do „Skalické Morávky“. Zde se nyní zvažuje zásah do toku formou zásyvu sníženého dna koryta lomovým kamenem (skelet s jeho zásypem štěrkem) na délce kolem 500 m.

Podrobný přehled navrhovaných opatření typu revitalizace vodních toků je náplní tabulky č. VI.1.12a. Detailní informace o jednotlivých navržených opatřeních obsahují Listy opatření HOD212001 - HOD212028. Celkem 10 revitalizačních akcí na drobných vodních tocích je uvedeno v jednom listu opatření HOD212028.

VI.1.12.4. Nově navrhovaná opatření typu rybích přechodů

Cílem odstraňování migračních překážek na tocích je zajistit průchodnost cesty tažných ryb ke tření z moří do vnitrozemí (anadromní typ ryb) nebo opačně z vnitrozemí do moří (ryby katadromní). V podmínkách ČR je tak obecně cílem posílit populaci lososa obecného, obnovit populaci úhoře říčního a docílit návrat dalších dříve se zde vyskytujících ryb.

Původní návrh v plánu oblasti povodí Odry počítal se zprostupněním větších spádových a jezových objektů na hlavních tocích povodí a podle toho byl po dohodě s AOPK sestaven pro 1. plánovací období. Během poslední doby došlo po bližších rozborech k revizi této koncepce a pro 2. období preferovaně návrh dnes upřednostňuje zprůchodnění toků odzdola (Odra – Bohumín) až do prostoru střední Moravice (pod vyrovnávací nádrží Podhradí), který totiž podle ichtyologických expertíz byl v minulosti trdlišťem lososa obecného. Cílem je tedy umožnit obnovu tohoto trdliště. Program vycházející z uvedené revize počítá pro 2. plánovací období s tím, že v návaznosti na probíhající zprůchodňovací aktivity na dolní Odře a Opavě (jezy Přívoz, Lhotka, Třebovice) bude navazovat na to jako jedna z návazných etap odstraňování překážek na střední Opavě až po zaústění Moravice výstavbou rybích přechodů celkem na 5 dalších jezích. Rybí přechody na vlastní Moravici by byly předmětem až další etapy. Program obsahuje i sledování potřeby zprostupnění dětmarovického a věřňovického jezu na dolní Olši.

Podrobný přehled všech 10-ti navrhovaných opatření typu rybích přechodů je náplní tabulky č. VI.1.12b. Opatření k zajištění odpovídajících hydromorfologických podmínek vodních útvarů obsahuje mapa VI.1.12. Detailní informace o navržených opatřeních obsahují Listy opatření HOD212101 - HOD212111.

Přílohy:

Tabulka VI.1.12a - Revitalizace vodních toků

Tabulka VI.1.12b - Odstranění migračních překážek

Mapa VI.1.12 - Opatření k zajištění odpovídajících hydromorfologických podmínek vodních útvarů

VI.1.13. Opatření přijatá k zabránění vzrůstu znečištění mořských vod

Popis opatření

Jedná se zejména o opatření na předcházení a odstraňování znečištění mořského prostředí a k zastavení nebo postupnému odstranění vypouštění, emisí a úniků prioritních nebezpečných látek, s konečným cílem dosáhnout koncentrací v mořském prostředí blízkým hodnotám pozadí pro přirozeně se vyskytující látky a blízkým nule pro uměle vyráběné syntetické látky.

Jelikož Společenství a členské státy jsou smluvními stranami různých mezinárodních dohod obsahujících důležité závazky na ochranu mořských vod před znečištěním, má směrnice 2000/60/ES přispět a umožnit Společenství a členským státům splnit závazky vyplývající z těchto mezinárodních dohod.

Jedná se o příspěvek veškerých opatření, která jsou zaměřena na eliminaci plošných a bodových zdrojů znečištění. I když jsou tato opatření primárně určena na eliminaci zdroje znečištění v příslušných vodních útvech, podílí se všechna realizovaná a navržená opatření v rámci všech etap plánování v oblasti vod na snížení znečištění mořských vod živinami a „prioritními“ látkami a zastavení nebo postupném odstranění emisí, vypouštění a úniků „prioritních nebezpečných“ látek.

Souvisejícími právními předpisy v ČR jsou:

- Zákon č. 254/2001 Sb. v platném znění, o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon);
- Zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích v platném znění;
- Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví v platném znění;
- Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny;
- Nařízení č. 61/2003 Sb., ukazatele a hodnoty přípustného znečištění povrchových vod;
- Vyhláška č. 159/2003 Sb., kterou se stanoví povrchové vody určené ke koupání;
- Zákon č. 356/2003 Sb., o chemických látkách a chemických přípravcích v platném znění;
- Zákon č. 378/2007 Sb., o léčivech a o změnách některých souvisejících zákonů;
- Zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezení znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů v platném znění;
- Nařízení č. 368/2003 Sb., o integrovaném registru znečišťování v platném znění;
- Zákon č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami a chemickými přípravky v platném znění;
- Vyhláška č. 572/2004 Sb., kterou se stanoví forma a způsob vedení evidence podkladů nezbytných pro ohlašování do integrovaného registru znečišťování v platném znění;
- Zákon č. 156/1998 Sb., o hnojivech v platném znění;
- Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech v platném znění;
- Zákon č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči v platném znění;
- Zákon č. 120/2002 Sb., o podmínkách uvádění biocidních přípravků a účinných látek na trh v platném znění;
- Zákon č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech v platném znění;
- Nařízení vlády č. 262/2012 Sb. v platném znění, o stanovení zranitelných oblastí a akčním programu;
- Nařízení č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu v platném znění;
- Vyhláška č. 474/2000 Sb., o stanovení požadavků na hnojiva v platném znění;
- Vyhláška č. 377/2013 Sb., o skladování a způsobu používání hnojiv v platném znění;
- Vyhláška č. 382/2001 Sb., o podmínkách použití upravených kalů na zemědělské půdě v platném znění;
- Vyhláška č. 32/2012 Sb., o přípravcích a dalších prostředcích na ochranu rostlin.

Vazba na významné problémy s nakládáním s vodami

Žádné významné problémy nejsou přednostně směřovány ke snížení znečištění mořských vod, nicméně k tomu přispívá vyřešení významných problémů jako jsou:

- znečištění z komunálních zdrojů,
- znečištění povrchových a podzemních vod z významných plošných zdrojů.

Na zabránění vzrůstu znečištění mořských vod mají příznivý vliv všechna opatření navržená v rámci plánu dílčích povodí, zejména potom opatření navržená v kapitolách VI.1.2, VI.1.4, VI.1.7, VI.1.8, VI.1.9, VI.1.10, VI.1.14.

VI.1.14. Opatření prováděná v souvislosti s přeshraničním znečištěním

Popis opatření

Státní hranice České republiky je z více než 30 procent tvořena vodními toky a vodní toky, které státní hranice křížují, odtékají z velké většiny do sousedních států (tj. do Německa, Polska, Rakouska a Slovenska). Proto je vzájemná spolupráce České republiky se sousedními státy na hraničních vodách mimořádně důležitá. Za tyto vody jsou podle dvoustranných smluv pokládány vodní toky, jimiž probíhají státní hranice, povrchové i podzemní vody, které státní hranice protínají, a vody se státními hranicemi sousedící, pokud případná vodohospodářská opatření mohou nepříznivě ovlivnit vodní poměry na území druhého státu.

Spolupráce České republiky se sousedními státy, týkající se hraničních vod, je upravena dvoustrannými mezistátními či mezivládními smlouvami a dohodami. Jejich naplňování zajišťují dvoustranné komise pro vodohospodářské otázky na hraničních vodách, popřípadě zmocněnci smluvních stran.

Související právní předpisy

- Zákon č. 254/2001 Sb. v platném znění, o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon).

VI.1.15. Opatření pro zlepšování vodních poměrů a pro ochranu ekologické stability krajiny

Vodní poměry krajiny byly narušeny především širokým spektrem hospodářské činnosti člověka v ploše povodí. V rámci velkoplošného a intenzivního zemědělství došlo ke scelování pozemků, úbytku drobných krajinných struktur a systematickému odvodnění krajiny. V rámci lesního hospodaření došlo k výrazné druhové přeměně dřevin, často jsou také rozsáhlé lesní pozemky odvodněny. V urbanizovaných oblastech s vysokým podílem zpevněných ploch je výrazně omezen vodní cyklus, kdy je srážková voda rychle odváděna kanalizační sítí. Systematickými úpravami vodních toků a zejména jejich zkapacitňováním byl urychlen odtok vody z krajiny a výrazně potlačen pravidelný režim záplav. Zejména v rámci hospodářského využití niv vodních toků došlo k úbytku rozlohy lužních lesů a k zániku typických nivních a lužních struktur jako jsou pozůstatky říčních ramen či mokřady. Výsledkem těchto zásahů je celkové vysušení krajiny, rychlejší odtok vody z povodí, celková neschopnost krajiny zadržet vodu a větší náchylnost půdy k erozi.

Ekologická stabilita je obecně definována jako schopnost ekologického systému vyrovnávat vnější rušivé vlivy vlastními autoregulačními mechanismy. Základ mechanismu autoregulace je ve vzájemných vazbách biotických a abiotických prvků ekosystému. Stabilní krajina se vyznačuje vyšší odolností vůči narušení. Ekologická stabilita krajiny byla narušena zejména antropogenní činností v souvislosti s velkoplošným obhospodařováním, hustou dopravní infrastrukturou a v oblasti vodního hospodářství zejména systematickými úpravami vodních toků a odvodněním krajiny.

Popis opatření

Navrhovaná opatření by měla obecně směřovat k nápravě nevhodně provedených antropogenních zásahů. Poměrně problematickou otázkou je projednatelnost těchto opatření, která mají obvykle velký plošný rozsah. Zároveň je složitá kvantifikace dopadu daného opatření či souboru opatření. Systematicky je zlepšování stavu krajiny řešeno v rámci komplexních pozemkových úprav. V rámci dotačních programů jsou podporovány dílčí projekty mající různé nositele. Z tohoto pohledu je možno definovat následující soubory opatření v souladu s rámcovými opatřeními ve vazbě na Plán hlavních povodí.

- Revitalizace vodních toků a jejich niv včetně zakládání a obnovy břehových porostů, zalesňování a zatravňování orné půdy podél vodních toků,
- Zakládání ÚSES, obnova krajinných struktur, zvyšování biodiverzity,
- Podpora komplexních pozemkových úprav,
- Podpora retenční a infiltrační schopnosti půd, omezení povrchového odtoku a jeho přeměna na podzemní, redukce nevhodně odvodněných pozemků nejen v krajině, ale důsledně také v urbanizovaných povodích, ve stávající i nově vznikající zástavbě za předpokladu souhlasu vlastníků pozemků a vlastníků odvodňovacích zařízení
- Podpora ekologického a integrovaného zemědělství.

Problematika půdní eroze je řešena v rámci omezení plošných zdrojů znečištění.

Související právní předpisy ES a ČR

- Směrnice Rady 92/43/EHS, o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin;
- Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny;
- Vyhláška 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona České národní rady č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny;
- Zákon č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech v platném znění;
- Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách v platném znění;
- Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

Vazba na významné problémy nakládání s vodami

V dílčím povodí Horní Odry byly identifikovány následující významné problémy nakládání s vodami, které mají vztah k problematice vodních poměrů a ekologické stability krajiny:

- eroze (jako zdroj fosforu a nerozpuštěných látek), erozní účinky povrchově odtékající vody,
- nevhodné morfologické úpravy na tocích.

Související rámcová opatření ve vazbě na Plán hlavních povodí ČR

V okruhu opatření pro zlepšení vodních poměrů a pro ochranu ekologické stability krajiny jsou uvedena opatření z následující tabulky:

Tab. VI.1.15.1 - Související rámcová opatření ve vazbě na Plán hlavních povodí

Číslo	Název opatření
A.5	Revitalizace drobných vodních toků a ploch v obcích
A.7	Revitalizace vodních toků a nevhodných odvodnění, zlepšení průchodnosti vodních toků
A.8	Realizace opatření pozemkových úprav a komplexních pozemkových úprav (snížení eroze, zvýšení ekologické stability krajiny)
A.9	Zakládání a obnova břehových porostů
A.10	Zatravňování orné půdy, zvláště podél vodních toků
A.11	Zlepšování druhové a prostorové skladby lesů ve zvláště chráněných územích

Číslo	Název opatření
A.12	Zalesňování zemědělské půdy
A.13	Zlepšování druhové skladby lesních porostů
A.15	Ošetřování travních porostů

Navrhovaný způsob financování

Problematika vodního režimu a ekologické stability krajiny je v současnosti hojně řešena a podporována. Realizace opatření spadá do dlouhodobého horizontu a náklady představují miliardy až desítky miliard Kč. Hlavní zdroje financování jsou:

- OPŽP, Prioritní osa 6 - zlepšování stavu přírody a krajiny (MŽP),
- Program rozvoje venkova (MZe),
- Program obnovy přirozených funkcí krajiny (MŽP),
- Komplexní pozemkové úpravy – financovány z: Programu rozvoje venkova (MZe), Státním pozemkovým úřadem (MZe), Ředitelstvím silnic a dálnic (MD).

Opatření z této kapitoly jsou vzhledem k charakteru problematiky reprezentována zejména obecnými listy opatření (viz text výše). Pomineme-li liniová revitalizační opatření na vodních tocích řešená v kapitole VI.1.12, jedná se většinou o opatření v ploše povodí. Opatření pro zlepšování vodních poměrů a pro ochranu ekologické stability krajiny by měla reflektovat stanovené cíle (viz část IV.1.3 plánu dílčího povodí). Tyto cíle řeší beze zbytku navržená opatření ve formě obecných listů. Jelikož se jedná o rozsáhlá opatření, je třeba na celorepublikové úrovni zajistit a zpracovat jednotný přístup k této problematice formou koncepce. Do doby zpracování koncepce je doporučeno zaměřit se na problematiku lokality (oblasti s urychleným odtokem, s nízkou retenční schopností, nadměrnou erozí, technicky upravené toky, nerozčleněná zemědělská území, zatrubněné toky a meliorace) a v nich hledat plošná ucelená řešení a nikoliv pouze lokální opatření.

Tab. VI.1.15.2 - Souhrnné informace o opatřeních

Opatření navržená v II. plánovacím cyklu					
ID opatření	Název opatření	Náklady (mil. Kč)	Typ opatření	Návrh	Program opatření
CZE215001	Chráněné oblasti (oblasti vymezené pro ochranu stanovišť nebo druhů a mokřady)	-	C	2. plán	ano

Detailní informace v členění po jednotlivých navržených opatřeních obsahují Listy opatření.

VI.1.16. Opatření pro hospodaření s vodami a udržitelné užívání vody a pro zajištění vodohospodářských služeb

Státní podniky Povodí zajišťují výkon správy povodí včetně správy významných a vybraných drobných vodních toků. Veškerá hospodářská a podnikatelská činnost podniku je zaměřena na ochranu a péči o množství a jakost povrchových a podzemních vod, péči o prostředí výskytu vod, zabezpečení odběrů vody pro různé účely. Veškerá činnost podniků Povodí směřuje k trvalému vytváření souladu mezi potřebou a tvorbou finančních prostředků a k hospodárnému využívání všech jejích finančních zdrojů. Mezi hlavní činnosti související s využíváním vody jako suroviny patří:

- tvorba podmínek umožňujících oprávněná nakládání s vodami související s vodním tokem,
- vedení příslušné evidence pro zjišťování a hodnocení stavu povrchových a podzemních vod,
- zajišťovat zpracování vodohospodářské bilance,
- stanovení ceny za odběr povrchové vody z vodního toku a výběr plateb k úhradě správy vodních toků a správy povodí,
- zpracování návrhu na stanovení ochranných pásem vodních zdrojů vodárenských nádrží, s nimiž má právo hospodařit nebo je užívá z jiného právního důvodu,

- testování, měření a analýzy.

S ohledem na potenciální dopady klimatické změny a možný nedostatek vody pro různá hospodářská odvětví je nutné přinejmenším optimalizovat a racionalizovat využívání vod. Opatření ke snížení nepříznivých účinků sucha jsou řešena v části VI.1.19. Zřejmě nejdůležitějším úkolem je zajištění dostatku kvalitní pitné vody. Je známá skutečnost, že pouze malý díl vody upravené pro pitné účely je skutečně využíván jako „potravina“, podle některých zdrojů pouhá 2 %. Větší díl pitné vody je využíván jako voda užitková, například k mytí, splachování, zalévání či v různých technologických procesech. Při předpokladu, že celkové množství potenciálně dostupné vody se nebude měnit nebo se bude spíše snižovat, je dlouhodobým základním úkolem efektivnější hospodaření s vodami. Za tímto účelem se uvažuje následující poměrně diverzifikovaný soubor obecných opatření.

Popis opatření

Správa povodí a VH plánování

Hlavním obecným opatřením je využívání všech kompetencí a povinností podniků Povodí při zajišťování zprávy povodí a to včetně provádění vodohospodářského plánování na všech úrovních.

Racionalizace využití pitné vody

Je možné konstatovat, že k pití je využita jen malá část vody složitými procesy upravená pro tyto účely. Lze předpokládat, že náklady na úpravy pitné vody dále porostou. Existují v podstatě dva způsoby, jimiž lze dosáhnout redukci spotřeby pitné vody k jiným, než nezbytně nutným účelům. Prvním jsou ekonomické nástroje, tedy zvyšování ceny pitné vody do té míry, že pro uživatele nebude ekonomicky výhodné využívat pitnou vodu pro jiné účely. Druhým a značně dlouhodobým způsobem je osvěta. Výsledkem by mělo být trvale udržitelné využívání vody bez nutnosti hledání dalších zdrojů.

Rebilance zásob podzemních vod

Podstatná část pitné vody pochází z podzemních zdrojů, které lze považovat za snáze trvale udržitelné. Aktivní podpora zvyšování zásob podzemních vod je řešena v části VI.1.6. Minimálně udržení kvality podzemních vod je řešeno v několika částech kapitoly VI.

Oproti povrchovým zdrojům, zejména vodárenským nádržím, mají zdroje podzemní vody řadu výhod, poněvadž:

- nejsou tak náchylné ke znečištění a eutrofizaci,
- nejsou tak závislé na krátkodobých výkyvech podnebí,
- nejsou negativně ovlivněny povodňovými událostmi,
- netrpí zanášením splaveninami.

Hlavním účelem opatření je zajištění trvale udržitelného využívání zásob podzemních vod jakožto nejhodnějšího zdroje vod pro lidskou spotřebu. Za tímto účelem běží od roku 2010 projekt s názvem *Rebilance zásob podzemních vod ve vybraných oblastech České republiky*, jehož hlavním řešitelem je Česká geologická společnost. Cílem projektu je přehodnocení přírodních zdrojů podzemních vod ve vybraných hydrogeologických rajonech, které zahrnují přibližně jednu třetinu území České republiky, a příprava metodického a organizačního základu pro systémové a pravidelné přehodnocování přírodních zdrojů podzemních vod na celém území ČR v budoucích letech. Projekt řeší akutní nedostatek zdrojů podzemních vod v těch oblastech, kde je v současnosti výše přírodních, resp. využitelných zdrojů podzemních vod limitována. Závěry tohoto významného projektu je nutné následně zahrnout do strategických vodohospodářských dokumentů České republiky.

Revize hospodaření s vodami v povodích nad profily s napjatou hydrologickou bilancí

Bilanční hodnocení v dílčím povodí Horní Odry (viz kap. V.4.4.) ukazuje, že v současnosti nedochází, a ani ve výhledovém stavu k roku 2021 by nemělo dojít, k napjatým bilančním stavům z titulu užívání vod. Pouze lokálně je možno zaznamenat krátké stavy napjatosti na izolovaných profilech mimo vodohospodářskou soustavou povodí Odry. Přesto je potřebné situaci nadále vyhodnocovat a v případě nepříznivých trendů přistoupit

k přípravě příslušných opatření, například k revizi podmínek odběrů vod v povodích nad bilančně napjatými profily.

Hospodaření se srážkovými vodami

Legislativní a strategické dokumenty upravují nakládání s dešťovými vodami zejména ve vztahu k omezení odtoku z území a snížení povodňového rizika. Politika územního rozvoje ČR zmiňuje využívání dešťových vod jako zdroje vody. Zákon 254/2001 Sb., §5, odst. 1 udává, že stavebníci jsou mimo jiné povinni zajistit vsakování nebo zadržování a odvádění povrchových vod vzniklých dopadem atmosférických srážek na tyto stavby (dále jen „srážkové vody“) v souladu se stavebním zákonem. Vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území udává, že stavební pozemek se vždy vymezuje tak, aby na něm bylo vyřešeno primárně vsakování případně zadržování a regulované odvádění srážkových vod. Právě těchto legislativních opor by bylo možno využít k zakotvení povinnosti majitelů nemovitostí vybudovat zásobníky na dešťovou vodu. Další úprava hospodaření s vodou by nebyla potřebná, neboť majitelé by se již sami dále snažili zachycenou vodu využít co nejefektivněji. Parametrem pro požadovanou velikost akumulačního prostoru by mohla být půdorysná plocha střechy. Vzhledem k proměnlivosti ročního úhrnu srážek v rámci ČR se navrhuje vybudování retenčního objemu na alespoň 10 % ročního srážkového úhrnu.

Související právní předpisy

- Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách v platném znění,
- Zákon č. 305/2000 Sb., o povodích,
- Vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území,
- Vyhláška č. 24/2011 Sb. v platném znění, o plánech povodí a plánech pro zvládání povodňových rizik,
- Vyhláška MZe č. 431/2001 Sb. v platném znění, o obsahu vodní bilance, způsobu jejího sestavení a o údajích pro vodní bilanci.

Vazba na významné problémy nakládání s vodami

V dílčím povodí Horní Odry byly identifikovány následující významné problémy nakládání s vodami, které mají vztah k problematice hospodaření s vodami a vodohospodářskými službami

- udržení zabezpečení kvalitních zdrojů pitné vody,
- vytváření dostatečných zdrojů na údržbu a opravy vodohospodářské infrastruktury.

Související rámcová opatření ve vazbě na Plán hlavních povodí ČR

V okruhu opatření pro hospodaření s vodami jsou uvedena opatření z následující tabulky:

Tab. VI.1.16.1 - Související rámcová opatření ve vazbě na Plán hlavních povodí

Číslo	Název opatření
A.5	Revitalizace drobných vodních toků a ploch v obcích
A.7	Revitalizace vodních toků a nevhodných odvodnění, zlepšení průchodnosti vodních toků
A.8	Realizace opatření pozemkových úprav a komplexních pozemkových úprav (snížení eroze, zvýšení ekologické stability krajiny)
A.9	Zakládání a obnova břehových porostů
A.10	Zatrávňování orné půdy, zvláště podél vodních toků
A.11	Zlepšování druhové a prostorové skladby lesů ve zvláště chráněných územích
A.12	Zalesňování zemědělské půdy
A.13	Zlepšování druhové skladby lesních porostů
A.15	Ošetřování travních porostů

Navrhovaný způsob financování

Daná problematika udržitelného hospodaření s vodami a zajištění vodohospodářských služeb je poměrně komplexní a její řešení jde až od měřítka správy celého povodí až po individuální obyvatele ČR. Většina opatření spadajících přímo do gesce správce povodí by měly být hrazeny z provozních peněz organizace. V případě vodohospodářského plánování se předpokládá spoluúčast fondů EU. U dalších opatření je předpokládáno možné financování z OPŽP, prioritních os 6 a 7. Opatření malého prostorového měřítka jsou podporovány dílčími dotačními tituly týkající se úspor energií a efektivního využívání zdrojů.

Tab. VI.1.16.2 - Souhrnné informace o opatřeních

Opatření navržená v II. plánovacím cyklu					
ID opatření	Název opatření	Náklady (mil. Kč)	Typ opatření	Návrh	Program opatření
CZE216001	Hospodaření na rybnících	-	C	2. plán	ano
CZE216002	Území vyhrazená pro odběry pro lidskou spotřebu	-	C	2. plán	ano

Detailní informace v členění po jednotlivých navržených opatřeních obsahují Listy opatření.

VI.1.17. Opatření ke snížení nepříznivých účinků povodní

VI.1.17.1. Souhrnné informace

Hlavním cílem u ochrany před povodněmi je snížit ohrožení obyvatel nebezpečnými účinky povodní a omezit ohrožení soukromého i veřejného majetku a kulturních a historických hodnot před znehodnocením záplavami. V tom směru se výčet akcí pro 1. plánovací období skládal z několika hlavních okruhů, v nichž dominovala opatření pro prioritní oblast horní Opavy, jak byla v předchozí etapě plánování vytyčena *Plánem hlavních povodí ČR*. Je vhodné připomenout, že opatření pro prioritní oblast v sobě obsahovala přípravu menší varianty retenční údolní nádrže Nové Heřminovy, zkapacitnění koryta řeky Opavy od profilu nádrže po město Krnov a i pod ním, lokální ohrázení zástavby některých obcí podél hraničního úseku Opavy a dále související opatření v krajině, zahrnující rozlohu okolo 6 tisíc ha pozemků, revitalizační úpravy koryt toků v úseku Nové Heřminovy - Krnov a výstavbu suchých nádrží v lokalitách Lichnov, Košetice, Loděnice, Jelení a Krnov. Vlastní realizace těchto dílčích akcí v prioritní oblasti vesměs časově přesahovala časový prostor 1. plánovacího období, které bylo zaměřeno především na jejich přípravu.

Ostatní opatření v plánu z 1. období tvoří standardní akce zaměřené na zbývající část dílčího povodí Odry, ať již na tocích ve správě Povodí Odry nebo Lesů ČR (do konce r. 2010 i ZVHS). V rámci této „zbývající“ části byla protipovodňová opatření zaměřena celkově na 76 míst s nákladem 2,034 mld. Kč, z toho 1,937 mld. Kč v MS kraji (69 lokalit) a 96 mil. Kč v Olomouckém kraji (7 lokalit). Ochrany lokalit, tvořených všeobecně typem smíšené občanské zástavby a na menších tocích pak převážně typem zástavby rozptýlené, mělo po ekonomické stránce být (mimo prioritní oblast horní Opavy) dosaženo prostřednictvím tzv. II. etapy *Programu prevence před povodněmi*, garantované finančními prostředky státu. Pomocí uvedeného Programu bylo plánovaných opatření během 1. plánovacího období i převážné části také dosaženo, a to z hlediska členění jak co do *oblastí s významným povodňovým rizikem* (OsVPR - viz dále), tak mimo ně.

Lze souhrnně uvést, že v OsVPR se podařilo realizovat celkem 10 nejožehavějších a nejcitlivějších akcí, tzn. ty na dolní Odře (Bohumínsko, Ostrava – Přívoz, Koblav, Vrbice a Antošovice), na řece Opavě (Opava Kateřinky, Krnov – Kostelec), na Moravici (Břidličná) a Podolském potoce (St. Ves u Rýmařova). Další 5 akcí za celkem je ve fázi projektové přípravy, z nichž je nejvýznamnější příprava menší údolní nádrže Nové Heřminovy v kombinaci s dalšími opatřeními.

Pokud jde o opatření mimo OsVPR, tak u akcí sledujících zvýšení kapacity koryt vodních toků, bylo jich dokončeno 44 za 826 mil. Kč, mimo rámec plánu se pak uskutečnilo 7 akcí za 54 mil Kč, v tom s jedinou zřízenou protipovodňovou retencí v podobě suché nádrže na Tetřevském potoce (povodí Čiziny). Z probíhajících 22 akcí

mimo OsVPR o nákladu 415 mil. Kč je 6 opět nad rámec původního plánu (za 44 mil. Kč), jak si situace vyžádala po povodních na horních tocích LČR. Ta největší řazená do této kategorie probíhající - malá vodní nádrž Vřesina na Porubce - je zatím v předprojektovém zkoumání, v jehož rámci probíhá zpracování investičního záměru.

Mezi opatření nezahájená je na tocích mimo OsVPR z těch významnějších třeba uvést opatření na Odře v Loučkách u Oder. Všechna ostatní, týkající se zkapacitnění toků k bezpečnějšímu převádění povodní, jsou spojena především s toky převzatými od bývalé ZVHS. U malých vodních nádrží, pokud nebyly začleněny do komplexu opatření v prioritní oblasti horní Opavy, tvoří další z nezahájených ty nádrže, které patřily k iniciativám přímo zainteresovaných obcí (na Luze, na Bohuslavickém a Litultovickém potoce), případně realizace se pozdržela opět delimitací toků od ZVHS, kdy nyní přístup k jejich řešení bude daleko komplexnější a i rozsahem zřejmě i větší (viz návrhová část). U některých návrhů opatření se na druhé straně prokázalo, že nebyly opodstatněné, či technicky reálné, nebo neměly patřičnou ekonomickou návratnost, což se opět promítlo do výsledného návrhu.

Mimo opatření standardní obsahoval plán oblasti povodí Odry ještě ta ostatní:

- 1) *Preventivní opatření pro odčinění důlních škod,*
- 2) *Odčinění proběhlých důlních škod do r. 1990 z Programu revitalizace MS kraje (v participaci i s městem Ostrava),*
- 3) *Akce v oblasti Podpory zvyšování bezpečnosti vodních děl.*

V těchto okruzích bylo dosaženo plánovaného očekávání u dílčí části položek, k přesunu do navazujícího období bude muset dojít převážně u akcí zahrnutých do *Programu revitalizace MSK*. Jedná se v Ostravě o revitalizaci výustní trati Lučiny, sanace hrází na Odře v Zábřehu a Svinově a na Ostravici ve výustní trati, a mimo Ostravu o revitalizaci území v okolí Hlučinské nádrže podél řeky Opavy. Z důlních škod to je pak Sušanka v Havířově a z vodních děl odtěžení nánosů ze zátopů vodního díla Olešná. U podpory zvyšování bezpečnosti vodních děl byly hlavní z plánovaných akcí dokončeny (Těrlicko, Petrův rybník a Baška) nebo alespoň zahájeny (VD Šance).

Souhrnné informace o opatřeních ke snížení nepříznivých účinků povodní v OsVPR, mimo OsVPR a o opatřeních ostatních jsou uvedeny v následujících tabulkách VI.1.17.1a, b, c, d.

Tab. VI.1.17.1a - Souhrnné informace o opatřeních typu B a C

Opatření probíhající k 31.12.2015					
ID opatření	Název opatření	Náklady (mil. Kč)	Typ opatření	Návrh	Program opatření
OD130143	Záplavová území	-	B	1. plán	ano
OD130144	Operativní opatření	-	B	1. plán	ano
OD130147	Náprava stavu břehových a doprovodných porostů v celé oblasti povodí Odry	-	B	1. plán	ano

Opatření navržená v II. plánovacím cyklu					
ID opatření	Název opatření	Náklady (mil. Kč)	Typ opatření	Návrh	Program opatření
HOD217701	Záplavová území (OD130143)	-	B	2. plán	ano
HOD217702	Operativní opatření (OD130144)	-	B	2. plán	ano
HOD217703	Náprava stavu břehových a doprovodných porostů v dílčím povodí Horní Odry (OD130147)	-	B	2. plán	ano

Tab. VI.1.17.1b - Souhrnné informace o opatřeních v OsVPR

Opatření zrealizovaná					
ID opatření	Název opatření	Náklady (mil. Kč)	Typ opatření	Návrh	Program opatření
OD130113	Moravice, Břidličná, ř. km 76.9 - 77.0	7	A	1.plán	ANO
OD130124	Odra, Ostrava - Antošovice, ř. km 9.2 - 12.0	37	A	1.plán	ANO
OD130121	Odra, Ostrava Koblov, ř. km 9.5 - 10.5	110	A	1.plán	ANO
OD130117	Odra, Ostrava - Přívoz, ř. km 15.6 - 16.8	15	A	1.plán	ANO
OD130120	Odra, Ostrava - Přívoz, ř. km 12.7 - 15.0	70	A	1.plán	ANO
OD130139	Odra, Ostrava - Vrbice, ř. km 3.9 - 6.4	150	A	1.plán	ANO
OD130123	Odra, Bohumín, ř. km 3.0 - 3.5	3	A	1.plán	ANO
OD130111	Opava, Opava - Kateřinky, ř. km 33.6 - 34.7	41	A	1.plán	ANO
OD130108	Opava, Krnov - Kostelec, ř. km 73.9 - 74.3	7	A	1.plán	ANO
OD130162	Podolský potok, St. Ves u Rýmařova, ř. km 9.9 - 11.0	21	A	1.plán	ANO

Opatření probíhající k 31.12.2015					
ID opatření	Název opatření	Náklady (mil. Kč)	Typ opatření	Návrh	Program opatření
OD130131	Menší údolní nádrž Nové Heřminovy v kombinaci s dalšími opatřeními	6606	A	1.plán	ANO
OD130139	Odra (a Orlovská Stružka), Bohumín - Pudlov - ochranná hráz	157	A	1.plán	ANO
OD130140	Olše, Český Těšín, ř. km 36.1 - 39.5	100	A	1.plán	ANO
OD130115	Opava, Kravaře - Dvořisko, ř. km 25.0 - 28.1	99	A	1.plán	ANO
OD130149	Ostravice, Paskov, ř. km 15.9 - 17.4	31	A	1.plán	ANO

Tab. VI.1.17.1c Souhrnné informace o opatřeních mimo OsVPR

Opatření zrealizovaná						
ID opatření	Název opatření	Náklady (mil. Kč)	Typ opatření	Návrh	Program opatření	Pořizovatel
OD130133	Otický příkop, Opava Kylešovice, ř. km 0, 3 - 2,3	55	A	1.plán	ANO	MO
OD130195	Bečva, Hať, ř. km 0,4 - 4,1	11	A	1.plán	ANO	POd
OD130129	Bělá, Jeseník - Bukovice, ř. km 19,8 - 20,6	13	A	1.plán	ANO	POd
OD130174	Bílá Voda, Bílá voda, ř. km 0,0 - 3,0	1	A	1.plán	ANO	LČR
OD130104	Bílovka, Velké Albrechtice, ř. km 6,9 - 8,6	31	A	1.plán	ANO	POd
OD130122	Bohumínská Stružka, Bohumín, ř. km 3,0 - 7,5	50	A	1.plán	ANO	POd
OD130180	Čeladenka, Čeladná, ř. km 3,0 - 3,9	7	A	1.plán	ANO	LČR
OD130116	Černý přík. (Odra), Ostrava - Přívoz, ř. km 1,5 - 2,8	14	A	1.plán	ANO	POd
OD130176	Červený potok, St. a N. Červená Voda, ř. km 8,0 - 10,0	11	A	1.plán	ANO	LČR
OD130125	Hrabinka, Český Těšín, ř. km 0,3 - 0,4	10	A	1.plán	ANO	POd
OD130114	Hvozdnice, Otice, ř. km 2,3 - 3,0	32	A	1.plán	ANO	POd
OD130171	Kopytná, Bystřice n/O, ř. km 2,2 - 2,4	2	A	1.plán	ANO	LČR
OD130172	Kostkov, Návisí u Jabl., ř. km 0,4 - 0,8	7	A	1.plán	ANO	LČR
OD130160	Kotelny potok, Malá Morávka, ř. km 1,0 - 1,3	2	A	1.plán	ANO	LČR
OD130153	Lomná, Frenštát p/R, ř. km 0,0 - 1,1	3	A	1.plán	ANO	LČR
OD130112	Moravice, Velká Štáhle, ř. km 79,0 - 80,3	13	A	1.plán	ANO	POd

Opatření zrealizovaná						
ID opatření	Název opatření	Náklady (mil. Kč)	Typ opatření	Návrh	Program opatření	Pořizovatel
OD130127	Oldřšovský potok, Sudice, ř. km 7,5 - 8,8	24	A	1.plán	ANO	POd
OD130177	Olešnice, Mikulovice, ř. km 0,0 - 1,1	3	A	1.plán	ANO	LČR
OD130106	Ondřejnice, St.Ves n/Ondřejnicí, ř. km 2,3 - 6,5	114	A	1.plán	ANO	POd
OD130109	Opavice, Hynčice, ř. km 19,0 - 20,5	15	A	1.plán	ANO	POd
OD130126	Petrůvka, Petrovice u Karviné, ř. km 2,0 - 11,5	17	A	1.plán	ANO	POd
OD130107	Porubka, Svinov -Poruba, ř. km 0,9 - 7,2	104	A	1.plán	ANO	POd
OD130168	Přelač, Horní Lomná, ř. km 0,0 - 1,9	6	A	1.plán	ANO	LČR
OD130173	Rohovec, Návší u Jabl., ř. km 0,5 - 1,3	3	A	1.plán	ANO	LČR
OD130155	Říčka, Kozlovice, ř. km 3,8 - 5,0	3	A	1.plán	ANO	LČR
OD130166	Říčka, Janovice, ř. km 0,5 - 1,7	3	A	1.plán	ANO	LČR
OD130156	Říčka, Kozlovice, ř. km 1,1 - 1,9	3	A	1.plán	ANO	LČR
OD130102	Sedlnice, Sedlnice, ř. km 6,4 - 8,6	40	A	1.plán	ANO	POd
OD130103	Sedlnice, Závišice, ř. km 11,9 - 13,7	18	A	1.plán	ANO	POd
OD130175	Skorošický potok, Skorošice, ř. km 4,6 - 6,7	21	A	1.plán	ANO	LČR
OD130119	Stružka, Bohumín, ř. km 0,0 - 2,0	65	A	1.plán	ANO	POd
OD130157	Stř. Opava, Ludvíkov, ř. km 2,0 - 5,0	16	A	1.plán	ANO	LČR
OD130151	Jičinka Životice u NJ, ř. km 14,0 - 16,9	20	A	1.plán	ANO	LČR
OD130118	Ščučí-hráz odlehč. ramene, Ostrava Hrabová, ř. km 0,0 - 1,1	7	A	1.plán	ANO	POd
OD130105	Tichávka, Tichá, ř. km 3,1 - 5,9	19	A	1.plán	ANO	POd
OD130152	Trutovský potok, Frenštát p/R, ř. km 0,0 - 0,6	3	A	1.plán	ANO	LČR
OD130193	Sedlinka, Štítina, ř. km 1,5 - 1,8	12	A	1.plán	ANO	LČR
OD130154	Ondřejnice, Kozlovice, ř. km 24,4 - 25,0	1	A	1.plán	ANO	LČR
OD130191	Velká, Opava-Jaktař, ř. km 0,0 - 2,3	20	A	1.plán	ANO	POd
OD130170	Zarembčok, Bukovec, ř. km 0,0 - 0,7	7	A	1.plán	ANO	LČR
OD130178	Žlebík, Česká Ves - Písečná, ř. km 0,0 - 0,8	2	A	1.plán	ANO	LČR
OD130135	Tetřevský potok, Lichnov, suchá nádrž	8	A	1.plán	ANO	POd
OD130137	přítoky Opusty, Bolatice, suché nádrže	4	A	1.plán	ANO	
OD130194	Ludgeřovický potok, Ludgeřovice, ř. km 5,3 - 5,6	6	A	1.plán	ANO	POd
	Červený potok, St. a N. Červená Voda, ř. km 2,0 - 7,8	9				LČR
	Zrzávka, N. Jičín - Žilina u NJ, ř km 0,0 -0,7	10				LČR
	Stříbrný potok, Žulová ř.km 0,0 - 1,8	6				LČR
	Studená Voda, Vlčice, ř. km 4,3 - 4,6,	3				LČR
	Obecní potok, Javorník ve Sl, ř. km 0,0 - 3,8	2				LČR
	Malá Voda, Skorošice, ř.km 0,0 - 0,3	2				LČR
	Vojtovický potok, Vlčice - Uhelná, ř. km 13,9 - 17,3	22				LČR

Opatření probíhající k 31.12.2015						
ID opatření	Název opatření	Náklady (mil. Kč)	Typ opatření	Návrh	Program opatření	Pořizovatel
OD130150	Dobešovský potok, Jakubčovice n/O, ř. km 0,0 - 0,3	4	A	1.plán	ANO	LČR
OD130190	Heřmanický potok, Svobodné Heřmanice, ř. km 2,9 - 5,0	18	A	1.plán	ANO	POd
OD130199	Mušlov, Třešněná, ř. km 5,2 - 8,0	15	A	1.plán	ANO	LČR
OD130158	PB přítok Opavice v km 23,5, Holčovice, ř. km 0,0 - 1,2	9	A	1.plán	ANO	LČR
OD130169	Jasený potok, Návší u Jabl., ř. km 2,2 - 3,6	7	A	1.plán	ANO	LČR
OD130159	Valštejnka, Město Albrechtice, ř. km 0,0 - 5,0	8	A	1.plán	ANO	LČR

Opatření probíhající k 31.12.2015						
ID opatření	Název opatření	Náklady (mil. Kč)	Typ opatření	Návrh	Program opatření	Pořizovatel
OD130110	Opava, Vávrovce, ř. km 42,9 - 43,9	39	A	1.plán	ANO	POd
OD130167	Vysutý, Morávka, ř. km 0.2 -1.4	2	A	1.plán	ANO	LČR
OD130130	Porubka, Ostrava, suchá nádrž Vřesina (zahájení přípravy)	94	A	1.plán	ANO	POd
OD130148	Baštice, St.Město u F., ř. km 0,5 - 0,8	4	A	1.plán	ANO	POd
OD130196	Koblovský potok, Ostrava Koblov, ř. km 0,0 - 1,1	7	A	1.plán	ANO	LČR
OD130197	Lutyňka, Bohumín - Skřečoň, ř. km 2,1 - 2,8	7	A	1.plán	ANO	POd
OD130132	Ščučí - odlehč. rameno a tok, Ostrava Hrabová, ř. km 4,0 - 5,2	80	A	1.plán	ANO	POd
OD130192	Velká, Stěbořice - Zlatníky, ř. km 5,5 - 7,5	42	A	1.plán	ANO	POd
OD130128	Vidnávka, Kobylá n/Vidnávkou, ř. km 7,4 - 8,1	28	A	1.plán	ANO	POd
OD130201	Polančice, Klimkovice, Polanka n/O, suché nádrže	7	A	1.plán	ANO	POd
	Jičinka, Žilina u NJ, ř. km 11.0 - 11.4	15				LČR
	Prudník, Zlaté Hory, ř. km 4.0 - 4.6	4				LČR
	Antošovický potok, Šilheřovice - Koblov, ř. km 2.5	2				LČR
	Radimek, Brantice, ř. km 0.0 - 0.5	2				LČR
	PB přít. Opavice v ř. km 23.5	9				LČR
	Javornický potok, Javorník - Travná, ř. km 2.9 - 10.0	12				LČR

Opatření nezahájená						
ID opatření	Název opatření	Náklady (mil. Kč)	Typ opatření	Návrh	Program opatření	Pořizovatel
OD130161	Novopolský potok, Rýmařov, ř. km 0,6 - 1,0	15	A	1.plán	ANO	LČR
OD130101	Odra, Odry - Loučky, ř. km 87,0 - 90,3	89	A	1.plán	ANO	POd
OD130198	Oldřšovský potok, Oldřšov, ř. km 23,7 - 23,9	13	A	1.plán	ANO	POd
OD130164	Řasník, Ostravice, ř. km 2,0 - 3,5	15	A	1.plán	ANO	LČR
OD130202	Vítovka, Odry, ř. km 0,0 - 1,6	20	A	1.plán	ANO	POd
OD130163	Záviliší potok, Hradec n/Mor., ř. km 0,1 - 1,0	10	A	1.plán	ANO	LČR
OD130165	Stříbrník, Ostravice, ř. km 2,5 - 4,0	4	A	1.plán	ANO	LČR
OD130134	přítoky Luhy, Běloutín, suché nádrže	18	A	1.plán	ANO	obec
OD130200	přít. Litultovického p., Litultovice - D.Životice, suchá nádrž	13	A	1.plán	ANO	
OD130136*	Bohuslavický potok, Bohuslavice, suché nádrže	8	A	1.plán	ANO	obec

Pozn.: modře jsou uvedena protipovodňová opatření realizovaná mimo Plán oblasti povodí Odry

*) pro nezáměr obce není zařazeno do opatření v II. plánovacím cyklu

Tab. VI.1.17.1d Souhrnné informace o opatřeních ostatních

Opatření zrealizovaná						
ID opatření	Název opatření	Náklady (mil. Kč)	Typ opatření	Návrh	Program opatření	Typ *)
OD130221	Stonávka, VD Těrlicko, převedení extrémních povodní	150	A	1.plán	ANO	VD
OD130218	Opava, Petrův rybník, rekonstrukce bezpečnostního přelivu	9	A	1.plán	ANO	VD
OD130211	Olše, Louky n/O, rekonstrukce LB hráze, km 29,1 - 29,61	36	A	1.plán	ANO	DŠ

Opatření zrealizovaná						
ID opatření	Název opatření	Náklady (mil. Kč)	Typ opatření	Návrh	Program opatření	Typ *)
OD130213	Olše, Doubrava - Kozinec, sanace vlivů důlní činnosti v km 17,0 – 20,0	90	A	1.plán	ANO	DŠ
OD130222	Baštica, VD Baška, odtěžení nánosů	50	A	1.plán	ANO	VD

Opatření probíhající k 31.12.2015						
ID opatření	Název opatření	Náklady (mil. Kč)	Typ opatření	Návrh	Program opatření	Typ *)
OD130212	Sušanka, Haviřov, sanace koryta – II. etapa, km 3,8- 4,1	10	A	1.plán	ANO	DŠ
OD130214	Lučina, Ostrava, revitalizace toku, km 0,0 – 3,3	45	A	1.plán	ANO	MSK
OD130216**	Odra, Ostrava Zábřeh, sanace PB hráze, km 24,3 - 26,0	87	A	1.plán	ANO	MSK
OD130216**	Odra, Ostrava Svinov, sanace LB hráze, km 19,0 - 19,6	35	A	1.plán	ANO	MSK
OD130217	Opava, Dobroslavice - Kozmice, rekonstrukce hráze a revitalizace kolem Hlučínského jezera	140	A	1.plán	ANO	MSK
OD130224	Ostravice, Ostrava, sanace PB hráze, km 0,0 - 3,0	40	A	1.plán	ANO	MSK
OD130219	Olešná, VD Olešná, odtěžení nánosů	200	A	1.plán	ANO	VD
OD130220	Ostravice, VD Šance, převedení extrémních povodní	560	A	1.plán	ANO	VD

Opatření nezahájená						
ID opatření	Název opatření	Náklady (mil. Kč)	Typ opatření	Návrh	Program opatření	Typ *)
OD130215	Ostravice, Ostrava Hrabová, km 8,8 – 12,0	104	A	1.plán	ANO	MSK

Pozn.: *) DŠ - důlní škody na tocích, MSK - revitalizace MSK, VD - podpora bezpečnosti vodních děl

***) pro druhý plánovací cyklus opatření rozděleno na dvě samostatná opatření

VI.1.17.2. Nově navrhovaná opatření ke snížení nepříznivých účinků povodní

Na vyhodnocení současného stavu a všech opatření pro snížení nepříznivých účinků povodní, která byla do současnosti provedena, navazuje pro 2. plánovací období v letech 2016–2021 i návrh opatření nových. Vychází ze zjištěné aktualizace stavu, včetně erozního ohrožení, jenž na síti vodních toků v povodí Horní Odry do určité míry stále ještě potenciálně někde přetrvává, dále pak zejména z nedostatečnosti ochrany některých zastavěných území před povodněmi a z existence míst omezujících průtočnost vodních toků, případně z některých místních specifik (například úroveň urbanizace území, vlivy poddolování, atd.).

Podle nového pojetí, zavedeného do procesu plánování Směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2007/60/ES (tzv. směrnice o povodních), jsou na základě jejího přístupu toky, případně jejich dílčí úseky členěny podle stupně povodňového rizika do dvou kategorií. Na ty, co se nacházejí v oblastech s významným povodňovým rizikem (OsVPR), daných určitými kritérii (blíže viz kap. V.2.3.1. a VI.1.17.4. týkající se záplavových území), a na toky mimo tyto oblasti. Podle tohoto zařazení je členěn i návrh opatření pro snížení nepříznivých účinků povodní.

Opatření reagují na následující významné vodohospodářské problémy identifikované v dílčím povodí Horní Odry:

- nedostatečná zabezpečení protipovodňové ochrany některých lokalit a jejich infrastruktury v záplavových územích,

- nedostatečná zabezpečenost protipovodňové ochrany obcí na horním toku řeky Opavy,
- nízká úroveň informací o drobných vodních tocích, neznalost jejich záplavových území, špatný stav koryt, nejasné vlastnické vztahy vodních děl na nich (například zatrubnění či opěrné zdi v souběhu s komunikacemi),
- zvýšení a posílení bezpečnosti významných vodních děl, zejména přehradních hrází,
- špatný technický stav malých vodních nádrží na drobných vodních tocích a nedostatečné informace o nich.

VI.1.17.3. Navrhovaná opatření v oblastech s významným povodňovým rizikem (OsVPR)

V dílčím povodí Horní Odry bylo z celkové délky toků, které k povodí přináležejí, jich k OsVPR vymezeno 182,1 km, přičemž se jedná o 16 úseků na devíti tocích, a to na:

- Odře (od soutoku s Olší po Polanku n/O a od Oder po Jakubčovice - celkem 37,2 km),
- Opavě (od ústí po Třebovice, od Kravař po Držkovice a od Úvalna po Nové Heřminovy - 52,5 km),
- Moravici (od ústí po Kylešovice a úsek v Břidličné - 4,0 km),
- Podolském potoce (od ústí po Rýmařov - 6,2 km),
- Ostravici (od ústí po Frýdek – Místek - 25,3 km),
- Morávce (úsek přes Raškovice - 2,1 km),
- Olešné (úsek přes Paskov - 3,1 km),
- Lučině (od ústí po Šenov - 11,0 km),
- Olši (od ústí po Karvinou a mezi Chotěbuzí a Třincem - 38,9 km).

Stanovení povodňových rizik na devíti tocích podle platné metodiky potvrdilo, že řada lidských sídel podél šetřených toků se nachází v nepříjemném vysokém a středním riziku. Na řece Odře se jedná zejména o lokality Bohumín – Pudlov a Vrbici, dále o Ostravu – Koblov a Svinov a na řece Olši se jedná o Český Těšín. Na řece Opavě pak jde o všechny obce mezi Zátorem a Kravařemi – Dvořiskem (včetně) a riziko bylo taktéž identifikováno i na Podolském potoce v Jamarticích.

K opatřením spadajícím do OsVPR jsou zařazena na hlavních tocích dílčího povodí do návrhu ta, která na Odře dokončují proces ochrany v její dolní části toku (Bohumín, Ostrava Koblov a Svinov), řeší situaci v exponovaném uzlu soutoků toků s Olší v Českém Těšíně a na Opavě zahrnuje opatření spojená s prioritní oblastí horní Opavy. Mimo to na Opavě řeší Vávrovce a Kravaře - Dvořisko a na Ostravici akci v poslední době dojednanou s obcí Paskov. Výše uvedená opatření proti povodním a jejich naléhavost byla potvrzena stanovením nepřijatelných rizik.

Akci Bohumín – Pudlov na Odře a Stružce (HOD 217006) je nutné doplnit o řešení tzv. dálničních hrází podél D47, které jsou v gesci Ředitelství silnic a dálnic, p.o. (uloženo jako opatření k nápravě vodoprávním úřadem v Bohumíně). Rekonstrukce „dálničních hrází“ je nezbytný předpoklad k tomu, aby platila manipulační pravidla na dělení povodňových průtoků na Bajcůvce a Bohumínské Stružce a tyto zahrázové vody nebyly posilovány velkými vodami od přelévání tzv. dálničních hrází.

Během podrobných šetření poslední doby bylo zjištěno, že existuje několik lokalit ohrožených povodněmi, pro něž standardní protipovodňová opatření by nebyla rozumná a finančně přiměřená. Pro tyto případy plán pro 2. období navrhuje v těchto lokalitách výkup ohrožených objektů, případně financování takových opatření, která by zabránila vniknutí velkých vod do objektů nebo je posílila proti statickému a dynamickému účinku povodní. V dílčím povodí Horní Odry je těchto lokalit celkem 8, z toho 3 jsou v OsVPR. Jedná se Držkovice a Kravaře – Dvořisko na řece Opavě a Rýmařov - Jamartice na Podolském potoce. Detailní informace jsou obsaženy v listech opatření HOD217101 – HOD217103.

Podrobný přehled navrhovaných opatření ke snížení nepříznivých účinků povodní v OsVPR je náplní tabulky č. VI.1.17a a VI.1.17b. Souhrnný přehled opatření na zvýšení kapacity koryt vodních toků obsahuje mapa

VI.1.17a. Detailní informace o jednotlivých navržených opatřeních obsahují Listy opatření HOD217001 - HOD217008.

Další opatření v dílčím povodí Horní Odry mohou vygenerovat budoucí povodně, vyhodnocení odtokových poměrů, případně změna hodnocení ekonomických kritérií pro návratnost finančních prostředků nebo společenská poptávka.

Přílohy:

Tabulka VI.1.17a - Opatření v oblastech s významným povodňovým rizikem

Tabulka VI.1.17b - Organizační opatření v oblastech s významným povodňovým rizikem

Mapa VI.1.17a - Opatření na zvýšení kapacity koryt vodních toků

VI.1.17.4. Navrhovaná opatření mimo oblasti s významným povodňovým rizikem (OsVPR)

Opatření mimo OsVPR k snížení nepříznivých účinků povodní tvoří všechna ta ostatní a jsou členěna do dvou kategorií:

- opatření na ochranu před extrémními vodními stavy v podobě zvýšení kapacity koryt vodních toků
- zřízení retencí pro zachycování povodní

Do opatření ke zvýšení kapacity koryt toků jsou v první řadě začleněna ta, která nebylo možno v 1. období z řady objektivních důvodů zahájit, přitom existuje značná naděje, že obtíže problémů spojených s jejich zahájením řešitelné jsou, a že se je podaří nějakým způsobem a v dostupné době uzavřít. Z celkového počtu 29 akcí zkapacitnění koryt mimo OsVPR je těch přecházejících z předchozího období do následujícího přibližně necelá čtvrtina, nová další opatření tvoří případy, které přinesl nový vývoj (Petrůvka, Lutyňka), průběhy některých povodní z přívalových dešťů v poslední době (Polančice, Luha) a v neposlední řadě i případy, které pochází z nově převzatých vodních toků od ZVHS.

Mezi opatření tykající se zřízení retencí k zachycování povodní jsou kromě návrhu na malou variantu údolní nádrže Nové Heřminovy a suché nádrže na přítocích Opavy (obojí jsou součástí řešení prioritní oblasti horní Opavy) zařazeny mezi ně jen malé vodní nádrže (MVN), v některých případech nádrže suché, umístěné většinou (kromě Porubky) na drobných vodních tocích. Plánovaný počet nádrží až na možných 31 vyvstal v poslední době po bližším šetření, kdy se ukazuje v řadě případů, že problémy některých kritických profilů, omezující průtočnost v zástavbě na bývalých zemědělských tocích, nejsou schůdněji řešitelné bez zřízení lokálních retencí malých nádrží, které by povodňový objem nad zástavbou částečně zachytily a dále z nich odtékaly jen neškodné odtoky. Podrobnosti řešení mohou během času vyvolat určité změny co do konkrétního návrhu i počtu nádrží. Celkem 6 opatření je směřováno k ovlivnění kulminačních průtoků v OsVPR, podrobné informace jsou uvedeny v listech opatření HOD217201 - HOD217206.

K nejvýznamnějším patří dvě vodní nádrže Vřesina na Porubce, suchá nádrž Stěbořice na Velké a dvě suché nádrže na Polančici a Rakovci pro ochranu obce Polanka n/O. U MVN Starý Jičín byl ve spolupráci s VUT Brno prověřován technický námět na změnu vodního hospodářství a řízení nádrže během povodně. Aby se podařilo tlumit dvacetiletou vodu na neškodný odtok, musí se nádrž upravit na malou vodní, zvýšit o 0,1 m úroveň bezpečnostního přelivu a v monobloku výpustného zařízení zřídít odtoková okna.

Taktéž se připravuje suchá nádrž Jičina. Je zpracován investiční záměr a obec Starý Jičín zajišťuje majetkoprávní vypořádání území na němž má být nádrž zřízena. Obdobně se připravuje výstavba suché nádrže Choltice.

U MVN Sedlinka se navrhuje drobné úpravy vodního hospodářství nádrže tak, aby do přítoku Q_{20} do ní odtékal z nádrže neškodný odtok, který byl stanoven na základě povodňové situace v obci Nové Sedlice. Stavební úpravy spočívají v mírném zvýšení přelivné hrany bezpečnostního přelivu a v částečném snížení zásobní hladiny v nádrži (s cílem zvýšit retenční objem nádrže a tím snížit kulminační povodňové průtoky).

Řada MVN byla již opravena nebo modernizována, zejména z pohledu jejich bezpečnosti. Mezi nejvýznamnější patří provedené rekonstrukce MVN na Lutyňce (sanace průsaků hrází a rekonstrukce bezpečnostního přelivu), MVN Hlinský I a II (v obou případech úplná přestavba hrázových těles a výstavba bezpečnostních přelivů), Kletné (odstranění havarijního stavu nádrže způsobeného netěsností zemního hrázového tělesa), Bartošovice II. (zřízení nouzového přelivu) a Markvartovice E (obnovení těsnosti spodních výpustí pro zamezení průsaků).

V této činnosti se bude dále pokračovat. V nejbližším období se předpokládá postupná modernizace suchých nádrží tak, aby nádrže (původně ve vlastnictví ZVHS) byly do konce tohoto plánovacího období v r. 2021 na bezpečné úrovni podle současných poznatků a předpisů. Týká se to zejména MVN Větrkovice (na přítoku Husího potoka), Budišov (na Budišovce) a Guntramovice (na bezejm. přítoku Budišovky), případně dalších.

I na tocích nacházejících se mimo OsVPR se v dílčím povodí Horní Odry nachází 5 lokalit, pro něž by vzhledem k míře ohrožení a rozsahu škod navrhovaná protipovodňová opatření nebyla rozumná a finančně únosná. Jde o lokality Kateřinice na Trnávce, St.Ves n/O – Košatka n/O na Lubině, Tichá na Tichávce a Hůrka a Bernartice na Teplé. Pro ně plán pro 2. období navrhuje výkup ohrožených objektů, případně financování takových opatření, která by zabránila vniku velkých vod do objektů nebo je posílila proti statickému a dynamickému účinku povodní.

Podrobný přehled navrhovaných opatření ke snížení nepříznivých účinků povodní mimo OsVPR je náplní tabulky č. VI.1.17c a VI.1.17d. Souhrnný přehled zřízení retencí k zachycování povodní obsahuje mapa VI.1.17b. Detailní informace o jednotlivých navržených opatřeních obsahují listy opatření HOD218001 - HOD218009 a HOD218201 - HOD218203. Celkem 22 opatření na ochranu proti povodním zvýšením kapacity koryt toků především na drobných vodních tocích je uvedeno v jednom listu opatření HOD218203. A obdobně 23 opatření na ochranu proti povodním zřízením retencí k zachycování povodní především na drobných vodních tocích je uvedeno v jednom listu opatření HOD218203.

Přílohy:

Tabulka VI.1.17c - Opatření mimo oblasti s významným povodňovým rizikem

Tabulka VI.1.17d - Zřízení retencí k zachycování povodní

Mapa VI.1.17b - Zřízení retencí k zachycování povodní

VI.1.17.5. Navrhovaná opatření ostatní

Kromě uvedeného jsou součástí návrhu pro 2. plánovací období i opatření ostatní následujících kategorií:

- velké opravy vodních děl,
- podpora zvyšování bezpečnosti vodních děl,
- odčinění důlních škod na tocích jako preventivní opatření,
- odčinění proběhlých důlních škod do r. 1990 jako revitalizace Moravskoslezského kraje,
- monitorovací a prognózní profily protipovodňového systému,
- stanovování záplavových území.

V prvních dvou okruzích ostatních opatření, tj. u *velkých oprav vodních děl* a při *podpoře zvyšování jejich bezpečnosti*, se ta výhradně týkají základních a již existujících hmotných fondů správce významných vodních toků v dílčím povodí – s.p. Povodí Odry, kdy k nejvýznamnějším patří převedení extrémních povodní přes vodní dílo Šance, oprava návodního lince a koruny hráze vodního díla Kružberk a oprava gravitačního převodu vody Morávka - Lučina od jezu ve Vyšních Lhotách.

Odčínování důlních škod na tocích jako preventivní opatření probíhá jako odezva na hornickou činnost, provozovanou dnes pouze ve východní části Ostravsko – karvinského revíru na Karvinsku (činnost v západní ostravské části byla ukončena a utlumena), probíhá rovněž v kooperaci s tímto správcem, je však ve finanční gesci báňského sektoru, který škody způsobuje. Důlní škody na Olši v Loukách n/O a na Kozinci již odčiněny byly a plán navrhuje dořešit důlní škodu na Sušance, Olešné a další na Olši. Akce v rámci *revitalizace MS kraje jako odčinění důlních škod* do r. 1990 jsou do plánu dílčího povodí zařazeny v lokalitách Ostravy na Ostravici, Odře

a na Lučíně a na Bohumínské Stružce v Bohumíně, v lokalitě Opavy Hlučina se jedná o zaházení účinků těžby šterkopísku.

Monitorovací a prognózní profily protipovodňového systému

V předchozí části plánu byl v kap. V.2.3.5 podrobněji popsán systém monitorování a prognózování hydrologických, resp. meteorologických veličin v dílčím povodí Horní Odry v rámci zajišťování informovanosti veřejnosti o povodňovém nebezpečí, a byl zde rozveden přehled o jednotlivých monitorovacích stanicích, jejich počtu, postupném dobudování a o celkové modernizaci jejich sítě, včetně spojení. Celkově bylo konstatováno, že celý systém v tomto směru je prakticky dobudován do optimálního rozsahu a po roce 2015 se navrhuje již jen minimální rozšíření sítě. Jedná se o dvě stanice – na řece Ostravici v profilu Vratimov k měření srážek a průtoků a v prostoru Ostravy - Michálkovic jen k měření srážek. Obsahem kapitoly V.2.3.5 je tabulka V.2.3e, která obsahuje seznam monitorovacích a prognózních profilů protipovodňového systému.

Stanovování záplavových území

Významnou součástí péče o ochranu před povodněmi je stanovování záplavových území, jak je určeno zákonem o vodách 254/2001 Sb. To se děje na návrh správců vodního toku, kdy se v podstatě jedná celkově o trvalý proces, podléhající neustálému upřesňování a zdokonalování, jak se vyvíjí pokrok na vyšetřovacích metodách těchto území a jak se vyvíjí ovlivňování morfologie a uspořádání těchto toků. Od novely platnosti zákona o vodách jsou v rámci stanovení určovány i tzv. *aktivní zóny* těchto území, v nichž jsou ze zákona územní rozvoj a zřizování zástavby výrazně omezeny. K datu zpracování Plánu oblasti povodí v r. 2009 byla převážná část záplavových území na větších tocích (na tzv. *významných vodních tocích*, ale i některých drobných, kde si to situace vyžadovala) již stanovena, pro období 1. plánovacího cyklu 2010–2015 náplň této činnosti spočívala v upřesňování aktivních zón, které ve starších šetřeních chyběly, dále na revizi některých území v místech, kde došlo k významným změnám, a na doplňujícím stanovení na některých menších tocích, kde dříve tato problematika nebyla zkoumána. Jednalo se především o několik toků ve správě LČR.

Státní podnik Povodí Odry pro další období v tom směru nepřipravuje, po převzetí toků od ZVHS musel totiž přistoupit mimo Plán z prvního plánovacího období k vypracování řady studií odtokových poměrů a stanovení záplavových území na nově nabytých drobných vodních tocích, aby měl potřebné informace z titulu správce těchto toků zejména přes souvislé a významné intravilány. Tak bylo v letech 2011 až 2015 pořízeno záplavové území na 34 drobných vodních tocích v úhrnné délce 180 km, která pokryla základní potřebu informací. Z těch významnějších se jednalo o následující toky:

- Polančici (VÚ 18), v km 0,0 – 10,5
- Lutyňku (VÚ 86), v km 0,0 – 10,9
- Butovický potok (VÚ 12), v km 0,0 – 4,9
- Grasmanku (VÚ 8), v km 0,0 – 6,5
- Ludgeřovický potok, (VÚ 43), v km 0,0 – 5,9
- Vojtovický potok, (VÚ 101), v km 0,0 – 6,9
- Bečvu (VÚ 71), v km 0,0 – 4,4
- Bělolínský potok (VÚ 5), v km 0,0 – 3,6

Doplnění informací v tomto směru během plánovacího cyklu vesměs proběhlo a jejich přehled poskytuje tabelární seznam stanovených – v několika případech, kdy vodoprávní úřad je dosud nestačil oficiálně vyhlásit, jen vyšetřených - záplavových území (viz tabulka č. VI.1.17i).

Lze tedy shrnout, že z celkového počtu 1111,4 km významných vodních toků v dílčím povodí Horní Odry je stanoveno záplavové území na jejich 883,6 km, což činí téměř 80 %, s aktivní zónou je záplavové území stanoveno na celkem 805,7 km významných vodních toků.

Záplavové území na významných vodních tocích společně s drobnými vodními toky je vymezeno celkem na 1248 km, aktivní zóna je vymezena podél 1153 km vodních toků.

Na ostatních tocích se až na výjimky (2 toky LČR) zatím do budoucna další stanovování neplánuje. Jedná se pak už jen většinou o pramenné oblasti a podhorské potoky a bystřiny mimo intravilány obcí, kde se vzhledem k místním poměrům žádný rozvoj v bezprostřední blízkosti toků nepředpokládá.

Významnou změnu v otázce stanovení záplavových území vyvolala po dokončení Plánu oblasti povodí Odry implementace Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/60/ES (tzv. směrnice o povodních) do právního řádu ČR. Ta rozděluje lokality a toky podle významnosti povodňových rizik, přičemž mezi hlavními kritérii tohoto dělení jsou zřetelny účinky vlivu povodní na lidské zdraví, na životní prostředí, kulturní dědictví a hospodářskou činnost včetně průmyslových závodů a kulturních památek. V úvahu se bere i okolnost, zda při extrémních povodňových scénářích by nemohlo dojít ke kontaminaci vody (například zvláště nebezpečnými látkami) a především pak prioritní aspekt - počet obyvatel přímo ohrožovaných povodněmi.

Na základě zmíněných kritérií bylo v dílčím povodí Horní Odry do kategorie území s významným povodňovým rizikem z celkového rozsahu vymezeno 182,1 km úseků na celkem 9 tocích (specifikace úseků viz blíže v části s návrhy protipovodňových opatření).

Pro vymezené úseky byly v intencích uvedené Směrnice v druhé polovině 1. plánovacího období vyhotoveny mapy povodňového nebezpečí a mapy povodňových rizik s úrovní informací výrazně převyšující informace předtím stanovených záplavových území. Spočívají v tom, že v rámci vyhotovení map, upřesňujících rozsah dosahu povodní s nízkou pravděpodobností (Q_{500}), středně vysokou pravděpodobností (Q_{100}) a s vysokou pravděpodobností výskytu (Q_{20} a Q_5) a jejich průběhu hladin byly navíc vyšetřovány i hloubky a rychlosti proudu vody za těchto stavů.

Rozčlenění toků a povodňové ohrožení jejich okolního prostoru na ten, který se nachází v oblastech s významným povodňovým rizikem (OsVPR) a ten, který leží mimo něj, je nově základní osou v aktualizaci plánu dílčího povodí Horní Odry na úseku povodňové ochrany a základem členění návrhů opatření v této oblasti.

Pokud se jedná o návrh záplavových území a jejich aktivních zón v oblastech ležících mimo OsVPR, navrhuje se jen minimum akcí na tocích LČR, a to na

- Sedlince (VÚ 42) mezi Mokrymi a Suchými Lazcemi přes Štítnu (km 0,0 – 5,2),
- bystřině Sibudov (VÚ 51) v Malenovicích (km 1,0 – 2,5).

Celkově v dílčím povodí Horní Odry půjde v následujícím vývoji tak jen o další upřesňování a aktualizace podle potřeby, zejm. pro místa budování vodních děl, které změni (zvýší) stupeň ochrany proti povodním, nebo o upřesňování po případných povodních, které mohou nastat.

Přehled navrhovaných opatření ostatních je náplní tabulek č. VI.1.17e až VI.1.17h. Program doplnění stanovení záplavových území je zřejmý z tab. č. VI.1.17i. Přehled ostatních opatření na úseku odtokových poměrů a ochrany před povodněmi obsahuje mapa VI.1.17c a přehled záplavových území podél toků obsahuje mapa VI.1.17d. Detailní informace o jednotlivých navržených opatřeních obsahují listy opatření HOD217301 - HOD217602 v OsVPR a HOD218301 - HOD218604.

Přílohy:

Tabulka VI.1.17e - Velké opravy vodních děl

Tabulka VI.1.17f - Podpora zvyšování bezpečnosti vodních děl

Tabulka VI.1.17g - Opatření pro odčinnění důlních škod

Tabulka VI.1.17h - Odčinnění proběhlých důlních škod z programu „Revitalizace Moravskoslezského kraje“

Tabulka VI.1.17i - Záplavová území podél toků

Mapa VI.1.17c - Ostatní opatření na úseku odtokových poměrů a ochrany před povodněmi

Mapa VI.1.17d - Záplavová území podél toků

VI.1.18. Opatření ke snížení nepříznivých účinků povodní mimo OsVPR

Problematika opatření ke snížení nepříznivých účinků povodní mimo oblasti s významným povodňovým rizikem je obsažena v kap. VI.1.17. V jednotlivých přílohových tabulkách je rozlišeno, zda je dané opatření v OsVPR nebo mimo tyto oblasti.

VI.1.19. Opatření ke snížení nepříznivých účinků sucha

Klimatická změna může způsobit nebo zvětšit potíže zejména v obou extrémech hydrologického režimu, v obdobích hydrologického sucha i při výskytu povodní. Oba extrémy mohou poškozovat ekosystémy v plošném měřítku krajiny, zejména však ekosystémy přímo spojené s vodními toky. Podstatné je, že výskyt období s nedostatkem vody je podle dosud provedených výzkumů očekáván s větší pravděpodobností, než zvětšení intenzity a četnosti přívalových či regionálních srážek, které jsou příčinou povodní.

Nejefektivnějším nástrojem ke snižování nepříznivých účinků sucha jsou tzv. adaptační opatření. Na evropské úrovni byla vypracována řada více či méně podrobných katalogizací možných adaptačních opatření. Nicméně ne všechna z možných adaptačních opatření jsou vhodná a aplikovatelná na území České republiky. V rámci projektu „Zpřesnění dosavadních odhadů dopadů klimatické změny na hydrologickou bilanci a možná adaptační opatření, VUV T.G.M.“ byl proto vypracován přehled zásadních adaptačních opatření, jež je možno uvažovat pro naše podmínky. Podrobně jsou tato opatření rozvedena a shrnuta v závěrečné zprávě o řešení projektu.

V rámci projektu byla pozornost věnována zejména následujícím negativním jevům:

- dopady na průtoky - možný pokles průměrných a minimálních průtoků, případně úplné vyschnutí toku, zvýšení maximálních průtoků;
- dopady v krajině - zvýšení přímého odtoku, vodní a větrné eroze, zhoršení mikroklimatu a ohrožení stávajících ekosystémů;
- ohrožení odběrů vody;
- zhoršení kvality vody.

Z možných adaptačních opatření lze uvažovat zejména:

- opatření v krajině - organizační (podpora plošné rozmanitosti v rámci komplexních pozemkových úprav, podpora zalesnění a zatravnění, omezení plodin, pod nimiž se vytváří nepropustná krusta, například kukuřice), agrotechnická (osevní postupy podporující infiltraci atp.), biotechnická (průlehy, zasakovací pásy atd.);
- opatření na tocích a v nivě - revitalizace toků (úpravy řečišť zpomalující odtok vody a zlepšující komunikaci s přípovrchovou zvodní), uvolnění nivy pro rozlivy;
- opatření v urbanizovaných územích - zvýšení infiltrace dešťové vody (retenční a vsakovací objekty), jímání a využívání srážkových vod;
- obnova starých či zřízení nových vodních nádrží;
- zefektivnění hospodaření s vodními zdroji - převody vody mezi povodími a vodárenskými soustavami, zpětné převody vody uvnitř povodí, dočasné využití statických zásob podzemní vody, umělé infiltrace, vícenásobné využití vody, zhodnocení a přerozdělení kapacit vodních zdrojů;
- zmenšení spotřeby vody - minimalizace ztrát ve vodárenských soustavách, racionalizace stanovení minimálních průtoků, stanovení priorit pro kritické situace nedostatku vody;
- dokonalejší čištění odpadních vod.

Popis opatření

Velký potenciál z hlediska opatření vedoucích ke zmírnění dopadů hydrologického sucha mají vodohospodářská opatření různých typů a to zejména opatření již známá a využívaná (manipulace na vodních nádržích, využití

převodů vody), tak opatření, jejichž efekt není doposud komplexně kvantifikován (hospodaření s dešťovými vodami, zasakování, řízené vícenásobné využití vody). Z hlediska snížení odtoku z urbanizovaných území nelze pominout potenciál jímání a následného užití dešťových vod. Prostředky racionalizace využívání a ochrany vodních zdrojů je nutné spatřovat i v legislativních opatřeních a snižování požadavků na odběr vody.

Z hlediska projekcí klimatických modelů nelze regionálně vymezit oblasti s větší pravděpodobností zvýšení intenzity či četnosti extrémních srážek, ani přívalových povodní. V případě hydrologického sucha je situace obdobná, nicméně simulace klimatických modelů naznačují, že poklesy odtoků budou vyšší a pravděpodobnější v jižní části republiky. Na druhé straně, hydrologické sucho je jev plošný a v případě velkého sucha bude pravděpodobně zasažena významná část republiky.

Rizika jsou tedy i pro budoucí období podstatnou měrou určena zranitelností jednotlivých povodí spíše než zvyšováním pravděpodobnosti negativních jevů. (Nicméně se jak v případě povodní, tak zejména v případě hydrologického sucha do budoucna zvyšují). S tím souvisí i výběr adaptačních opatření.

Souvisejícími právními předpisy v ČR jsou:

- zákon č. 254/2001 Sb. v platném znění, o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon),
- vyhláška č. 24/2011 Sb. v platném znění, o plánech povodí a plánech pro zvládání povodňových rizik.

Vazba na významné problémy nakládání s vodami

V dílčím povodí Horní Odry byly identifikovány následující významné problémy nakládání s vodami, které mají vztah k problematice sucha.

- Dodržování minimálních zůstatkových průtoků ve vodních tocích,
- Udržení zabezpečení kvalitních zdrojů pitné vody.

Související rámcová opatření ve vazbě na Plán hlavních povodí ČR

V okruhu opatření ke snížení nepříznivých účinků sucha jsou uvedena opatření z následující tabulky:

Tabulka VI.1.19.1 - Související rámcová opatření ve vazbě na Plán hlavních povodí

Číslo	Název opatření
A.7	Revitalizace vodních toků a nevhodných odvodnění, zlepšení průchodnosti vodních toků
A.8	Realizace opatření pozemkových úprav a komplexních pozemkových úprav (snížení eroze, zvýšení ekologické stability krajiny)
A.12	Zalesňování zemědělské půdy
A.13	Zlepšování druhové skladby lesních porostů
A.18	Zdokonalování lidského potenciálu v oblasti zemědělství (údržba krajiny a ochrana ŽP, eroze půdy, znečišťování vod, zvyšování biodiverzity apod.)
B.1	Opatření ke snížení odtoku vody z povodí
B.4	Zvyšování retenční schopnosti krajiny a omezování vzniku povodní přírodě blízkým způsobem
B.11	Protipovodňová opatření realizovaná v rámci pozemkových úprav

Navrhovaný způsob financování

Realizace opatření spadá do dlouhodobého horizontu a náklady představují miliardy až desítky miliard Kč. Hlavní zdroje financování jsou:

- OPŽP, Prioritní osa 6 - zlepšování stavu přírody a krajiny (MŽP),
- Program rozvoje venkova (MZe),
- Program obnovy přirozených funkcí krajiny (MŽP),
- Komplexní pozemkové úpravy – financovány z: Programu rozvoje venkova (MZe), Státním pozemkovým úřadem (MZe).

Tab. VI.1.19.2 - Souhrnné informace o opatřeních

Opatření navržená v II. plánovacím cyklu					
ID opatření	Název opatření	Náklady (mil. Kč)	Typ opatření	Návrh	Program opatření
CZE219001	Sucho a nedostatek vodních zdrojů	-	C	2. plán	program opatření

Detailní informace v členění po jednotlivých navržených opatřeních obsahují Listy opatření.

VI.2. Doplnková opatření

Každý program opatření musí zahrnovat „základní“ opatření a je-li to nutné i „doplňující“ opatření.

Doplnková opatření jsou opatření navržená a provedená k doplnění těch základních za účelem dosažení cílů stanovených podle článku 4. Členské státy mohou doplnková opatření vybrat ze seznamu uvedeného v příloze VI Rámcové směrnice, část B.

Doplnková opatření v České republice vycházejí zejména z existujících oblastí podpory Operačního programu životní prostředí a jiných dotačních titulů, které sice nemusí být primárně cíleny na zlepšení stavu vodních útvarů, ale jejich aplikace ke zlepšení stavu útvarů mimo jiné rovněž vede.

Mezi takováto opatření patří oblast podpory 2.2. Operačního programu životní prostředí. Doplnková opatření tak dále rozvíjejí opatření spojená s omezováním emisí, s cílem snížit účinek atmosférické depozice. Znovuzřízení a obnova mokřadů v rámci programu péče o krajinu (PPK). Velmi vhodná doplnková opatření jsou také opatření podporující správní ekonomické a fiskální nástroje, díky kterým se usnadní realizace základních navržených opatření.

Za doplnková opatření lze považovat také obecná opatření typu C navrhovaná v rámci kapitoly základních opatření.

Související právní předpisy ČR

- zákon č. 254/2001 Sb. v platném znění, o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon),
- vyhláška č. 24/2011 Sb. v platném znění, o plánech povodí a plánech pro zvládání povodňových rizik

Související rámcová opatření ve vazbě na Plán hlavních povodí

V okruhu doplnkových opatření jsou uvedena opatření z následující tabulky:

Tab.VI.2.1 - Související rámcová opatření ve vazbě na Plán hlavních povodí

Číslo	Název opatření
A.16	Komplexní sledování, zjišťování a hodnocení stavu jakosti a množství vod (komplexní monitoring vod)
A.17	Environmentální vzdělávací programy a poskytování environmentálního poradenství
A.18	Zdokonalování lidského potenciálu v oblasti zemědělství (údržba krajiny a ochrana ŽP, eroze půdy, znečišťování vod, zvyšování biodiverzity, apod.)

V dílčím povodí Horní Odry je navrhováno doplnkové opatření spočívající v průzkumném monitoringu.

Tab. VI.2.2 - Souhrnné informace o opatřeních

Opatření probíhající k 31.12.2015					
ID opatření	Název opatření	Náklady (mil. Kč)	Typ opatření	Návrh	Program opatření
OD100121	Průzkumný monitoring	-	C	1. plán	ano
OD100122	Uplatnění požadavku na zpracování Strategie migračního zprůchodnění vodních toků v ČR do Plánu hlavních povodí v rámci jeho aktualizace k roku 2012	-	C	1. plán	ano
OD100123	Uplatnění požadavku na zpracování Strategie rozvoje vnitrozemské plavby v ČR do Plánu hlavních povodí v rámci jeho aktualizace k roku 2012	-	C	1. plán	ano
OD100124	Uplatnění požadavku na zpracování Strategie a koncepce kombinace přírodě blízkých protipovodňových, technických a revitalizačních opatření včetně stanovení priorit do Plánu hlavních povodí v rámci jeho aktualizace k roku 2012	-	C	1. plán	ano
OD130051	Návrh konkrétní změny stávajícího vymezení povrchových vod vhodných pro život a reprodukci původních druhů ryb a dalších vodních živočichů	-	C	1. plán	ano
OD130051	Návrh konkrétní změny stávajícího vymezení povrchových vod vhodných pro život a reprodukci původních druhů ryb a dalších vodních živočichů	-	C	1. plán	ano

Opatření navržená v II. plánovacím cyklu					
ID opatření	Název opatření	Náklady (mil. Kč)	Typ opatření	Návrh	Program opatření
HOD220501	Průzkumný monitoring	-	B	2. plán	ano

VI.3. Dodatečná opatření

Dodatečná opatření zajišťuje Česká republika v případě, že monitoring nebo jiné údaje naznačují, že cíle stanovené pro příslušný vodní útvar nebudou dosaženy. Pro takový vodní útvar musí být nejprve vyšetřeny příčiny možného nesplnění, dále proběhne ověření a přezkoumání odpovídajících povolení a oprávnění, přezkoumání a úprava monitorovacích programů. Na základě těchto šetření budou přijata dodatečná opatření, která pro příslušný vodní útvar zajistí splnění environmentálních cílů.

Dodatečná opatření nejsou v tomto plánovacím cyklu navrhována.

VI.4. Souhrnné náklady na opatření

Náklady na jednotlivá opatření jsou specifikována u opatření typu A (vyjma opatření na starých ekologických zátěžích a průmyslových podnicích).

Z opatření typu B jsou náklady odhadnuty u opatření HOD220501 Průzkumný monitoring na 600 tis. Kč za rok.

U opatření typu C nejsou náklady stanoveny.

Tab. VI.2.2 - Souhrnné informace o investičních nákladech na opatření typu A v dílčím povodí Horní Odry

Opatření v dílčím povodí Horní Odry	Moravskoslezský kraj		Olomoucký kraj		Celkem (za dílčí povodí)	
	Počet opatření	Cena [mil.Kč]	Počet opatření	Cena [mil.Kč]	Počet opatření	Cena [mil.Kč]
Opatření v oblasti čištění odpadních vod	112	9 467	5	300	117	9 767
Revitalizační opatření	46	512	-	-	46	512
Opatření ke zmírnění povodňových škod	98	9 751	4	79	102	9 830
Celkem	256	19 730	9	379	265	20 109 *)

Legenda:

*) Do bilance nejsou započteny akce k likvidaci starých ekologických zátěží (celkem 41) a opatření na průmyslových zdrojích znečištění (3 akce). Tyto akce nemají stanoveny náklady.